

p̄re a filio a spūs cō. aut aliter int
p̄tati sūt aut oīo tacuerūt ut a regi
satisfacerēt a archanū fidei non
vulgarēt. Et nescio quis p̄m⁹ au
dor septuaginta cellulas alexan
drie mēdatio suo extruxerit q̄b⁹
diuīsi ea dē scriptitaret cū ariste⁹
eiusdē ptolomei yperaspistes et
nō multo post tempe iosephus
mihl tale retulerint. s̄ i vna basi
lica cōgregatos cōtulisse scribāt
nō p̄phetasse. Aliud ē em̄ eē vate
aliud ē esse int̄pretē. Ibi spūs rē
tura p̄dicat. hic eruditio et v̄toꝝ
copia ea q̄ intelligit trāffert. Nisi
forte putand⁹ ē tuli⁹ economiā
penesontis a platonis pitagoraz
a demostenis p̄ thesifote afflatus
rethorico spū trāstulisse. Aut ali
ter de eis dē libris p̄ septuaginta
int̄p̄tes. aliter per ap̄los spūs
sāctus testimoia t̄xuit ut qd̄ illi
tacuerūt h̄i scriptū eē mentiti sint
Quid igit̄. Dānam⁹ veteres. Mi
nime. s̄ post p̄oꝝ studia in domo
dñi qd̄ possum⁹ laboram⁹. Illi in
terp̄tati sūt aū aduētū xp̄i et qd̄
nescierūt dubiis ptulerūt sentēcijs
nos post passionē ei⁹ nō tā p̄phe
ciam q̄ historiā scribim⁹. Aliter
em̄ audita aliter visa narratur.
Qd̄ melius intelligim⁹ meli⁹ a p̄
ferim⁹. Audi igit̄ emule. obrecta
tor ausculda. Nō dāno nō rep̄hen
do septuaginta. s̄ cōfidēter cūctis
ill ap̄los p̄fero. Per istoz os mi
hi xp̄s sonat q̄s aū p̄phas inter
spūalia caismata positos lego in
quib⁹ vltimū pene gradū int̄p̄
tes tenēt. Quid liuore torqueis.
Quid imperitoꝝ aīos cōn me oci
tas. Sicubi i trāslacōe tibi videor

errare. interroga hebreos diuīsaꝝ
verbiū m̄gros cōsule. Qd̄ illi h̄nt
de xp̄o tui codices nō h̄nt. Aliud
est si cōn se postea ab aplis vsur
pata testimoia pbauerint a emē
datoria sūt exemplaria latina q̄
greca. greca q̄ hebraica. Vex hec
cōn inuidos. Nūc te dep̄cor deſide
ri carissimē ut q̄ me tātū opus sibi
re fecisti a a genesi exordium cape.
oīoib⁹ iuues q̄ possim eodeꝝ spū
quo scripti sūt libri in latinū eos
transfere sermonem.

Explicit plogus. Incipit li
ter bresich queꝝ nos gene
sim dicim⁹. Ca. p̄mū.

In p̄ncipio creauit deus celū a ter
rā. Terra auteꝝ erat inanis a va
cua a tenebre erāt sup̄ faciē abis
si a spūs dñi ferebat sup̄ aquas.
Dixitq̄ dē⁹. Fiat lux. Et facta ē lux.
Et vidit deus lucē q̄ ess̄ lō a diuī
sit lucē a tenebris. appellauitq̄
lucē dieꝝ a tenebras noctē. Factū
q̄ est vesp̄e a mane dies vn⁹. Di
xitq̄ deus. Fiat firmamētū in me
dio aq̄ꝝ a diuidat aq̄s ab aq̄s.
Et fecit deus firmamētū. diuīsitq̄
aq̄s que erāt sub firmamēto ab
h̄ijs q̄ erāt sup̄ firmamētū. Et fa
ctū est ita. Vocauitq̄ deus firma
mentū celū a factū est vesp̄e a ma
ne dies scūdus. Dixit vero deus.
Cōgregētur aque q̄ sub celo sūt i
locū vnū a appareat arida. Et fa
ctū est ita. Et vocauit deus aridā
terrā cōgregacōnesq̄ aq̄ꝝ appel
lauit maria. Et vidit deus q̄ ess̄
bonū a ait. Germiet terra herbā
virentē a facientē semen a lignū

promiserat facies fructu iuxta gen⁹
suu cuius semē in semetipso sit su
per terrā. Et factū est ita. Et protulit
terra herbā virentē et facientes se
mē iuxta gen⁹ suū: lignūq; facies
fructu et habēs vnuq; semēte
scdm speciem suā. Et vidit deus q
esset bonū et factū est vespere et mane
dies tercius. Dixit autē de⁹. Fiant
luminaria in firmamēto celi et diui
dant diē ac noctē et sint in signa
et tpa et dies et annos ut luceant in
firmamēto celi et illuminēt terrā.
Et factū est ita. Fecitq; de⁹ duo lu
minaria magna: luminaē maius
ut pesseret diē et luminare minus
ut pesseret noctē: et stellas. Et posuit
eas in firmamēto celi ut lucerent
super terram et pesserent diē ac no
ctē et diuiderent lucē ac tenebras.
Et vidit deus q esset bonū et factū
est vespere et mane dies quartus. Vi
xit etiā deus. Producat aque rep
tile aīe viuētis et volatile sup terrā
sq; firmamēto celi. Creauitq; deus
cete grādia et oēs aīaz virentē at
q; motabile quā pduxerāt aque
in species suas et oē volatile scdm
gen⁹ suū. Et vidit de⁹ q esset bonū
bñdixitq; eis dicens. Crescite et mul
tiplicamini et replete aq̄s maris:
auesq; multiplicēt sup terrā. Et fa
ctū est vespere et mane dies quintus.
Dixitq; deus Producat terra aīaz
virentes in genē suo iumēta et rep
tilia et bestias terre scdm species
suas. Factūq; est ita. Et fecit deus
bestias frē iuxta spēs suas iumē
ta et oē reptile terre in genere suo.
Et vidit deus q esset bonū et ait. Fa
ciamus homīem ad ymaginē et simi
litudinē nrā et prebit piscib; ma

ris et volatilib; celi et bestiis vniū
seq; terre omniq; reptili qd moue
tur in terra. Et creauit deus homīem
ad ymaginē similitudinē suā. ad
ymaginē dei creauit illū. masculū
et feminā: creauit eos. Bñdixitq;
illis deus et ait. Crescite et multipli
caminī et replete terrā et subicite
eā et dñamini piscib; maris et vo
latilib; celi et vniūsis animatib;
que mouēt sup terrā. Dixitq; de⁹
Ecce dedi vob; oēs herbā afferentē
semē sup terrā: et vniūsa ligna q
habēt in semetipsis semētē geneis
sui ut sint vob; in escā et cūctis ani
matib; terre. omniq; voluci celi
vniūsis q mouent in terra et in q
bus est aīa viuens ut habeāt ad
vescēdū. Et factū est ita. Viditq;
deus cūcta q fecerat et erāt valde
bona. Et factū est vespere et mane
dies sextus. **Ca. ij.**

Situr pfecti sūt celi et terra et om
nis ornatu eorū. Compleuitq; de
us diē septimo opus suū qd fece
rat et requieuit diē septimo ab vni
uerso ope qd patrarat. Et bñdi
xit diē septimo et sādificauit illū
q; in ipso cessauēat ab omni ope
re suo qd creauit deus ut faceret.
Iste generacōes celi et terre quā
do create sunt in diē quo fecit de⁹
celum et terram et omne virgultū
agri anteq; oriretur in terra omne
q; herbam regiois priusq; germi
naret. Non enim pluerat dñs de⁹
sup terram et homo non erat qui
operetur terram. Sed fons ascē
debat de terra irrigans vniuersā
supficiem terre. Formauit igitur
dñs deus homīem de limo terre et in
spirauit in facie ei; spiraculū vite

et factus est homo in animam viventem. **P**latauerat autem dominus deus paradisum voluptatis a principio in quo posuit hominem quem formauerat. **P**roduxitque dominus deus de humo omnem lignum pulchrum visu et ad vescendum suauem. lignum etiam vite in medio paradisi. lignumque scientie boni et mali. **E**t fluminis egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradisum qui inde diuiditur in quatuor capita. **N**omen vni phison. **I**pse est qui circumit omnem terram euilath. vbi nascitur aurum et aurum terre illius optimum est. **I**bi quoque inueniuntur bellium et lapis omichimus. **E**t nomen fluminis secundi gyon. **I**pse est qui circumit omnem terram ethiopie. **N**omen vero fluminis tertijs tygris. **I**pse vadit contra assyrios. **F**luminis autem quartus ipse est eufrates. **T**ulit ergo dominus deus hominem et posuit eum in paradisu voluptatis ut operaretur et custodiret illum precepitque ei dicens. **E**x omni ligno paradisi comede. de ligno autem scientie boni et mali ne comedas. **I**n quacumque enim die comedetis ex eo morte morieris. **D**ixitque dominus deus. **N**on est bonum hominem esse solum. faciamus ei adiutorium simile sibi. **F**ormatis igitur dominus deus de humo cunctis animantibus terre et vniuersis volatilibus celi adduxit ea ad adam ut videret quid vocaret ea. **O**mne enim quod vocauit adam anime viuens ipsum est nomen eius. **A**ppellauitque adam nominibus suis cuncta animalia et vniuersa volatilia celi et omnes bestias terre. **A**d vero non inueniebat adiutorium simile ei. **I**mmisitque dominus deus soporem in adam. **C**umque obdormisset tulit vnā de costis eius et repleuit carnem per ea. **E**t edificauit dominus deus costam

quam tulerat de adam in mulierem et adduxit eam ad adam. **D**ixitque adam. **H**oc nunc os de ossibus meis et caro de carne mea. **H**ec vobis virago quam de viro sumpta est. **Q**uā ob rem relinquet homo patrem suum et matrem et adheret uxori sue et erunt duo in carne vna. **E**rat autem uterque nudus adam scilicet et uxor eius et non erubescerant. **Capitulum in.**

Sed et serpens erat callidior cunctis animalibus terre qui fecerat dominus deus. **Q**ui dixit ad mulierem. **C**ur precepit vobis deus ut non comederetis ex omni ligno paradisi. **C**ui respondit mulier. **D**e fructu lignorum que sunt in paradiso vescimur. de fructu vero ligni quod est in medio paradisi precepit nobis deus ne comederemus. et ne tangemus illud ne forte moriamur. **D**ixit autem serpens ad mulierem. **N**equaquam morte moriemini. **S**cit enim deus quod in quocumque die comederitis ex eo aperientur oculi vestri et eritis sicut dei scientes bonum et malum. **V**idit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vescendum et pulchrum oculi aspectusque delectabile et tulit de fructu illius et comedit deditque viro suo. **Q**ui comedit et aperti sunt oculi ambo. **C**umque cognouissent se esse nudos operuerunt folia ficus et fecerunt sibi perizonia. **E**t cum audissent vocem domini dei deambulantis in paradiso ad auram post meridiem abscondit se adam et uxor eius a facie domini dei in medio ligno paradisi. **V**ocauitque dominus deus adam et dixit ei. **V**bi es. **Q**ui ait. **V**oces tuas domine audiui in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me. **C**ui dixit dominus. **Q**uoniam enim in dicaui tibi quod nudus essem nisi quod ex

ligno de q̄ p̄ceptā tibi nē comedere
res comedisti. **Dixitq̄** adā. **Muli**
er quā dedisti mibi sociā dedit mē
de ligno et comedi. **Et dixit dñs** de
ad mlierē. **Quaē** hoc fecisti. **Que**
rēdit **Serpēs** decepit me et comedi
Et ait dñs ad spētē. **Quia** fecisti
hoc: maledictus es int̄ oīa animā
tia et bestias terre. **Sup** ped̄ tuū
gradieis et fraz comedēs cūctis di
ebus vite tue. **Inimicitias** ponaz
int̄ te et mlierē et semē tuū et semē
illius. **Ipsa** oteret caput tuū et tu
insidiaberis calcaneo ei⁹. **Mulieri**
q̄ **dixit** **Multiplicabo** eruminas tu
as et ocept⁹ tuos. **In** dolo ē paries
filios et ibi viri potestate eris et ip
se dñabit tui. **Ad v̄eo** dixit **Quia**
audisti vocē vxoris tue et comedi
sti de ligno ex q̄ p̄ceptā tibi nē co
mederes: maledicta fra in ope tuo
In laborib⁹ comedēs ex ea cūctis
dieb⁹ vite tue **Spinās** et tribulos
germinabit tibi et comedēs herbas
terre. **In** sudore vult⁹ tuū vesceris
pane tuo donec reuertaris i frā de q̄
supt⁹ es: q̄ pulvis es et i puluere
reuerteris. **Et vocauit** adā nomē vxo
ris sue eua eo q̄ m̄ esset cūctor⁹
vinētū. **Fecitq̄** dñs de⁹ adē et vxo
ri eius tunicas pelliceas et induit
eos. **Et ait.** **Ecce** ada: q̄ si vnus ex
nob⁹ factus est sciēs bonū et malū
Nunc ḡ ne forte mittat manū suā
etumat etiā de ligno vite et come
dat et vinat ietnū: emisit eū dñs
deus de paradiso voluptatis ut ope
raret terrā de q̄ supt⁹ est. **Eiecitq̄**
adam et collocauit añ paradisu
voluptatis cherubi et flāmeū gla
diū atq̄ vsatīlē ad custodiēd am
viā ligni vite. **Ca. iij.**

Cognouit vero adam euam
vxorē suā que cepit et pepe
rit cayn dicēs. **Possedi** hoīez p de
um. **Rursūq̄** pepit frēm ei⁹ abel.
Fuit aut abel pastor ouīū et cayn
agricola. **Factū** est aut post mul
tos dies ut offerret cayn de fructi
bus terre munera dño. **Abelq̄** ob
tulit de p̄mogenitis gregis sui et
de adipibus eoꝝ. **Et respexit** dñs
ad abel et ad munera eius: ad ca
yn aut et ad munera illius nō re
spexit. **Iratusq̄** ē cayn v̄temēter
et cōcidit vult⁹ eius. **Dixitq̄** dñs
ad eū. **Quare** irat⁹ es et cur ocidit
fates tua. **Nōne** si bene egeris re
cipies. **Sinaut** male statim i fori
bus peccatū aderit. **Sed** sub te ē
appetitus eius et tu dñaberis illi⁹.
Dixitq̄ cayn ad abel fratēz suū.
Egrediamur foras. **Cūq̄** eēnt in
agro ōsurrexit cayn adūsus frēz
suū abel et interfecit eū. **Et ait** dñs
ad cayn. **Vbi** est abel frater tu⁹.
Qui rēdit **Nescio.** **Nūquid** custos
fr̄is mei sū ego. **Dixitq̄** ad eum.
Quid fecisti. **Vox** sanguinis fra
tris tui clamat ad me de frā. **Nūc**
igit maledictus eris super terrāz
que aperuit os suū et suscepit san
guinem fratris tui de manu tua.
Cū opatus fueris eaz non dabit
tibi fructus suos. **Vagus** et p̄fu
gus eris sup terrāz. **Dixitq̄** cayn
ad dñm. **Maior** ē inīqtas mea q̄
ut veniā merear. **Ecce** eicis me hō
die a facie terre et a facie tua ab
scōdar et ero vagus et p̄fugus in
terra. **Omnis** igit qui inuenerit
me occidet me. **Dixitq̄** ei dñs. **Re**
quaq̄ ita fiet. **sed** omnis qui oc
ciderit cayn septuplū punietur.

Posuitq; dñs in cayn signum ut
nō interficeret eū. oīs q̄ inueniss;
eū. Egressusq; cayn a facie dñi ha
bitauit pfugus ī terra ad oriēta
lē plagā eden. Cognouit autē ca
yn vxorē suā que cōcepit ⁊ pepit
enoch. Et edificauit ciuitatē ⁊ vo
cauit nomen eius ex nomine filij
sui enoch. Porro enoch genuit
yrad. Et yrad genuit mauiael et
mauiael genuit mathusael. Et
mathusael genuit lamech. Quia
accepit duas vxores. Nōmē vni
ada ⁊ nomē alteri sella. Genuit
q; ada iahel qui fuit p̄ bitantiū
in tentorijs atq; pastoz ⁊ nomē
fris ei⁹ tubal. Ip̄e fuit p̄ canetiū
cythara ⁊ organo. Sellaq; genu
it tubalcayn qui fuit malleator ⁊
faber in cūda opa eris ⁊ ferri. So
ror vero tubalcayn noememia.
Dixitq; lamech vxorib; suis ade
⁊ selle. Audite vocē meam vxores
lamech auscultate sermonē meū
Qm̄ occidi virz in vulnus meū ⁊
adolescētem in liuorē meū. Septu
plum vltio dabitur de cayn. de la
mēch vero septuagesies septies.
Cognuitq; adhuc adā vxorē suā
⁊ pepit filiū vocauitq; nomē eius
seth dicēs. Posuit mhi de⁹ semē
aliud p̄ abel quē occidit cayn ⁊
et seth nat⁹ est fili⁹ quē vocauit
enos. Iste cepit inuocare nomē dñi.

Hic est liber gñatio **Ca. v.**
mis adā in die q̄ creauit de⁹
hoiēm. Ad similitudinē dei fecit illū
masculū et feminā creauit eos et
bñdixit illis ⁊ vocauit nomē eoz
adā in die q̄ creati sūt. Vixit autē
adā centūtriginta āmis ⁊ genuit
filiū ad ymaginē ⁊ similitudinē suā

vocauitq; nomen eius seth. Et fa
cti sunt dies adam postq̄ genuit
seth octingēti āmis genuitq; fili
os ⁊ filias. Et factū est om̄e tēp⁹
qđ vixit adam annū nongentitri
ginta et mortu⁹ est. Vixitq; seth
centūquinq; āmis ⁊ genuit enos
Vixitq; seth postq̄ genuit enos
octingētisseptē annis genuitq;
filios ⁊ filias. Et facti sūt oēs dies
seth nongētorūduodecim ānoz
⁊ mortu⁹ est. Vixit vero enos no
naginta annis ⁊ genuit caynan.
Post cui⁹ ortū vixit octingētisqñ
decī annis ⁊ genuit filios ⁊ filias
Facti q; sūt oēs dies enos nongē
tiqñq; annū ⁊ mortu⁹ est. Vixitq;
caynan septuaginta annis ⁊ ge
nuit malalehel. Et vixit caynan
postq̄ genuit malalehel octingē
tisq;draginta āmis genuit filios ⁊
filias. Et facti sūt oēs dies caynā
nongētidecem annū ⁊ mortu⁹ est.
Vixit autē malalehel sexagintaqñ
q; āmis ⁊ genuit iared ⁊ vixit ma
lalehel postq̄ genuit iared octim
gētistriginta annis et genuit fili
os ⁊ filias. Et facti sunt om̄s dies
malalehel octingētinonaginta
qñq; annū et mortu⁹ est. Vixitq;
iared centūsexaginta duob⁹ an
nis ⁊ genuit enoch. Et vixit iared
postq̄ genuit enoch octingētis
annis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et
facti sūt oēs dies iareth nongēti
sexaginta duo annū ⁊ mortu⁹ est.
Porro enoch vixit sexagintaqñ
q; annis ⁊ genuit mathusalā. Et
ambulauit enoch cū deo. Et vixit
enoch postq̄ genuit mathusalā
trecentis annis ⁊ genuit filios ⁊ fi
lias. Et facti sūt om̄s dies enoch

trecentis sexagitaque anni ambu-
lauitque cum deo et non apparuit. quod
tulit eum deus. **V**ixitque mathusala
centum octoginta septem annis et ge-
nuit lamech. **E**t vixit mathusala
postquam genuit lamech septingen-
tis octoginta duobus annis et genuit
filios et filias. **E**t facti sunt omnes
dies mathusale nonagesis sexagin-
tanoue anni et mortuus est. **V**ixit autem
lamech centum octoginta duobus
annis et genuit filium vocauitque no-
men eius noe dicens. **I**ste consolabitur
nos ab opibus et laboribus manuum
nostrarum in terra: cui maledixit dominus.
Vixitque lamech postquam genuit
noe quingentis nonagitaque an-
nis et genuit filios et filias. **E**t fa-
cti sunt omnes dies lamech septinge-
tis septuaginta septem anni et mortuus
est. **N**oe vero cum quingentorum esset
anno et genuit sem et cham et iaphet.

Unque cepissent **Ca. vi.**
homines multiplicari super terram
et filias precreassent: videntes filii
dei filias hominum quod essent pulchre ac-
ceperunt sibi uxores ex omnibus quas
elegerant. **D**ixitque deus. **N**on perman-
bit spiritus meus in homine in eternum. quia
caro est. **E**ruitque dies illi centum vi-
ginti annorum. **G**igantes erant su-
per terram in diebus illis. **P**ostquam enim
ingressi sunt filii dei ad filias hominum
illeque genuerunt: isti sunt potestates a
seculo: viri famosi. **V**ides autem deus
quod multa malitia hominum esset in terra
et cuncta cogitatio cordis intesta esset
ad malum omni tempore: penituit eum quod ho-
minem fecisset in terra. **E**t precauens in
futurum et tactus dolore cordis intus
secus: deleto inquit hominem quem crea-
ui a facie terre ab homine usque ad

animantia et reptili usque ad volu-
cres celi. **P**oenitet enim me fecisse
eos. **N**oe vero inuenit gratiam coram
domino. **H**ec sunt generationes noe. **N**oe
vir iustus atque perfectus fuit in ge-
nerationibus suis: cum deo ambulauit
et genuit tres filios sem et cham et
iaphet. **C**orrupta est autem terra co-
ram domino et repleta est iniquitate. **C**um
ergo vidisset deus terram esse corrup-
tam. omnis quippe caro corrupe-
rat viam suam super terram: dixit ad noe
Finis vniuersae carnis venit coram
me. **R**epleta est terra iniquitate
a facie eorum et ego disperdam eos in
terra. **F**ac tibi archam de lignis le-
uigatis. **M**ansuuculas in archa fa-
cies et bitumine limes intus secus et
extus secus et sic facies eam. **T**receto
cum cubitorum erit longitudo archae.
quingenta cubitorum latitudo et
triginta cubitorum altitudo illius.
Fenestram in archa facies et in cu-
bitu summas summam eius. **O**stium
autem archae ponas ex latere dextero.
Cenacula et tristega facies in ea.
Ecce ego adducam aquas diluuii
super terram ut interficiam omnem
carnem in qua spiritus vite est subter
celum et vniuersam que in terra sunt
consumetur. **D**onamque sedus meum
tecum et ingredieris archam tuam et filii
tui. uxor tua et uxores filiorum tuorum
tecum et ex cunctis animantibus vni-
us se carnis bina induces in archam
ut uiuant tecum masculini sexus et
feminini. **D**e volucris in genere suo
et de iumentis in genere suo et ex
omni reptili terre secundum genus suum.
bina de omnibus ingredietur tecum
ut possint uiuere. **T**olles igitur te
cum ex omnibus esecis que mandati sunt.

et portabilis apud te et erunt tibi quasi illis in escam. **Fecit** igitur noe omnia que preceperat illi deus. **Ca. vii.**

Dixitque dominus ad eum. Ingredere tu et omnis domus tua in archam. Te enim vidi iustum coram me in generatione hac. Et omnibus aiantibus mundis tolles septena et septena masculum et feminam de aiantibus vero immundis duo et duo masculum et feminam. sed de volatilibus celi septena et septena masculum et feminam ut saluet semen super faciem universae terre. **Adhuc** enim et post dies septem ego pluviam super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus et delebo omnes substantias quae feci de superficie terre. **Fecit** ergo noe omnia que mandaverat ei dominus. **Eratque** sexcento et anno et quasi diluvii aque inundaverunt super terram. **Et ingressus** est noe et filii eius. uxores eius et uxores filiorum eius cum eo in archam propter aquas diluvii. **De** aiantibusque mundis et immundis et de volucibus et ex omni quod movetur super terram. duo et duo ingressi sunt ad noe in archam masculum et femina sicut preceperat dominus noe. **Cumque** transissent septem dies aqua diluvii inundaverunt super terram. **Anno** sexcentesimo vite noe mense secundo septimo decimo die mensis rupti sunt omnes fontes abissi magne et catharade celi aperte sunt et facta est pluvia super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus. **In** articulo diei illius ingressus est noe et semina et chamas et iaphet filii eius. uxores illius et uxores filiorum eius cum eis in archam. ipsi et omne animal secundum genus suum universaque iumenta in genere suo et omne quod movetur super terram in genere suo

cunctaque volatile secundum genus suum. **Universae** aves omnesque volucres ingressae sunt ad noe in archam. bina et bina ex omni carne in qua erat spiritus vite. **Et** quando ingressae sunt masculus et femina ex omni carne introierunt sicut preceperat ei deus et induxit eum dominus de foris. **Factumque** est diluvium quadraginta diebus super terram et multiplicatae sunt aquae et elevarunt archam in sublimem a terra. vehementer enim inundaverunt et omnia repleverunt in superficie terre. **Porro** archa ferebatur super aquas et aque praeluerunt nimis super terram. optique sunt omnes montes excelsi sicut universum caelo. **Quindecim** cubitis altior fuit aqua super montes quam operuerat. **Consumpta**que est omnis caro quae movebatur super terram. volucrum aiantium bestiarum omniumque reptilium quae reptant super terram. **Universi** homines et cuncta in quibus spiraculum vite est in terra mortua sunt. **Et deleuit** deus omnem substantiam quae erat super terram ab homine usque ad pecus. tam reptile quam volucres celi et deleta sunt de terra. **Remansit** autem solus noe et qui cum eo erant in archa. **Obtinueruntque** aquae terram centumquingua diebus. **Ca. viii.**

Recordatus autem dominus noe cum ditorumque aiantium et omnium iumentorum quae erant cum eo in archa adduxit spiritum super terram et imminuit sunt aquae et clausi sunt fontes abissi et catharade celi et prohibite sunt pluviae de caelo. **Reversaeque** sunt aquae de terra euntes et redeuntes et ceperunt minui post centumquingua dies. **Requievitque** archa mense septimo vicesimo septimo die mensis super montes armenie. **At vero** aquae ibant

et decrescebāt vsq; ad decimū mē
se. **D**ecio em̄ mēse p̄mo die mēsis
apparuerūt cacumia montiū. **C**ū
q; trāfissent q̄drāginta dies api
ens noe fenestrā archē quā fece
rat dimisit coruū qui egrediebā
tur et nō reuertebat̄ donec siccare
tur aq̄ sup̄ terrā. **E**misitq; colūbā
post eū ut videret si iā cessassent
aque sup̄ faciē terre. **Q**ue cū non
inueniss; vbi req̄sccret pes ei⁹ re
uerfa est ad eū in archā. **A**q̄ em̄
erāt sup̄ vniuersā terrā. **E**xēdit
q; manū suā et apprehēsas intulit
in archā. **E**xpectatis at̄ vltra sep
tez dieb⁹ alijs rursum dimisit colū
bā ex archā. **A**t illa venit ad eū
ad respaz portās ramū oliue vi
rētibus folijs i ore suo. **I**ntellexit
ergo noe q; cessassent aq̄ sup̄ ter
rā. **E**xpectauitq; nihilomin⁹ septē
alios dies et emisit colūbāz q̄ nō
est reuīsa vltra ad eū. **I**git̄ sextēte
simo p̄mo anno p̄mo mēse p̄ma
die mēsis imminute sūt aque super
terraz. **E**t apiens noe testū archē
aspexit viditq; q; exsiccata ess; su
p̄fities terre. **M**ense secūdo: septio
et vicefimo die mēsis arefacta est
terra. **L**ocut⁹ est aut̄ dñs ad noe
dicēs. **E**gredē de archa tu et vxor
tua. filij tui et vxores filioꝝ tuorū
tecū. cūcta animātia q̄ sūt apud
te ex oī carne tā in volatilib⁹ q̄ in
bestijs et vniūsis reptilib⁹ q̄ rep
tant sup̄ terrā: educ tecū et egredi
mini sup̄ terrā. **C**rescite et multipli
camini sup̄ eā. **E**gressus est ḡ noe
et filij ei⁹ et vxor illi⁹ et vxores filio
rū eius cū eo. sed et oīa aīantia. iu
menta et reptilia que reptāt super
terrā scdm̄ gen⁹ suū egressa sunt

de archa. **E**dficauit aut̄ noe alta
re dño et tollēs de cūctis pecorib⁹
et volucib⁹ mūdis: obtulit holo
causta sup̄ altare. **O**dratusq; est
dñs odore suauitatis et ait ad eū
Nequāq; vltra maledicā tre pp̄
hoīes. **S**ensus em̄ et cogitatio hu
manicordis in malū p̄na sunt ab
adolescētia sua. **N**ō igit̄ vltra per
cutiā oēm aīaz viuente sicut feci.
Cūctis dieb⁹ terre. semētis et mes
sis. frigus et estus. estas et yems.
nox et dies nō req̄sccēt. **C**a. ix.

Benedixitq; deus noe et filijs
ei⁹ et dixit ad eos. **C**rescite et
multiplicamini et replete terrā et ter
ror v̄ ac tremor sit sup̄ cūcta aīa
lia terre et sup̄ omēs volucres celi
cū vniuersis q̄ mouētur sup̄ fraz
Oēs pisces maris manui v̄ie tra
diti sūt et omē qd̄ mouet̄ et viuit
erit vob̄ in cibū. **Q**uasi olera virē
tia tradidi vob̄is oīa excepto q
carnē cū sanguine non comedetis.
Sanguinē em̄ aīaz v̄iaz req̄ram
de manu cūctaz bestiaz et de ma
nu homis. **D**e manu viri et de ma
nu fratris eius requirā animam
hominis. **Q**uicūq; effuderit huma
nū sanguinē fundetur sanguis
illius. **A**d ymaginē dei quippe fa
ctus est homo. **V**os autē crescite
et multiplicamini et ingred̄ in in
sup̄ terrā et implete eam. **D**ecq;
dixit deus ad noe et ad filios eius
cū eo. **E**cce ego statuā pactū meū
vobiscū et cum semine vestro post
vos et ad omnē animā viuentez
que est vobiscū: tā in volucib⁹
q̄ in iumentis et pecudibus terre
cūctisq; que egressa sunt de ar
cha et vniuersis bestijs terre.

18.

Statuā pactū meū vobiscū et neq̃
q̃ vltra interficiet oīs caro aq̃s
diluvij neq̃ eit deinceps diluviū
dissipās oēm terrā. Dixitq̃ deus.
Hoc est signū federis qđ do inter
me et vob̃ et ad oēs aīaz vivētem
que est vobiscū in gnacōes sēpiē
nas. Arcū meū ponā in nubib⁹ ce
li et erit signū federis int̃ me et int̃
terrā. Cūq̃ obdurero nubib⁹ ce
li apparebit arcus me⁹ in nubib⁹
et recordabor fedels mei qđ pepigi
vobiscū et cum oī aīa vivēte que
carnē vegetat et nō erūt vltra aq̃
diluvij ad delendā vniūsaīz carnē.
Eritq̃ arcus me⁹ in nubib⁹ et vi
debo illū et recordabor federis sēpi
termi qđ pactū est inter deū et oēs
aīaz vivēte vniūse carnis que ē
sup̃ terram. Dixitq̃ dñs ad noe.
Hoc est signū federis qđ cōstitui i
ter me et oēs carnē sup̃ terrā. Erāt
ergo filij noe qui egressi sūt de ar
cha sem cham et iaphet. Porro
cham ipse est p̃r chanaan. Tres
isti filij sūt noe et ab hīs dissemi
natū est oē genus hōim sup̃ vni
uersaīz frā. Cepitq̃ noe vir agri
cola exercē terrā et plātauit vineā.
Bitensq̃ vinū inebriat⁹ est et nu
datus iacuit in tabnaculo suo. Qđ
cū vidisset cham p̃r chanaan ve
renda scilicet p̃ris sui eē nudata
nūtiavit duob⁹ frīb⁹ suis foras.
At vero sem et iaphet pallium im
posuerūt hūeris suis et incedētes
retrosp̃i operuerūt verēda patris
sui. faciesq̃ eoz auerse erāt et pa
tris virilia nō viderūt. Euigilās
aut̃ noe ex vino cū didiciss̃ que
fecerat ei fili⁹ suus minor ait. Ma
ledic⁹ chanaan fuus fuoz erit

frīb⁹ suis. Dixitq̃. Bñdic⁹ dñs
deus sem sic chanaan fuus eius
dilatet de⁹ iaphet et habitet in ta
bernacul sem sitq̃ chanaan fu⁹
eius. Vixit aut̃ noe post diluviū
trecentisq̃n quaginta ānis et imple
ti sūt oēs dies eius nōgentoz et q̃n
quaginta ānoz et mortuus est.

Ee sūt gnatiōes fili **Ca. x.**
oz noe. sem. chay et iaphet.
Natiq̃ sūt eis filij post diluviū. Fi
lij iaphet. gomer et magog et ma
bai et iauan et thubal et mosoch
et thyras. Porro filij gomer asse
nē et riphath et thogorma. Filij au
tē iauan helisa et tharhis cethim
et dodanim. Ab hīs diuise sūt in
fule gentiū in regiōib⁹ suis. vnus
quisq̃ scđz linguā suā et familias
suas in nacōib⁹ suis. Filij autē
cham chus et mesraim et phut et
chanaan. Filij autē chus saba et
euila et sabatha et regma et saba
thaca. Filij regma saba et daban.
Porro chus genuit nemroth. ip
se cepit eē potēs in terra et erat ro
bust⁹ venator corā dño. Ab hoc
exiit p̃briū. Quasi nemroth ro
bustus venator corā dño. Fuit
aut̃ p̃ncipiū regni ei⁹ babilon et
erach et achath et chalamie in ter
ra sennaar. De fra illa egressus
ē assir et edificauit minue et pla
teas citatis et chale resēq̃ int̃ mini
uē et chale. Hec ē ciuitas m̃gna.
At vero mesraim genuit ludim et
ananim et laabim et neptuim et
phetrusim et cesluim de q̃b⁹ egres
si sūt philistim et capturim. Cha
naan aut̃ genuit sydonē p̃moge
nitū suū et theū et iebuseū et amor
reū et gergeseū et euē et aracheū.

cyneū a arabū samāithē a ama
 theū. Et p hos disseminati sūt ppli
 chanaan eoꝝ. **F**ēqꝫ sūt tmmi cha
 naan remētibus a sydone ierara
 vsqꝫ gazam donec ingrediaris so
 domā a gomorrā a adamā a sebo
 im vsqꝫ lesa. **D**ij sūt filij cham i co
 gnacōibꝫ a linguis a generacōi
 bus terrisqꝫ a gētibꝫ suis. **D**e sem
 qꝫ nati sūt pꝛe oīm filiorum heber
 fratre iaphet maiore. **F**ilij sem he
 laz a assur a arphaxat lud a arā
Filij aram hus a hul et iether et
 mes. **A**t vero arphaxat genuit sa
 le de qꝫ ortus ē heber. **N**atiqꝫ sūt he
 ber filij duo. **N**omen vni phaleg
 eoꝝ i diebus eiꝫ diuisa sit tra et
 nomē fr̄is eius iectan. **R**ui iectan
 genuit elmodab a saleph a asar
 moth iare et aduram a iazal a de
 ba a hebal a abimabel saba a io
 phir et eiula et iobab. **O**ēs isti fi
 lij iectan. **E**t facta est hitatio eorū
 de messā p gētibꝫ vsqꝫ sephar mō
 tez oriētales. **I**sti sūt filij sem scdm
 cognacōes a linguas a regiōes in
 gētibꝫ suis. **H**ec faīlie noe iuxta
 plos et nacōes suas. **A**b hīs di
 uise sūt gētes i terra post diluuiū.
Erat aut terra labij. **C**a. xi.
Vnius a smōnū eorūdeꝫ. **C**ū
 qꝫ pficiscerēt de oriēte inuenerūt
 capū in terra sennaar a hitauerūt
 in eo. **D**ixitqꝫ alter ad primū suū
Venite faciamꝫ lateres a coqꝫ
 eos igni. **A**buerūtqꝫ lateres p sa
 pis a bitumē p cēmēto et dixerūt
Venite faciamꝫ nob ciuitatē a tur
 rez cuiꝫ culmē ptingat vsqꝫ ad ce
 lū et celebremꝫ nomē nostruz añ
 qꝫ diuidamur i vniūsas fr̄as. **D**e
 scēdit aut dñs ut videret ciuitatē

et turre quā edificabāt filij adā
 et dixit. **E**cce vnꝫ est ppls et vnū
 est labiū oībus. **C**eperūtqꝫ hoc fa
 cere nec desistēt a cogitacōibꝫ suis
 donec eas ope opleāt. **V**enite igit
 descēdamꝫ et cōfundamꝫ ibi liguā
 eoꝝ ut nō audiat vnusquisqꝫ vo
 cez pꝛimi sui. **A**tqꝫ ita diuisit eos
 dñs ex illo loco in vniūsas terras
 a cessauerūt edificacōe ciuitateꝫ. **E**t
 idcirco vocatū est nomē loci illiꝫ
 babel qꝫ ibi cōfusi sūt labiū vniū
 se fr̄e. **E**t inde dispfit eos dñs sup
 faciē ciuitatū regionū. **H**ec sūt ge
 neacōes sem. **S**em eāt centum an
 noꝝ qñ genuit arphaxat: biēnio
 post diluuiū. **V**ixitqꝫ sē postqꝫ ge
 nuit arphaxat qñgētis annis et
 genuit filios a filias. **P**orro arpha
 rat vixit trigintaqꝫqꝫ annis et ge
 nuit sale. **V**ixitqꝫ arphaxat post
 qꝫ genuit sale trecentis tribꝫ annis
 a genuit filios a filias. **S**aleqꝫ vi
 xit triginta annis et genuit heber.
Vixitqꝫ sale postqꝫ genuit heber
 quadringētis tribꝫ annis a genuit
 filios a filias. **V**ixit aut heber tri
 gintaqꝫtuor annis et genuit pha
 lech. **E**t vixit heber postqꝫ genuit
 phalech quadringētis triginta ā
 nis a genuit filios a filias. **V**ixit
 qꝫ phalech triginta ānis a genuit
 reu. **V**ixitqꝫ phalech pꝫqꝫ genu
 it reu ducentis nouē ānis a genuit
 filios et filias. **V**ixit aut reu trigi
 taqꝫqꝫ ānis a genuit saruch. **V**i
 xitqꝫ reu postqꝫ genuit saruch du
 centis septē annis et genuit filios
 a filias. **V**ixit auteꝫ saruch trigi
 ta ānis a genuit nachor. **V**ixitqꝫ
 saruch postqꝫ genuit nachor du
 centis annis a genuit filios a filias.

Vixit autem nachor viginti nouem annis et genuit thare. **V**ixitque nachor postquam genuit thare centumdecem et nouem annis et genuit filios et filias. **V**ixitque thare septuaginta annis et genuit abram et nachor et aram. **H**ec sunt autem generationes thare. **T**hare genuit abram nachor et aram. **P**orro aram genuit loth. **M**ortuusque est aram ante thare patrem suum in terra natiuitatis sue in hircaldeo. **D**uxit autem abram et nachor uxores. **N**omine uxoris abra sarai. **E**t nomine uxoris nachor melcha filia aram patris melche et patris iesche. **E**rat autem sarai sterilis nec habebat filios. **T**ulit itaque thare abram filium suum et loth filium aram filium filij sui et sarai uxorem suam uxorem abra filij sui et eduxit eos de hircaldeo ut irent in terram chanaan. **V**eneruntque usque ara et habitauerunt ibi. **E**t facti sunt dies thare ducentorum quinquaginta annorum et mortuus est in aran. **C**apitulum .xij.

Dixit autem dominus ad abram. **E**grede de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui et veni in terram quam monstrauero tibi. **F**aci itaque te in gentem magnam et benedicam tibi et magnifico nomen tuum. **E**risque benedictus. **B**enedicamque benedictibus tibi et maledicam maledictibus tibi. **A**tque in te benedicetur vniuersae cognationi terre. **E**gressus est itaque abram sicut preceperat ei dominus et iuit cum eo loth. **S**eptuaginta quinquaginta annorum erant abram cum egredere de ara. **T**ulitque sarai uxorem suam et loth filium fratris sui vniuersamque substantiam quam possederat et animas quas fecerant in aran et egressi sunt ut irent in terram chanaan.

Cumque uissent in eam pertransiit abram terram usque ad locum sychem et usque ad ouallē illustrem. **C**hananeus autem tunc erat in terra. **A**pparuit dominus abram et dixit ei. **S**emini tuo dabo terram hanc. **Q**ui edificauit ibi altare domino qui apparuerat ei et inuocauit ibi nomen eius. **E**t inde transgrediens ad montem qui erat contra orientem bethel tetendit ibi tabernaculum suum ab occidente huius bethel et ab oriente hay. **E**dificauitque ibi altare domino et inuocauit nomen eius. **P**erexitque abram vadēs et ultra pergreddies ad meridiem. **F**acta est autem fames in terra. **D**escenditque abram in egiptum ut peregrinaret ibi. **P**reualuerat enim fames in terra. **C**umque perisset ut ingrederetur egiptum dixit sarai uxori sue. **N**oui quod pulchre sis mulier et quod cum uiderint te egiptij dicenturi sunt uxor illius est et interficiet me et te seruabunt. **D**ic ergo obsecro te quod soror mea sis ut bene sit mihi prope te et uiuat anima mea ob gratiam tuam. **C**um itaque ingressus esset abram egiptum uiderunt egiptij mulierem quod esset pulchra nimis. **E**t nuntiauerunt principes pharaonis et laudauerunt eam apud illum. **E**t sublatam est mulier in domum pharaonis. **A**bram uero bene uisus fuit propter illam. **F**uerunt ei oues et boues et asini et feni et famule et asine et cameli. **F**lagellauit autem dominus pharaonem plagis maximis et domum eius propter sarai uxorem abra. **V**ocauitque pharao abram et dixit ei. **Q**uidnam est hoc quod fecisti mihi? **Q**uare non indicasti mihi quod uxor tua esset? **Q**uam ob causam dixisti eam sororem tuam ut tollerem in eam in uxorem? **R**ec igitur ecce diuix tua accipe eam

et vade. **P**recepitq; pharao super
abram viris et deduxerunt eum et ux-
orem eius et omnia que habebat. **Ca. xiiij.**

Ascendit ergo abram de egi-
pto ipse et uxor eius et omnia que
habebat et loth cum eo ad austra-
lem plagam. Erat autem dines valde
in possessione auri et argenti. Reu-
susq; est per iter quem venerat a meri-
die in bethel usque ad locum ubi pri-
us fixerat tabernaculum inter bethel
et hay. in loco altaris quem fecerat
prius et inuocauit ibi nomen domini.
Sed et loth qui erat cum abram: fue-
runt greges ouium et armenta et taber-
nacula: nec poterat eos capere terra
ut habitarent simul. Erat quippe sub-
stantia eorum multa et nequebant ha-
bitare coniunctim. Unde facta est rixa
inter pastores gregum abram et
loth. **E**o autem tempore chananeus et phe-
reus habitabant in illa terra. **D**i-
xit ergo abram ad loth. **R**equesco
sit iurgium inter me et te et inter pa-
stores meos et pastores tuos. **F**ra-
tres enim sumus. Ecce vniuersa terra
coram te est: recede a me obsecro. **S**i
ad sinistram ieris: ego dexteram tene-
bo. **S**i tu ad dexteram elegeris: ego
ad sinistram pergam. **E**leuatis itaque
loth oculis: vidit conuallium circa re-
gionem iordanis que vniuersa irriga-
bat antequam subuerteret dominus sodo-
mam et gomorram sicut paradisus
domini et sicut egiptus venientibus in
segor. **E**legitque sibi loth regionem
circa iordanem et recessit ab oriente.
Diuisique sunt alterutrum a fratre suo.
Abram habitauit in terra chanaan.
Loth vero moratus est in opidibus que
erant circa iordanem et habitauit in
sodomis. **H**omines autem sodomitae

peissimi erant et peccatores coram domino
minimis. **D**ixitque dominus ad abram
postquam diuisus est ab eo loth. **L**eu-
a oculos tuos in directum et vide a loco
in quo nunc es ad aquilonem et me-
ridiem: ad orientem et occidentem.
Omnem terram quam conspicias tibi dabo
et semini tuo usque in sempiternum.
Faciaturque semen tuum sicut puluerem
terre. **S**i quis potest hominum numera-
re puluerem terre: semenque tuum nu-
merare poterit. **S**urge ergo et per-
ambula terram in longitudinem et in la-
titudinem suam: quia tibi daturus sum eam.
Mouens igitur tabernaculum suum
abram: venit et habitauit iuxta con-
uallium mambre que est in hebron. **E**bi-
ficauitque ibi altare domino. **Ca. xiiij.**

Actum est autem in illo tempore ut
amraphel rex sennaar et ari-
och rex pontis et chodorlaomor rex
elamitarum et thadal rex gentium
inirent bellum contra basam regem sodo-
morum et contra tersam regem gomorre et
contra sennaar regem adame et contra
semetipsum regem seboyim contraque reges
bale: ipsa est segor. **Q**ues hii conueniunt
in uallibus sive stris: que nunc est mare sal.
Duodecim enim annis fuerant chodor-
laomor et tercio decimo anno recesserunt
ab eo. **I**gitur quinquaginta decimo anno uenit
chodorlaomor et reges qui erant cum eo
et percusserunt raphaim et astaroth et i-
carnaym et zuzim cum eis: et eum in
saule carriathaym et choreos in
montibus seyr usque ad campestria
phara que est in solitudine. **R**eversique sunt
et uenerunt usque ad fontem mephat.
Ipsa est cades et percusserunt omnes regio-
nes amalechitarum et amorreorum que ha-
bitabant in asafonthamar. **E**t egressi
sunt rex sodomorum et rex gomorre

terq; adame et rex seloyim necno
et rex bale que e segor et direxerunt
aciez con eos in valle filuestri sci
licet adufus chodilaomor regez
elamitaz et thadal regez gentiu
et amraphel regem sennaar et ari
och regem poti. qtuor reges adufus
qnq; Vallis aut filuestris habat
puteos multos bituminis Itaq;
rex sodomo et rex gomorre terga
vertent cecideruntq; ibi et q remase
rat fugerunt ad montes. Tulerunt
aut oez substantia sodomo et go
moreo et vniusa q ad cibum pti
net et abierunt. necno et loth et sb
stantia ei. filiu frs abra qui ha
bitabat in sodomis Et ecce vnus
qui euaserat nuciauit abram he
breo q habitabat in coualle mam
bre amorrei fratris eschol et frs
aner. Vn em pepigerat fedus cu
abra. Qd cu audiss; abra; captu
videlic; loth frēm suū nuerat
expeditos vernaculos suos trece
to sdece et octo et persecutus est eos
vsq; dan. Et diuisis socijs irruit
sup eos nocte. Percussitq; eos et
psecut; est vsq; soba et plemicen
que est ad leuam damasci. Redu
xitq; oem sbam et loth frēm suū
cu substantia illi. mulieresq; et po
pulu Egressus e autē rex sodomo
tu in occurfu eius post q reus; e
a cede chodilaomor et regum qui
cu eo erat in valle sate q est vall
regis. At vero melchisedech rex
salē pferēs panē et vinū erat em
sacerdos dei altissimi bndixit ei et
ait. Bndict; abra deo excelso qui
creauit celu et terrā et bndict; de;
excelsus quo ptegete hostes in ma
nib; tuis sūt. Et dedit ei decias ex

oibus Dixit autē rex sodomo et ab
abra. Da mihi aias cetera tolle
tibi. Qui respondit ei. Leuo manu
meā ad dñm deū excelsū possesso
re celia et tē q a filo sb regnis vsq;
ad corrigiā calige n accipiā ex oi
b; q tua sūt ne dicas. ego ditau
abra; exceptis hijs q comederūt
iuuenes et ptib; viro et qui vene
rūt meū anet eschol et mambre.

Ipsi accipiet ptes suas. **Ca. xv.**

His itaq; trasadis fact; e ser
mo dñi ad abra pvisione;
dices. Noli timē abram. Ego pte
cto; tuus et merces tua magna ni
mis. Dixitq; abra. Dñe de; qd da
bis mihi. Ego vada absq; libe;is
et fili; pcuratoris dom; mee iste
damascus elyezer. Addiditq; a
bra. Mihi aut nō dedisti semen et
ecce vernacul; meus heres meus
erit. Statimq; sermo dñi fact; est
ad eū dices. Nō erit hic heres tu;
s; q egrediet de vtero tuo ipfū ha
bebis herede. Eduxitq; eū foras et
ait illi Suscipe celum et nūera stel
las si potes. Et dixit ei. Sic erit se
men tuū. Credidit abram dō et re
putatū est illi ad iustitiā. Dixitq;
ad eū. Ego dñs q eduxi te de hur
thaldo; ut dare tibi terrā istaz
et possideres eā. At ille ait. Dñe de
us vñ scire possum q possessorus
sū eā. Et tndit dñs. Sume inquit
mihi vaccā triennē et capram tri
mā et arietē anno; triū. turturē
q; et columbā. Qui tollēs vniusa
hec diuisit ea p mediū et vtrasq;
ptes con se altisec; posuit. Aues
aut nō diuisit. Descēderūtq; volu
tres super cadauera et abigebat
eas abram. Cūq; sol occumberet

sopor: itruit sup abra a horor mag
nus a tenebrosus inuasit eu. **D**icu
q3 e ad eu. **S**cito pnosces q pegri
nu futurū sit semē tuū in tra non
fua a sbiciēt eos fuituti a affligēt
qdringētis annis. **V**erūtame gē
lē cui fuituti sunt ego indicabo a
post hec egrediēt cū magna sbstā
tia. **T**u aut ibis ad ptes tuos i pa
ce sepultus i senedute bona. **G**ene
racōe autē qeta reūcent huc. **N**ec
bū em oplete sūt inq̄tates amor
reor vsq ad pns tēpus. **C**ū g oc
cubuiſſ; sol facta est caligo tene
broſa a apparuit diban9 fumās
a lāpas ignis tūſiēs it diuifiōes
illas. **I**n die illo pepigit dñs fed9
cū abra dicens. **S**emini tuo dabo
terrā hāc a fluuiio egipti vsq ad
fluuiū magnū eufratē cineos a ci
nezeos cethmoneos a etheos et
ferezeos: raphaimq3 a amoreos
chananeos a gergeſeos a iebuſeos.
Situr ſarai vxor abra. **Ca. xvi.**
nō genuerat ſibi literos ſ; habēs
ancillā egiptiam noīe agar dixit
maito ſuo. **E**cce oduſit me dñs ne
parere: ingredere ad ancillā meā ſi
forte ſaltē ex illa ſuſcipiam filios.
Cūq3 ille acq̄ſcēt deprecāti tulit
agar egiptiā ancillā ſuā: poſt an
nos decē q hitare ceperāt i terra
chanaā a dedit eā viro ſuo vxorē.
Qui ingreſſus ē ad eā. **A**t illa ope
piſſe ſe vidēs deſperit dñam ſuam.
Dixitq3 ſarai ad abra. **I**nq̄ agis
cōtra me. **E**go dedi ancillā meā in
finū tuū que vidēs q cepit deſpe
ctū me habz. **I**udicet dñs int me
a te. **C**ui rēdit abra. **E**cce ait ancil
la tua i maū tua ē vtete ea ut libz.
Affligete igit eā ſarai fugā inijt.

Cūq3 inueiſſ; eā angel9 dñi i iſta
fōtē aq in ſolitudie q est i via ſur
in deſto. dixit ad illā. **A**gar ancil
la ſarai vñ remis et quo va diſe.
Que rēdit. **A** facie ſarai dñe mee
ego fugio. **D**ixitq3 ei angelus dñi
Reūtere ad dñam tuā a huiliare
ſb maū illi9. **E**t rēſp. **M**ultiplicās
inq̄t multiplicabo ſemē tuū et nō
numerabiſ p multitudie. **A**c dem
ceps ecce ait ocepisti a paries fili
um: vocabq3 nomē eius yſmahel
eo q audierit dñs afflictōez tuā.
Hic erit ſerus homo. **M**anus ei9
cōtra oēs a manus oīm cōtra eū
a e regione vniūſor9 fratrū ſuo9
figet tabernacula. **V**ocauit autē
agar nomē dñi q loq̄bat ad eaz
tu de9 q vidisti me. **D**ixit em. **P**ro
fecto hic vidi poſteriora videntis
me. **P**roptēa appellauit puteū il
lū putū viuētis a vidētis me. **I**p
ſe est int eades a bara d. **P**epitq3
agar abre filiū q vocauit nomen
ei9 yſmahel. **O**ctogita a ſex āno9
erat abra quando peperit ei agar
yſmahelē. **Ca. xvii.**

Poſt q vō nonagita a nouē
annorū eſſe cepat apparuit
ei de9. **D**ixitq3 ad eū. **E**go dñs oīpo
tens. **A**mbula corā me a eſto pfe
ctus. **P**onāq3 fed9 meū inter me
a te et multiplicabo te vehemēter
nimis. **C**ecidit abram pnus in ſa
tiē. **D**ixitq3 ei deus. **E**go ſū a ponā
padū meū tecū: erisq3 pater mul
tarū gentiū. **N**ec vltra vocabitur
nomē tuū abram ſed appellebis
abraham. qz prēm multarū gen
tiū cōſtitui te. **F**aciamq3 te creſcē
vehemētissime a ponā te i gētib9.
regesq3 ex te egredient et ſtatua9

pactum meū inter me et te et inter
 semen tuū. post te in gēnatiōibus
 suis federe sempiterno ut sim de⁹
 tuus et seminis tui post te. **D**abo q̄
 tibi et semini tuo post te terrā pere
 grinacōis tue. oēm terrā chanaā
 in possessionē eternā. ero q̄ de⁹ eo
 rū. **D**ixit itē deus ad abrahā.
Et tu ergo custodies pactū meū
 et semen tuū post te in gēnatiōib⁹
 suis. **N**ot ē pactū meū qđ obfua
 bitis inter me et vos et semen tuū
 post te. **C**ircūcidet ex vob oē mas
 culinū et circūcidetis carnē prepu
 cii v̄ri ut sit in signū federis inter
 me et vos. **I**nfās octo diez circū
 cidet in vobis. **O**mne masculinū in
 gēnatiōib⁹ v̄ris. tam vernacul⁹ q̄
 emptici⁹ circūcidet et quicūq̄ fue
 rit de stirpe v̄ra. **E**ritq̄ pactū meū
 in carne v̄ra i fedus eternū. **M**as
 culus cui⁹ prepucci⁹ caro circūcisa
 nō fuerit delebit̄ a m̄a illa de p̄lo
 suo q̄ pactū meū irritū fecit. **D**ixit
 q̄ deus ad abrahā. **S**arai vxorē
 tuā nō vocab̄ sarai s̄ saram. **E**t be
 nedica⁹ ei et ex illa dabo tibi filiū
 cui b̄ndicatur⁹ sū. **E**ritq̄ in naciōes
 et reges populoz orientē ex eo. **C**e
 cidit abrahā in fatiē suā et risit in
 corde suo dicēs. **P**utasne centena
 rio nascet̄ fili⁹ et sara nonagena
 ria piet. **D**ixitq̄ ad deū. **V**tinam
 ysmahel viuat corā te. **E**t ait de⁹
 ad abrahā. **S**ara vxor tua piet
 tibi filiū. vocabisq̄ nomē ei⁹. ysa
 ac. **E**t constituā pactū meū illi i fed⁹
 sempitnū et semini ei⁹ post eum.
Sup ysmahelq̄ exaudiui te. **E**cce
 b̄ndicā ei et augebo et multiplica
 bo eū valde. **D**uodecim duces ge
 nerabit et faciā illū crescē in gen

te m̄gnā. **P**actū vero meū statuā
 ad ysaac quē piet tibi sara tēpe
 isto in āno altero. **C**ūq̄ finit⁹ eēt
 sermo loq̄ntis cū eo ascēdit deus
 ab abrahā. **T**ulit aut abrahā
 ysmahel filiū suū et oēs v̄naculos
 dom⁹ sue. v̄m̄slos quos emerat
 et cūctos mares ex oibus viris do
 mus sue et circūcidit carnē prepu
 cii eoz statū in ip̄a die sicut p̄cepe
 rat ei deus. **A**brahāz nonaginta
 et nouē eāt annoz q̄n circūcidit
 carnē prepucci⁹ sui et ysmahel fili⁹
 suus tredecim ānos impleuāt tē
 pore circūcisiōis sue. **E**adē die circū
 ciscus est abrahā et ysmahel fili⁹
 eius et oēs viri dom⁹ illi⁹ tā v̄na
 culi q̄ emptici⁹ et alienigene pari
 ter circūcisi sūt. **Ca. xvij.**

Apparuit aut ei dñs in cōual
 le mābre sedeti in ostio tater
 naculi sui i ip̄o fetuore diei. **C**ūq̄
 eleuassz oculos apparuerit ei tres
 viri stantes p̄pter eū. **Q**uos cū vi
 disz cucurrit in occursum eoz de
 ostio tabernaculi sui et adorauit i
 terra et dixit. **D**ñe si inueni grām
 in oculis tuis ne t̄nseas seruū tuū
 s̄ afferā paup̄illū aq̄ et lauētur pe
 des v̄ri et req̄escite s̄b arvore. **P**o
 nāq̄ bucellā p̄amis et confortet cor
 v̄m: postea t̄nhibitis. **I**dcirco em̄
 dedinastis ad seruū v̄m. **Q**ui di
 xerūt fac ut locut⁹ es. **F**estinauit
 abrahā in tabernaculū ad sara⁹
 dixitq̄ ei. **A**ccelera tria sata simile
 om̄isce et fac s̄b cineritios panes.
Ipe vero ad armētū cucurrit et tu
 lit inde vitulū tenerrimū et opti
 mū deditq̄ puero. **Q**ui festinauit
 et coxit illū. **T**ulitq̄ butir⁹ et lac et
 vitulū quē coxerat et posuit corā

eis Ipse vero stabat inſe eorū ſb at
toē. Cūq; comediſſent dixerūt ad
eū. Vbi eſt ſara vxor tua. Ille rē
dit. Ecce in tabnaculo eſt. Cui di
xit. Reuertens veniā ad te tpe iſto
vita comite et habebit filiū ſara
vxor tua. Quo audito ſara riſit
poſt oſtiū tabnaculi. Erāt autē am
bo ſenes pueſq; etatis et deſierāt
ſare ſiel muliebria. Que riſit oculi
te dicēs. Poſtq; oſenui et dñs me
us vetulus ē: voluptati operaz da
to. Dixit autē dñs ad abrahā.
Quaē riſit ſara vxor tua dicēs nū
vere paitura ſū anus. Nūqd deo
quicq; ē difficile. Iuxta cōdidit
reūtar ad te hoc eodē tpe vita co
mite et hēbit ſara filiū. Negauit
ſara dicēs nō riſi timore pterita.
Dñs autē non eſt inq̃t ita ſi riſiſti.
Cū g̃ furrexiſſent inde viri direxe
rūt oculos cōtra ſodomā et abra
hā ſil gradiebat deducēs eos. Di
xitq; dñs. Nū celare potero abra
hā que geſturus ſū cū futur⁹ ſit i
gentē magnā ac robuſtiſſimā et
bñdicēde ſint i eo oēs nacōes ter
re. Scio em̃ q̃ p̃ceptur⁹ ſit filiis
ſuis et domui ſue p̃ ſe ut cuſtodi
ant viā dñi et faciāt iudiciū et iu
ſticiā: ut adducat dñs p̃p abra
hā oīa que locutus eſt ad eū. Di
xit itaq; domin⁹. Clamor ſodomo
rū et gomorreorū multiplicat⁹ ē et
peccatū eorū aggrauat⁹ ē nimis.
Deſcēdā et videbo vtrū clamorē q̃
venit ad me ope cōpleuerint an
nō eſt ita ut ſciā. Cōuertētoq; ſe in
de et abiēūt ſodomā. Abrahā ve
ro adhuc ſtabat corā dño et ap
p̃iquans ait. Nūqd p̃des iuſtū
cū impio. Si fuerint quāq; ginta iu

ſti in ciuitate p̃būt ſil et nō p̃ces
loco illi p̃pter quāq; ginta iuſtos ſi
fuerit in eo. Abſit a te ut rē hāc
facias et occidas iuſtū cū impio
fiatq; iuſtus ſicut impi⁹. Non eſt
hoc tuū qui iudicas oēs terrā. Ne
quaq; facies iudiciū hoc. Dixitq;
dñs ad eū. Si inuenero ſodomis
quinq; ginta iuſtos in medio ciui
tatis dimittā omni loco p̃pter eos.
Rñdit abrahā et ait. Quia ſel ce
pi: loquar ad dñm meum cū ſim
pulus et cinis. Quid ſi minus quā
quaginta iuſtis quāq; fuerit dele
bis p̃pter quadragintaq; vniū
ſā vitē. Et ait. Nō delebo ſi iuene
ro ibi quadragintaq; Rurſuq;
locutus ē ad eū. Si autē quadragi
ta ibi inuēti fuerint quid facies.
Ait. Nō p̃cutiā p̃pter quadragita
Ne queſo inq̃t indigneris dñe ſi
loquar. Quid ſi ibi inuēti fuerint
triginta. Reſpōdit. Nō faciam ſi
inuenero ibi triginta. Quia ſemel
ait cepi: loquar ad dominū meū.
Quid ſi ibi inuēti fuerint viginti.
Ait. Nō interficiam p̃pter viginti.
Obſecro inq̃t ne iras caris domine
ſi loquar adhuc ſemel. Quid ſi i
uēti fuerint ibi decē. Dixit. Nō de
lebo p̃pter decē. Abiit dñs poſtq;
ceſſauit loqui ad abrahā et ille re
uerſus ē in locū ſuū. **Ca. xix.**

Aſcenderuntq; duo angeli ſodo
mā vesp̃e ſedente loth in fo
rib⁹ ciuitatis. Qui cum vidiff; eos
furrexit et inuit obuiā eis adorauit
q; pnus in terrā et dixit. Obſecro
dñi dediate i domū puei ṽri et ma
nete ibi. Lauate pedes ṽros et ma
ne p̃ficiſcemi i viā ṽrā. Qui dire
rūt. Minime ſi i platea māebim⁹

Cōpulit illos opido ut dīneret
rēt ad eū. **I**ngressisq; domū ei⁹ fe
cit cūuiū. corit azīma ⁊ comede
rūt. **P**rius autē q̄ irēt cubitū viri
ciuitatis vallauerūt domū illi⁹ a
puero vsq; ad senē oīs populus
simul. **V**ocauerūtq; loth ⁊ dixerūt
ei. **V**bi sūt viri q̄ introierunt ad
te nocte. **E**duc illos huc ut cōgrea
mus eos. **E**gressus ad eos loth
post tergū accludēs ostiū ait. **N**o
lite q̄so frēs mei nolite malū hoc
facē. **D**ateo duas filias q̄ necdū
cōgauerūt virū. **E**ducā eas ad vos
⁊ abutemini eis sic vobis placue
rit dūmodo viris istis nihil mali
fatiatis. q̄ ingressi sūt sū vmbra
culmis mei. **A**t illi dixerūt. **R**ecede
illuc. **E**t rursus. **I**ngressus es inq̄
unt ut aduena. nūquid ut indi
ces. **T**e ergo ip̄sū magis q̄ hos
affligem⁹. **V**imq; faciebāt loth
vehementissimē. **I**amq; p̄pe erat ut
effrīngerēt fores ⁊ ecce miserunt
manū viri et introdūxerūt ad se
loth. clāuserūtq; ostiū ⁊ eos q̄ fo
ris erāt p̄cusserūt cecitate a mimi
mo vsq; ad maximū ita ut ostiū
inuenire nō possent. **D**ixerūt autē
ad loth. **D**ates hic quēpiāz tuo
rum genēz aut filios aut filias. **O**mēs
q̄ tui sūt educ de vrbe hac
Delebim⁹ em locū istū eo q̄ incre
uerit clamor eoz corāz dño q̄ mī
sit nos ut p̄dam⁹ illos. **E**gressus
itaq; loth locutus ē ad generos
suos qui accepturi erāt filias ei⁹
⁊ dixit. **S**urgite et egredimī de lo
co isto q̄ delebit dñs citatez hāc
Et visus est eis q̄si ludens loqui.
Cūq; eēt mane cōgebāt eū ange
li dicētes. **S**urge tolle vxorē tuā ⁊

duas filias q̄s habes ne ⁊ tu p̄ie
pereas ī scelere citatis. **D**issilante
illo apprehēderūt manū ei⁹ ⁊ ma
nū vxoris ac duaz filiaz ei⁹ eo q̄
p̄ceret dñs illi. eduxerūtq; eum ⁊
posuerūt extra ciuitatē ibi q̄ locu
ti sūt ad eū dicentes. **S**alua aīam
tuā. **N**oli respicere post tergū nec
stes ī oī circa regione. s̄ ī mōte
saluū te fac ne ⁊ tu simul pereas.
Dixitq; loth ad eos. **R**ueso dñe
mī. q̄ inuenit seru⁹ tuus grāz co
rā te ⁊ magnificasti gloriā ⁊ mīse
ricor diā tuāz quā fecisti meū ut
saluares aīaz meā nec possum ī
mōte saluari ne forte apprehēdat
me malū et moriar. **E**st ciuitas h̄
iuxta ad quā possum fugere par
ua ⁊ saluabor ī ea. **N**ūquid nō
modica ē ⁊ viuet aīa mea. **D**ixit
q; ad eū. **E**cce etiā ī hoc suscepī p̄
ces tuas ut nō subuertā vrbe p̄ q̄
locut⁹ es. **F**estina ⁊ saluaē ibi q̄
nō potero facē quicq; donec īgre
diaris illuc. **I**dcirco vocatū ē no
mē vr̄bis illi⁹ segor. **S**ol egressus
est sup terrā ⁊ loth ingressus est
segor. **I**git dñs pluit sup sodomā
⁊ gomorrā sulphur ⁊ ignē a dño
de celo ⁊ subūp̄t ciuitates has et
oēm circa regionē. vniūsos h̄ita
tores vr̄biū ⁊ cūcta terre virētia.
Respitiēs q; vxor ei⁹ post se versa
est ī statuā salis. **A**brahā autēz
cōfurgēs mane vbi steterat pri⁹
cū dño intuitus est sodomā ⁊ go
morrā ⁊ vniūsa z terrā regionis il
lius. **V**iditq; ascēdentē fauillā de
terra q̄si fornacis fumū. **C**ū enim
subūteret dñs ciuitates regionis
illi⁹ recordatus ē abrahe ⁊ libera
uit loth de subūsiōne vr̄biū ī

quib⁹ hitauerat. **A**scēditq; loth de segor et māsit in mōte: dueq; filie eius cū eo. **T**imueāt enī manē in segor. **E**t māsit in spelūca ipse et due filie eius cū eo. **D**ixitq; maior ad minorē. **P**at noster senex est et nullus viroz remāsit in terra q̄ possit ingredi ad nos iuxta morē vniūse terre. **V**eni inebriem⁹ eū vino dormiam⁹ q; cū eo ut seruaē possimus ex patre nro semē. **D**ederūt itaq; patri suo bibē vīnū nocte illa. **E**t ingressa est maior dormiuitq; cū patre. **A**t ille nō sēsit nec qñ accubuit filia nec quādo surrexit. **A**ltera quoq; die dixit maior ad minorē. **E**cce dormiui heri cum pīe meo. **D**emus ei bibere vīnum etiā hac nocte et dormies cū eo ut saluemus semē de pīe nostro. **D**ederūtq; etiā et illa nocte patri suo bibere vīnuz. **I**ngressaq; minor filia dormiuit cū eo. **E**t nec quidem tūc sēsit qñ cōtubuerit vel qñ illa surrexit. **C**onceptit ergo due filie loth de patre suo. **P**epitq; maior filiū et vocauit nomē eius moab. **I**pse est pater moabitaz vsq; in presētē diē. **M**inorq; pepit filiū et vocauit nomē eius amnō id est filius populi mei. **I**pse ē pater amonitaz vsq; hodie.

Capitulu. xx.

Profectus inde abrahā in terrā austrālē hitauit inter cades et fur et peregrinatus ē in geraris. **D**ixitq; de sara vxore sua soror mea ē. **M**isit g; abimelech rex gerare et tulit eā. **V**enit autē deus ad abimelech p somnū nocte et ait illi. **E**n morieis ppter mulierē quā tulisti. **H**abz enī virū. **A**bimelech

vero nō tetigeāt eā. **E**t ait. **D**ñe nū gētē ignorāte et iustā interficies. **N**ōne ipse dixit mibi soror mea ē et ipsa ait frat meus ē. **I**n simplicitate cordis mei et munditia manū meaz feci hoc. **D**ixitq; ad eū deus. **E**t ego scio q; simplici corde feceris et ideo custodiui te ne peccares in me et nō dimisi ut tangeres eā. **N**ūc g; red de viro suo vxorez et orabit p te q; ppheta ē et vīnes. **S**i aut nolueris reddē. scito q; morte morieris tu et oīa que tua sūt. **S**tatiq; de nocte cōsurgēs abimelech vocauit oēs suos suos et locutus est vniūsa vba hec i aurib⁹ eoz. **T**imueūtq; oēs viri valde. **V**ocauit autē abimelech etiā abrahā et dixit ei. **Q**uid fecisti nob. **Q**uid peccauim⁹ i te q; induxisti sup me et sup regnū meū peccatū grā de. **Q**ue nō debuisti facē fecisti nob. **R**ursumq; expostulās ait. **Q**uid vidisti ut hoc faceres. **R**ūdit abrahā. **C**ogitauī meū dicens. **F**orsitā nō est tior dei in loco isto et interficiēt me ppter vxorē meā. **A**lias aut et vere soror mea ē filia pīs mei et non filia matris mee et duxi eā in vxorē. **P**ostq; aut eduxit me deus de domo pīs mei dixi ad eā. **H**āc misericordiaz faties meū. **I**n oī loco ad quez ingrediemur dices q; frat tu⁹ sim. **T**ulit igiē abimelech oues et boues et seruos et ancillas et dedit abrahā. **R**ed diditq; illi sarrā vxorē suā et ait. **T**erra cō rā vobis ē vbiūq; tibi placuerit hita. **S**ae aut dixit. **E**cce mille argēteoz dedi frī tuo. **H**oc eit tibi i velamē oculoz ad oēs q; tecū sūt et q; cūq; perreperis memēto te dephensam.

Orante autē abrahā sanauit deus
abimelech et vxorē ancillasq; ei⁹
et pepererūt. Conduferat em̄ dñs
oēm vuluā dom⁹ abimelech p̄p̄
sarā vxorē abrahę. **Ca. xxi.**

Istauit autē deus sarā sicut
p̄miserat et impleuit q̄ locu
tus est. Cōcepitq; et pepit filiū in
senectute sua tpe quo p̄dixerat ei
deus. Vocauitq; abrahā nomen
fili⁹ sui quē genuit ei sarā ysaac.
Et circumcidit eum octauo die si
cut p̄cepit ei deus cū esset centum
ānoꝝ. Hac q̄ppe etate p̄ris nat⁹
est ysaac. Dixitq; sarā. Risū fecit
mibi de⁹ et q̄cūq; audierit contride
bit mibi. Rursūq; ait. Quis audi
tur⁹ credēt abrahā q̄ sarā lacta
ret filiū quē peperit ei iā semē. Cre
uit igif puer et ablactat⁹ ē. Fecit
q; abrahā grāde diuiniū i die ab
lactatōis eius. Cūq; vidiss; sarā
filiū agar egiptie ludentē cū ysa
ac filio suo dixit ad abrahā. Eice
ancillā hāc et filiū eius. Non em̄
erit heres fili⁹ ancille cū filio meo
ysaac. Dure accepit hoc abrahā
p̄ filio suo. Cui dixit de⁹. Nō tibi
videat aspeꝝ sup puerō et sup an
cilla tua. Oīa que dixerit tibi sarā
audi vocē ei⁹. q̄ in ysaac vocabi
tur tibi semē. S; et filiū ancille fa
ciā in gentē magnā q̄ semen tuū
est. Surrexit itaq; abrahā mane
et tollēs panē et vtrē aque impo
suit scapule ei⁹. tradiditq; pueꝝ
et dimisit eas. Que cū abisset erra
bat in solitudine bersabee. Cūq;
p̄supta ess; aq̄ in vtre abiecit pu
erū s̄bter vnā arborē que ibi eāc
et abijt. Seditq; e regione procul
quātū pōt a reus iacere. Dixit em̄

Non videlo morientē pueꝝ. Et se
dēs circa leuauit vocē suā et fleuit.
Exaudiuit autē de⁹ vocē pueri. Vo
cauitq; angelus dñi agar de celo
dicens. Quid agis agar. Noli ti
mere. Exaudiuit em̄ dñs vocē pu
eri in loco in q̄ est. Surge et tolle
pueꝝ et tene manū illi⁹ q̄ in gen
tē mgnā faciā eū. Aperuitq; ocl
os eius deus. Que videns puteū
aque abijt et impleuit vtrē dedit
q; puero bibē et fuit cum eo. Qui
creuit et moātus ē i solitudine fa
ctusq; ē vir inuemis sagittari⁹. Ha
bitauitq; i deserto pharan. Et ac
cepit illi mē sua vxorē de terra egi
pti. Eodē tempe dixit abimelech
et phicol p̄nceps exercit⁹ ei⁹ ad
abrahā. Deus tecū est in vniuer
sis q̄ agis. Jura ḡp dñm ne noce
as mibi et posteris meis stirpiq;
mee. sed iux mīaz quā feci tibi fa
tēs mibi et terre in q̄ versatus es
advena. Dixitq; abrahā. Ego iu
rato. Et increpauit abimelech p̄
ter puteū aque quē vi abstulerāt
serui eius. Rūditq; abimelech.
Nesciui q̄s fecerit hāc rē. S; et tu
nō indicasti mibi et ego nō audi
ui preter hodie. Tulit itaq; abra
ham oues et boues et dedit abime
lech. Percusserūtq; ambo fcdus.
Et statuit abrahā septē agnas
gregis seorsum. Cui dixit abime
lech. Quid sibi volūt septē agne
iste q̄s stare fecisti seorsū. At ille
Septē inquit agnas accipies de
manu mea ut sint m̄ in testimoniū
qm̄ ego fodi puteū istuz. Idcirco
vocatus est locus ille bersabee q̄
ibi vterq; iurauit et iniecit fcdus
p̄ puteo iuramēti. Surrexit autē

abimelech et phicol princeps exercitus eius. reuersiq; fuit in terram palestinoꝝ. Abrahā vero plātauit nemus in bethsabee et inuocauit ibi nomē dñi dei eterni et fuit colonus terre palestinoꝝ diebꝫ multis.

Que post q̃ gesta **Ca. xxi.** fuit temptauit deus abrahā et dixit ad eū. Abrahā abrahā. Ille rīdit. Assum. Ait illi. Tolle filiū tuū vngemtuū queꝫ diligis ysaac et uade in terrā visiois atq; ibi offeres eū in holocaustū sup vnu mōtū quē mōstrauero tibi. Igit̃ abrahā de nocte surgēs strauit asinū suū ducens secū duos iuuenes et ysaac filiū suū. Cūq; incidisset ligna in holocaustū abijt ad locū quē precepat ei deus. Die autē tertio eleuatis oculis vidit locū. p̃cul dixitq; ad pueros suos. Expetate hic cum asino: ego et puer ille hic vsq; p̃perantes: post q̃ adtrauerimus reuertemur ad vos. Tulitq; ligna holocausti et imposuit sup ysaac filiū suū. Ip̃e vero portabat in manibus ignē et gladiū. Cūq; duo p̃gerēt simul dixit ysaac patri suo. Pater mi. At ille respōdit. Quid vis fili. Ecce inquit ignis et ligna ubi ē victima holocausti. Dixit autē abrahā. Deus p̃uidebit sibi victiā: holocausti fili mi. Pergēbat g̃ p̃ter et uenerūt ad locū quē ostēderat ei deus. In quo edificauit altare et desup ligna op̃posuit. Cūq; colligass̃ ysaac filiū suū posuit eū in altare sup struem lignoꝝ: extenditq; manū et arripuit gladiū ut ymolaret filiū suū. Et ecce angelus dñi de celo damauit dicēs. Abrahā abrahā. Qui respo-

dit. Assum. Dixitq; ei. Nō extēdas manū tuā sup puerū neq; facias illi quicq̃. Nūc agnouit q̃ timeas deū et nō pepcisti vngemto filio tuo p̃p̃e me. Leuauit abrahā oculos suos viditq; post tergū arietē inter rep̃es herētē: cōmibꝫ. Quē assumēs obtulit holocaustū p̃ filio: appellauitq; nomē loci illius dñs videt. Vñ vsq; hodie dicē in mōte dñs videbit. Vocauit autē angelus dñi abrahā secūdo de celo dicens. Per memetip̃sū iuraui dicē dñs. q̃ fecisti hāc rē et nō pepcisti filio tuo vngemto p̃pter me bñdicāz tibi et multiplicabo semē tuū sic stellas celi et rehit arenā q̃ est in litore mais. Possidebit semē tuū portas inimicoꝝ suoz et bñdicētur in semē tuo oēs gētes fr̃e. q̃ obedisti voci mee. Reuēsus ē abrahā ad pueros suos abiecitq; bethsabee fil et habitauit ibi. Dñs ita gestis nūtiatū est abrahā q̃ melchaq; genuiss̃ filios nachor frat̃i suo: hus p̃mo genitū et bñ frat̃e eius et chanael p̃rem syroꝝ et caseth et azau pheld asq; et yedlaf et batubel de q̃ nata est rebecca. Odo istos genuit melcha nachor fratri abrahā. Cōcubina vero illi⁹ noie roma pepit thabae et gaō et thaas et maacha. **Ca. xxi.**

Irit autē sara centūviginti septē annis et mortua ē in ciuitate arbee q̃ est hebreon in terra chanaan. Veitq; abrahā ut plāgeret et fletet eā. Cūq; surrexisset ab offitio funeris locut⁹ ē ad filios beth dicēs. Aduena sū et p̃gri nō ap̃d vos date m̃ inus sepulchri vobiscū ut sepeliā mortuū meum.

44.

Respōderūt filij heth dicētes. **Au**
di nos dñe. **P**rinceps dei es apd
nos i electis sepulchris nris sepe
li mortuū tuū nullusq; te phitere
poterit qñ in monumēto eius sepe
lias mortuū tuū. **S**urrexit abra
hā et adorauit populū terre filios
videlicet heth. **D**ixitq; ad eos. **S**i
placet aīe vīe ut sepeliāz mortuū
meū audite me et incēdite p me
apud ephron filiū seor ut det mī
spelūca; duplicēz quā hz in exte
ma pte agri sui. **P**ecunia dig̃ tra
dat eā mīhi corā vobis in possēssi
onē sepulchri. **H**abitabat autēz
ephron in medio filioz heth Rñ
ditq; ephron ad abrahā cūctis
audiētib; q̃ ingrediebātur portā
ciuitatis illi; dicēs. **R**equaq; ita
fiet dñe mī. s; tu magis ausculta
qd loquor. **A**g; trado tibi et spe
lūcā que in eo ē pntib; filiis po
puli mei. **S**epeli mortuū tuū **A**do
rauit abrahā corā dño et populo
terre et locutus ē ad ephron circū
stāte plete ei;. **Q**ueso ut audias
me. **D**abo pecuniā p agro. suscipe
eam et sic sepeliāz mortuū meū in
agro. **R**ñditq; ephrō. **D**ñe mī au
di me **T**errā quā postulas qdrin
gētos fidos argēti valet. **I**stud ē
ptū inter me et te. **S**ed quātū est
hoc. **S**epeli mortuū tuū **R**ñd cū au
dis; abrahā appendit pecuniā
quā ephron postulauerat audi
entib; filiis heth qdringentos fi
dos argēti pbate monete publi
ce. **C**ōfirmatus ē ager quondāz
ephronis in quo erat spelūca du
plex respitiēs mābre tā ipē q̃ spe
lūca et oēs arbores ei; in cūctis ter
minis ei; p circuitū abrahe in pos

sessionem vidētib; filiis heth et
cūctis q̃ intrabāt portā ciuitatis
illius. **A**tq; ita sepelinit abrahāz
sarā vxorē suāz in spelūca agri du
plici q̃ respiciebat mābre. **H**ec est
ebzon in terra chanaan. **E**t cōfie
matus ē ager et antrū qd erat in
eo abrahe i possēssionē monumē
ti a filiis heth. **Ca. xxiij.**

Erat autē abrahāz senex die
rūq; multoz et dñs i cūctis
bñdixēat ei. **D**ixitq; ad seruū sem
orez dom; sue qui p̃erat oib; q̃ hē
bat. **P**one manū tuā subter fe
mur meū ut adiurē te p dñū celi et
terre ut nō accipias vxorem filio
meo de filiab; chananeoz inter
q̃s habito. s; ad terrā et cognatio
nē meā pficiāz et inde accipias
vxorē filio meo ysaac. **R**ñdit ser
uus. **S**i noverit mulier vīre me
cū in terrā hāc nūquid reducere
de teo filiū tuū ad locū de quo tu
egressus es. **D**ixitq; abrahāz. **C**a
ue ne qñ reducas filiū meū illuc.
Dñs celi et terre qui tulit me de do
mo p̃ris mei et de terra natitatis
mee q̃ locut; est mīhi et iurāuit mī
hi dicens. semini tuo dabo terrā
hāc ipē mittet angelū suū corā te
et accipies inde vxorē filio meo.
Sim autē mulier noverit sequi te
non teneberis iuramēto: filiū tm̃
meū ne reducas illuc. **P**osuit er
go su; manū s; femore abrahā
dñi sui et iurāuit illi sup f mōe hoc
Tulitq; decē camelos de grege do
mini sui et abiit ex oib; bonis ei;
portās secū pfectusq; p̃rexit in me
sopotamiā ad urbē nachor. **C**ūq;
camelos feciss; accūtere ei; opidū
iuxta puteū aq̃ ṽspe eo tpe quo

solent mulieres egredi ad hauri-
endā aquā: orauit dñm dicens.
Dñe de⁹ dñi mei abrahā: occurre
obsecro m̄ hodie ⁊ fac m̄iam cum
dño meo abrahā. **E**cce ego sto
p̄pe fontē aque ⁊ filie habitatoꝝ
huius citatis egredientē ad hau-
riendā aquā. **I**git̄ puella cui di-
xero: inclina p̄driā tuā vt bibā ⁊
illa t̄nderit bite. **Q**uā et camelis
tuis dato potū: ipsa ē quā p̄para-
sti seruo tuo ysaac ⁊ p̄ hoc intelli-
gam. q̄ feceris m̄iaz cū dño meo
abrahā. **N**ecdum intra se verba
cōpleuerat ⁊ ecce rebecca egredie-
bat̄ filia bathuel filij melche vx-
oris nachor fratris abrahā: hñs
p̄driā in scapula sua: puella deco-
ra nimis. virgoq̄ pulcherrima
⁊ incognita viro. **D**escēderat aut̄
ad fontē ⁊ iplauerat p̄driā aqua
ac reuertebat̄. **O**ccurritq̄ ei seruus
⁊ ait **P**auxillū aque mihi ad bi-
tendū prebe de p̄driā tua. **R**egres-
pōdit. **B**ite dñe m̄i. **C**eleriterq̄ de-
posuit p̄driā sup̄ vlnā suā ⁊ dedit
ei potū. **C**ūq̄ ille bibisset: adiecit
Quā ⁊ camel tuis hauriā aquā
donec cūcti bibāt. **E**ffundēs q̄ p̄dri-
am in canalib⁹ recurrit ad puteū
vt hauriret aquā ⁊ haustā om̄i-
bus camelis dedit. **I**psē autē cō-
tēplabat̄ eā tacitus: scire volens
vtrū prosperū iter suū fecisset de⁹
an nō. **P**ostq̄ aut̄ biterūt came-
li ptulit viz maures aureas: appē-
dentes fidos duos ⁊ armillas to-
tū: pōdo fidorū decē. **D**ixitq̄ ad
eā **C**uius es filia. **I**ndica m̄. **E**st
i domo p̄ris tui locus ad manen-
dū. **R**ue t̄ndit. **F**ilia sū bathuel
filia nachor: quē pepit ei melcha

Et addidit dicens **P**aleas q̄ ⁊ femi-
nū plurimū ē apd nos ⁊ loc⁹ spatio
suis ē ad manendū. **I**ndicauit se
hō ⁊ adorauit dñm dicens. **B**ñd cū
dñs de⁹ dñi mei abrahā: q̄ nō ab-
stulit m̄iam et veritatē suā a dño
meo ⁊ recto itinē me p̄duxit in do-
mū fr̄is dñi mei. **C**ucurrit itaq̄
puella et nūciauit in domū m̄is
sue oīa q̄ audieāt. **D**ēbat at̄ retec-
ca fr̄ez noīe labā. **Q**ui festim⁹ egres-
sus ē ad hōiez vbi eāt fons. **C**ūq̄
vidiss̄ maures ⁊ armillas i maib⁹
sororis sue ⁊ audiss̄ cūcta v̄ba re-
ferētis hec locut⁹ ē in hō: v̄it ad
virū q̄ stabat iux̄ camelos ⁊ p̄pe
fōtē aq̄: dixitq̄ ad eū. **I**ngredē bñ
dicte dñi. **C**ur foris stas. p̄pauit
domū ⁊ locū camel tuis. **E**t itro du-
xit eū in hospiciū: ac destravit ca-
melos: deditq̄ paleas ⁊ fenum ⁊
aquā ad lauādos pedes cameloꝝ
⁊ viroꝝ q̄ venerāt cū eo. **E**t apposi-
tus ē in cōspectu eius panis. **Q**ui
ait. **N**ō comedā: donec loqr̄ f̄mōes
meos. **R**ndit ei. loqr̄. **A**t ille ser-
uus inq̄t abrahā sū. **E**t dñs bñ
dixit dño meo valde ⁊ magnifica-
tus ē et dedit ei oues ⁊ boues. ar-
gentū ⁊ aurū. seruos et ancillas.
camelos ⁊ afinos. **E**t peperit sara
vxor dñi mei filiam dño meo in se-
nectute sua: deditq̄ illi om̄ia que
habuerat. **E**t adiurauit me dñs
meus dicens. **N**ō accipies vxorem
filio meo de filiabus chananecoꝝ
i quoz̄ terra habito. s̄ ad domū
patris mei pges et de cognatōne
mea accipies vxorem filio meo.
Ego vero t̄ndi dño meo. **Q**uid si
noluerit v̄ire meū mulier. **D**ñs
ait in cui⁹ cōspciū ambulo mittet

angelū suū tecū et diriget viam
tuā accipiesq; vxorē filio meo de
cognacōne mea et de domo patris
mei. **I**nnocēs eris a maledicōne
mea cū veneris ad primos meos
et non dederint tibi. **V**eni ergo ho-
die ad fontē aque et dixi Domine
deus dñi mei abrahā si direxisti vi-
am meā in qua nūc ambulo ecce
sto iuxta fontē aque et virgo que
egredietur ad hauriēdaz aquā au-
dierit a me da mihi paucillū aq̃
ad bibēdū de ydria tua et dixerit
mihi et tu bibe et camel tuis hau-
riā ip̃a est mulier quā prepauit
dñs filio dñi mei. **C**ūq; hec tacit⁹
mecū voluerē apparuit rebecca ve-
niēs cū ydria quā portabat i sca-
pula. **D**escēditq; ad fontē et hausit
aquā. **E**t aio ad eaz. **D**a m̃ pau-
cillū bibere. **Q**ue festinans deposuit
ydriā de hūero et dixit m̃. **E**t tu bi-
be et camelis tuis tribuaz potū. **B**i-
bi et adaquit camelos. **I**ntroga-
uiq; eaz et dixi. **C**ui⁹ es filia. **Q**ue
rēdit. **F**ilia bathuel sum filij na-
chor quē pepit ei melcha. **S**uspē-
di itaq; in aures ad omāndaz fa-
tiē eius et armillas posui i aurib⁹
ei⁹. **P**ropterea adorauit dñm bñdi-
cens dño deo dñi mei abrahā qui
pduxit me recto itinere ut fumerē
filiā fr̃is dñi mei filio ei⁹. **Q**uā ob-
re si facitis m̃iaz et veritatē cū dño
meo indicatē m̃. si nūc aliud pla-
cet et hoc dicite m̃ ut vadā ad dex-
teraz siue ad sinistrā. **R**ēderūt la-
ban et bathuel. **A**dñō egressus
est sermo. **N**on possum⁹ eē placi-
tū ei⁹ quicq; aliud loqui tecū. **E**n-
rebecca corā te ē tolle eā et perficiscē
et sit vxor filij dñi tui sicut locutus

est dñs. **Q**d cū audiss⁹ puer abra-
hā pcedēs adorauit in terra dñm.
Prolatisq; vasis argēteis et aure-
is ac vestib⁹ dedit ea rebecca p mu-
nē. **F**ratrib⁹ q̃ ei⁹ et m̃i dona ob-
tulit. **I**ntoq; iunio rescētes p̃tē
et bibētes māserūt ibi. **S**urgēs at
mane locut⁹ est puer. **D**imittite
me ut vadā ad dñm meū. **R**ēde-
rūt fr̃es ei⁹ et m̃. **M**aneat puella
saltē decē dies apud nos et postea
perficiscet. **N**olite aut me retinē. q̃
dñs direxit viā meam. **D**imittite
me ut p̃gāz ad dñm meū. **E**t dixe-
rūt. **V**ocem⁹ puellā et q̃ram⁹ ip-
sius volūtātē. **C**ūq; vocata veniss⁹
suscipit fuit. **V**is ire cū hōine isto
Que ait. **V**adā. dimiserūt g̃ eam
et nutricez illi⁹ seruūq; abrahā et
comites eius impcantes p̃sp̃a so-
roni sue atq; dicētes. **S**oror ñra es
Crescas in mille milia et possideat
semen tuū portas inimicorū suorū
Igit⁹ rebecca et puelle illi⁹ ascēsis
camelis secute sūt viz q̃ festinus
reuerbat⁹ ad dñm suū. **E**t aut tpe
deambulabat ysaac p viāz q̃ du-
cit ad puteū cui⁹ nomē est viuen-
tis et vidētis. **H**abitabat em̃ i ter-
ra australi et egressus fuerat ad
meditandū in agro inclinata iāz
die. **C**ūq; eleuasset oculos vidit
camelos veniētes p̃cul. **R**ebbecca
q̃ p̃specto ysaac descēdit de came-
lo et ait ad puerū. **Q**uis est ille hō
qui venit p agrū in occursum nob.
Dixitq; ei. **I**p̃e ē dñs meus. **A**t illa
tollens cito palliū suū cooperuit
se. **S**eru⁹ aut cūcta q̃ gesserat nar-
rauit dño suo ysaac. **Q**ui introdu-
xit eā i tabnaculū sate m̃ris sue et
accepit eaz vxorē et intūtu dilexit

eam ut dolore q̄ ex morte matris
ei⁹ acciderat temperaret. **Ca. xxv.**

Abraham vero alia duxit ux
ore nomine cethura: q̄ pepe
rit ei zamram et iexan et madā et
madian et iesboth et sue. Iexanq̄
genuit saba et daban. Filij daban
fuerūt assuri et lathusim et laomi.
At vero ex madian ort⁹ ē epha et
ophet et enoch et abida et helbaa.
Omnes hī filij cethure. Deditq̄
abēthā cūda q̄ possederat ysaac.
filij autē cōcubinarū largit⁹ ē mu
neā et sepauit eos ab ysaac filio
suo dū adhuc ipse uiuēt ad pla
gā orientālē. Fuerūt autē dies vite
abēthe centū septuagintaq̄q̄ annī
et deficiēs mortu⁹ ē i senectute bona
puerq̄q̄ etatis et plen⁹ dierū: cō
gregatusq̄ ē ad pplm suū. Et sepe
lieuit eū ysaac et ysmahel filij sui
in spectica duplici q̄ sita ē in agro
ephyron. filij seor et heli. e regione
mambre quā emeāt a filijs heth.
Ibi sepulc⁹ ē ipse et sara uxor eius.
Et post obitū ei⁹ bñdixit de⁹ ysaac
filio ei⁹ q̄ habitabat iuxta puteum
noīe uiuentis et uidētis. **H**ec sūt
gnatōes ysmahel filij abēthe quē
pepit ei agaz egiptia famula saxe
et hec noīa filiorū ei⁹ i uocabulis
et gnatōib⁹ suis. **P**rimogenitus
ysmahelis nabaioth. deīde cedrar
et abdehel et mabsan. masmaq̄ et
duma et massa. adad et thema et
ithur et naphis et cedma. **I**sti
sūt filij ysmahel et hec nomia p̄ca
stella et opida eorū. duodecī p̄nci
pes tribuū suarū. **E**t facti sūt anni
vite ysmahelis centū triginta septē
deficiensq̄ mortu⁹ ē et apposit⁹ ad
aplū. **V**itauit autē ab eiula vsq̄

sur: q̄ respicit egiptū introitibus
assyrios. **C**orā cūdis fratrib⁹ su
is obiit. **H**ecq̄ sūt gnatōes ysaac
filij abrahā. **A**brahā genuit ysa
ac. **Q**ui cū q̄dragita esset annorū:
duxit uxore rebecca filiā bathuel
syri de mesopotamia sorore labā.
Dep̄catusq̄ ē ysaac dñm p̄ uxore
sua: eo q̄ esset sterilis. **Q**ui exaudi
uit eū et dedit conceptū rebecca. s̄ col
lidebant i vtero eorū puuli. **Q**ue
ait. **S**i sic in futurū erat: q̄d necesse
fuit accipere. **P**ercepitq̄ ut cōsulēt
dñm. **Q**ui rēdēs ait. **D**ue gētes sūt
i vtero tuo et duo ppli ex v̄tre tuo
diuident: ppl⁹q̄ pplm supabit et
maior fūiet m̄iori. **I**n tēpus pa
riendi aduenerat et ecce gemini i
vtero ei⁹ reperi sūt. **Q**ui p̄m⁹ egres
sus ē rufus eāt et totus i morē pel
lis hispidus: vocatūq̄ ē nomen
eius esau. **P**rotinus alter egredi
ens: plantā fratris tenebat ma
nu et idcirco appellauit eū iacob.
Seragenari⁹ erat ysaac quando
nati sunt paruuli. **Q**uibus adul
tis: factus est esau vir gnarus ve
nandi et homo agricola iacob au
tem vir simplex habitabat in ta
bernaculis. **Y**saac amabat esau
eo q̄ de venatōib⁹ illius resce
ret et rebecca diligebat iacob. **C**o
pit autem iacob pulmentum. **A**d
quem cum venisset esau de agro
lassus ait. **P**a mihi de coctōe hac
rufa. q̄ opido lassus sū. **Q**uam
ob causam vocatum ē nomen ei⁹
edom. **C**ui dixit iacob. **V**ende m̄ p̄
mogenita tua. **I**lle rēdit. **E**n mo
rior. **Q**uid m̄ p̄dēūt p̄mogenita.
Ait iacob. **J**ura ergo m̄. **J**urauit
ei esau et vendidit p̄mogenita et

fic accepto pane et lentis edulio
comedit et bibit et abiit paruipē
dens quod primogenita vendidisset.

Ora autē fame **Ca. xvi.**
sup̄ terrā post eā sterilitatez
que acciderat in diebus abraham
abiit ysaac ad abimelech regez
palestinoz et gerara. Apparuitq;
ei dñs et ait. Ne descēdas in egiptū
sed quiesce in terra quā dixero tibi et
pēgrinare in ea ero quod tecū et bñdi
cā tibi. Tibi enī et seim̄ tuo dato
vniuersas regiones has replens
iuramētū quod spopōdi abrahā
p̄ri tuo et multiplicato semen tuū
sicut stellas celi. Datoq; posteris
tuis vniuersas regiōes has et bñdi
cent in seime tuo om̄s gētes fr̄e eo
quod obedierit abrahāz voci mee et
custodierit p̄cepta mea et mādata
mea et cerimōias legesq; seruauē
rit. Mansit itaq; ysaac in geraris
Qui cū interrogaret a viris loci illi
sup̄ vxore sua rēdit. Soror mea ē
Timuerat enī ostēdi quod sibi esset
sociata iungio reputans ne forte
interficerēt eū p̄pter illi pulchritu
dinē. Cūq; p̄transissent dies plu
rimū et ibidē moraret̄ p̄spiciens
abimelech rex palestinoz p̄ fene
straz vidit eū iocātem cū rebecca
vxore sua et accersito eo ait. Per
spiciū ē quod vxor tua sit. Cur mēti
tus es eā sororē tuā eē. Rēdit. Ti
mui ne morerer p̄pter eaz. Dixitq;
abimelech. Quā ē imposuisti no
bis. Potuit coire q̄spia de p̄lo cū
vxore tua et induxeras super nos
grāde peccatū. Precipitq; oī p̄lo
dicēs. Qui tetigerit hōis huius vxore
morte moriet̄. Seruit autē ysaac
in terra illa et inueit in ip̄o anno

centuplū. Bñdixitq; ei dñs et locū
pletat⁹ est hō et ibat p̄ficiēs atq;
succrescēs donec magn⁹ vehemen
ter effect⁹ est. habuitq; possessio
nes ouiu et armētoz et familie plu
rimū. Ob hoc inuidētes ei palesti
ni oēs puteos quos foderāt sui
p̄ris illi abrahā illo tpe obstru
erēt implētes humo intētū ut ip
se abimelech dicēt ad ysaac. Re
cede a nob̄ quoniam potēti⁹ nob̄ fact⁹
es valde. Et ille discedēs ut veniret
ad torrentez gerara. habitaretq;
ibi rursum fodit alios puteos quos
foderāt serui p̄ris sui abrahā et
quos illo mortuo olim obstruxe
rat philistim. Appellauitq; eos
eisdem noib⁹ quib⁹ añ pater vo
cauerat. Foderūtq; in torēte et re
pererūt aquā viuā. Sed et ibi iurgiu
fuit pastoꝝ gerare adūsus pasto
res ysaac dicentiū. Nra est aqua
Quā ob rē nomen putei ex eo quod
acciderat vocauit calūniā. Foderēt
autē et aliū et p̄ illoq; rixati sūt. ap
pellauitq; eum inimicitias. Profe
dus inde fodit aliū puteū p̄ quod nō
extenderūt. Itaq; vocauit nomen
eius latitudo dicēs. Nūc dilatauit
nos dñs et fecit crescē sup̄ terrā.
Ascēdit autē ex illo loco in bērsabee
vbi apparuit ei dñs in ip̄a nocte
dicēs. Ego sū deus abrahā patris
tui. Noli timere quod ego tecū sū. Bñ
dicā tibi et multiplicato semē tuū
p̄pter seruū meū abrahā. Itaq; edi
ficauit ibi altare dño et inuocato
noīe dñi extēdit tabnaculū p̄ce
pitq; seruis suis ut foderēt puteū
Ad quē locū cū uisset de geraris
abimelech et ochozath amici illi
us phicol dux militiū locutus est

ysaac **Q**uid venistis ad me hodie
 que odistis et expulistis a vobis.
Qui respondit. **V**idimus tecum esse dominum
 et idcirco nos diximus. **S**it iuramentum
 inter nos et ineamus fedus. ut non
 facias nobis quicquam mali. sic et nos
 nihil tuorum attigimus nec fecimus
 quod te lederet. sed cum pace dimissimus au-
 ctum benedictione domini. **F**ecit ergo eis con-
 iuiuium. **E**t post cibum et potum surgentes
 mane: iurauerunt sibi mutuo:
 dimisitque eos ysaac pacifice in lo-
 cum suum. **E**cce autem venerunt in ipso die
 serui ysaac: annunciantes ei de pu-
 teo quem forderat atque dicentes **I**nue-
 nimus aquam. **V**nde appellavit eum
 abundantiam: et nomen verbum im-
 positum est berlabee. usque in presentem diem
Esau vero quadragenario duxit ux-
 ores duas: iudith filiam beeri ethei
 et basemath filiam elon eiusdem lo-
 ci: que ante offenderant animum ysaac
 ac rebecca. **Ca. xxvii.**

Senuit autem ysaac et caliga-
 uerunt oculi eius et videre non po-
 terat: vocavitque esau filium suum ma-
 iorem et dixit ei. **F**ili mi. **Q**ui respondit
Assum. **C**ui pater. **V**ides inquit quod se-
 nuerim et ignorem diem mortis mee
Sume arma tua et pharetram et ar-
 cum et egredere foras. **C**umque venatu
 aliquid apprehenderis fac mihi inde
 pulmentum sicut velle me nosti et
 affer ut comedam et benedicat tibi
 anima mea antequam moriar. **Q**uod cum
 audisset rebecca et ille abisset in agrum
 ut iussione patris impleret: dixit filio
 suo iacob **A**udiui preceptum tuum lo-
 quentem cum esau fratre tuo et dicentem
 ei **A**ffer mihi de venatione tua et fac ci-
 bos ut comedam et benedicam tibi coram
 domino antequam moriar. **N**unc ergo fili

mi accersce filios meos et pater
 ad gregem affer mihi duos leones op-
 timos ut faciam ex eis escas patri-
 tuo: quibus libenter vesceretur: quos cum itu-
 leris et comederit: benedicat tibi pa-
 tris usque morietur. **C**ui ille respondit. **N**osti
 quod esau frater meus homo pilosus sit.
 et ego lenis. **S**i attrectauerit me
 pater meus et senserit: timeo ne pu-
 tet sibi voluisse me illud et indu-
 cat super me maledictionem per benedi-
 ctionem. **A**d quem mater: in me sit ait
 ista maledictio fili mi: tamen audi
 vocem meam et pater affer que dixi
Abijt et attulit: deditque matri. **P**ara-
 vit illa cibos sicut velle nouerat
 patrem illum et vestibus esau valde
 bonis quas apud se habebat domum
 induit eum: pelliculasque leonum circum
 dedit manibus et colli nuda perierit
Deditque pulmentum et panes quos
 corerat tradidit. **Q**uibus illatis
 dixit. **P**ater mi. **A**t ille respondit. **A**u-
 dio. **Q**uis es tu fili mi. **D**ixitque ia-
 cob **E**go sum primogenitus tuus esau.
Feci tibi sicut precepisti mihi. **S**urge.
 sede et comede de venatione mea ut
 benedicat mihi anima tua. **R**ursumque ysaac
 ad filium suum. **Q**uomodo inquit tam cito
 inuenire potuisti fili mi. **Q**ui respon-
 dit **V**oluntas dei fuit ut cito occur-
 reret mihi quod volebam. **D**ixitque ysaac.
Accede ad me ut tangam te fili
 mi et protegere virtutem sis filius meus esau
 an non. **A**ccessit ille ad patrem
 et palpato eo dixit ysaac. **V**ox que-
 dem vox iacob est. sed manus:
 manus sunt esau. **E**t non cognovit
 eum. quod pilose manus similitudinem ma-
 ioris expresserat. **B**enedicens ergo illi ait
Tu es filius meus esau. Respondit **E**go
 sum. **A**t ille affer inquit mihi cibos de

venacōe tua fili mi ut benedicat
tibi aīa mea. Quos cū oblatos co
medissz obtulit ei etiā vīnū. Quo
hausto dixit ad eum. Accede ad
me a da mihi osculum fili mi. Ac
cessit a osculat⁹ ē eū. Statimqz ut
fēsit vestimētū ei⁹ fragratia bñ
dicēs illi ait. Ecce odor filij mei si
cut odor agri pleni cui bñdixit do
min⁹. Det tibi de⁹ de rore celi a de
pinguedine terre abundantiā fru
mētū vīnū a olei a seruiāt tibi p p li
a adorēt te trib⁹. Ito dñs fratē
tuo⁹ a incuruetur añ te filij mris
tue. Qui maledixerit tibi sit ille
maledict⁹ a q bñdixerit tibi bene
dictōib⁹ repleat⁹. Vix ysaac ser
monē impleuēt a egresso iacob
foras venit esau coctosqz de vena
tione cibos intulit pñ dicēs. Sur
ge pater mi a comede de venatiōe
filij tui ut bñdicat mihi aīa tua.
Dixitqz illi ysaac. Quis em̄ es tu.
Qui rñdit. Ego sū filius tu⁹ primo
gemit⁹ esau. Expauit ysaac stupo
re vehemētī a vltra q credi potest
ammrās ait. Quis igit ille ē qui
dubū capte venacōem attulit m̄
a comedit ex oībus prius q tu ve
nires. Bñdixitqz ei a erit bñdict⁹.
Audit⁹ esau fmoībus pñs irru
git clamore mēno a cōsternat⁹
ait. Bñdic etiā a mihi pñ mi. Qui
ait. venit german⁹ tu⁹ fraudulē
ter a accepit bñdictōez tuā. At il
le subiūxit. Iuste vocatū ē nomen
ei⁹ iacob. Supplāuit enī me en
altera vice. Primo gemitā mea añ
tulit a nūc sedo furripuit bñdicti
onē meā. Rursūqz ad pñz nūqd
nō refuasti ait a mihi bñdictōez
Rñdit ysaac. Dominū tuū illum

cōstitui a om̄s fratres suos fructu
ti ei⁹ subiugauī. Frumētū a vīno a
oleo stabiliui eū a tibi pñ hec fili
mi vltē quid faciā. Cui esau. Nū
vna⁹ inquit tm̄ bñdictōnem ha
bes pñ. Mihiqz obsecro ut bñdi
cas. Cūqz eiulatu magno fletet
mot⁹ ysaac dixit ad eum. In pin
guedine terre a in rore celi desup
eit bñdictio tua. Viues i gladio
a fratri tuo viues tempusqz viciet
cū excutias a soluas iugū eius de
ceruicib⁹ tuis. Oderat g sēp esau
iacob p bñdictōe qua bñdixēt
ei pñ. Dixitqz in corde suo. Veniēt
dies hui⁹ pñs mei a occidam ia
cob frēz meum. Nūciata sūt hec re
brece. Que mittens a vocās iacob
filiū suū dixit ad eū. Ecce esau fra
ter tu⁹ minat⁹ ut occidat te. Nūc
g fili audi vocē meā a cōsurgēs fu
ge ad labā fratē meū in arā ha
bitabisqz cum eo dies paucos do
nec req̄scescat furor fratris tui a cēs
set indignatio eius obliuiscatur
qz eo⁹ q fecisti i eū. postea mittaz
a adducā te i de huc. Cur vtroqz
orbator filio in vno die. Dixitqz
rebecca ad ysaac. Tedet me vite
mee ppter filias heth. Si accepit
iacob vxorem de stirpe hui⁹ terre
nolo viuere. **Ca. xxviii.**

Ocauit itaqz ysaac iacob et
bñdixit eū pñp̄tqz ei dicēs
Noli accipe coniugē de gñe chana
an. s. vade a pñficere in mesopo
thamāz syrie ad domū bathuel
pñs mris tue a accipe iñ tibi vx
orē de filiab⁹ labā auūculi tui. de⁹
aūt omnipotēs bñdicat tibi a cre
scere te faciat atqz multiplicet ut
sis in turbas populor⁹ et det tibi

bñd cōnēs abrahā et semī tuo p^o
te vt possideas frā pegrinacōnis
tue quā pollicit⁹ ē auo tuo **Cūq**
dixisset eū ysaac. pfe d⁹ pueiti me
sopotamiā syrie ad labā filiū ba
thuel syri fratrē rebecca mēis sue
Videns at esau q bñdixisset pat
suus iacob a misisset eū i mesopo
tamiā syrie. vt inde vxorē ducēt a
q p^o bñd cōnē pcepisset ei dicens: n
accipies vxorē de filiab⁹ chanaā
q d⁹ obedies iacob parētib⁹ fu
is isset i syriā: pbansq q n libe
ter aspiciēt filias chanaā p^o fu⁹.
iuit ad ismahelē a duxit vxorem
absq hīs q s p^ous tēbat: melech
filiā ismahel filij abrahā sororez
nabaioth. **I**git egress⁹ iacob de
berisabee: pgebāt aran **Cūq** venis
set ad quēdā locū a vell⁹ i eo rēq
escē post sol occubitu. tulit de la
pidib⁹ q iacebant a supponēs ca
piti suo: dormiuit in eodē loco **V**i
ditq i somnis scalā stātē sup frā
a cacumē illi⁹ tangēs celuz: ange
losq dei ascēdētes a descēdētes per
eā a dñm immixū scale dicēte sibi.
Ego sū dñs de⁹ abrahā p^ois tui a
deus ysaac. **T**errā i q dormis tibi
dabo et semī tuo: eritq semē tuū
qñ puluis frē. **D**ilataberis ad ori
entē a occidentē a septētrione: et
meridiē a bñdicentē i te a i semē
tuo cūde trib⁹ terre **E**t ero custos
tuus quocūq prexeris a reducar
te i terrā hāc. nec dimittā nisi cō
pleuero vniūsa q dixi. **Cūq** eū
gilasset iacob de somno ait. **V**ere
dñs ē i loco isto a ego nesciebat
Pauensq: q^oribilis ē inq^o loc⁹
iste. **N**ō ē hic aliud nisi dom⁹ dei
a porta celi. **S**urgens ergo iacob

mane tulit lapidē quē supposuerāt
capiti suo a erexit in titulu. **Sūdes**
oleū desup **A**ppellauitq nomē vr
bis bethel: q p^ous hūza vocabatur
Vouit etiā votū dicens **S**i fuerit
dñs mecū a custodierit me i via
p quā ego ābulo et dederit m pa
nē ad vescēdū a vestimētū ad in
duēdū. reuſusq fuero pspere ad
domū p^ois mei: erit m dñs in deū
a lapis iste quē erexi i titulu voca
bit⁹ dom⁹ dei: cūctorūq q dederis m
decias offerā tibi **Ca. xxi.**

Profect⁹ ergo iacob venit in
terrā oriētālē a vidit puteū
i agro: tresq greges ouīuz occu
bantes iuxta eū. **N**ā ex illo adaq
bant pecora a os ei⁹ grādi lapide
claudebāt mosq eāt ut cūdis ouī
b⁹ ogregatis deuoluerēt lapidez
a refectis gregib⁹ rursū sup os pu
tei ponerēt. **D**ixitq ad pastores.
Frēs vnde estis. **Q**ui rēderūt. **D**e
aran. **Q**uos iterrogās: nūqd ait
nostis laban filiū nachor. **D**ixerūt
Nouim⁹. **S**anusne ē inq^o. **V**aleat
inquūt: a ecce rachel filia ei⁹ venit
cum grege suo **D**ixitq iacob. **A**d
huc multū diei sup est: nec ē tps
vt reducāt ad caulas greges **D**a
te añ potū ouib⁹ a sic eas ad pa
stū reducite. **Q**ui rēderūt. **N**ō pos
sum⁹ donec oīa pecora ogregēt a
amoueamus lapidez de ore putei
vt adaquemus greges. **A**dhuc
loquebantur a ecce rachel venie
bat cum ouibus patris sui. **N**ā
gregē ipa pascebat **Q**uā cū vidis
set iacob et sciret cōsobrinam su
am. ouesq laban auunculi sui:
amouit lapidē quo pute⁹ claude
bat a adaqto grege osculal⁹ ē eā

Et eleuata voce fleuit et indicauit ei qd frater eet pris sui et filius rebecca. **A**t illa festinans nuciauit patri suo. Qui cu audisset remisse iacob filiu sororis sue occurrit obviam ei et plexusq eum et in oscula tuens duxit in domu sua. **A**uditis aut causis istineis respondit. **D**es meus et caro mea. **E**t postq impleti sunt dies mensum vni dixit ei. **N**u q fratrem es gntis seruiens mihi. **D**ic qd mercedis accipias. **D**ebat vero duas filias. **N**omen maioris lya minor vero appellabatur rachel. **S**ed lya lippis erat oculis. rachel decorata facie et venusto aspectu quam diligens iacob ait. **S**erua tibi p rachel filia tua minore septem annis. **R**espondit laban. **M**elior est ut tibi eam des quam alteri viro. **M**ane apud me. **S**eruiuit ergo iacob p rachel septem annis et videbatur illi pauci dies p amoris magnitudinem. **D**ixitq ad laban. **D**a mihi uxorem meam. qd iam tempus expletum est ut ingrediar ad illam. **Q**ui vocatis multis amicorum turbis ad diuinum fecit nuptias et vespere lya filiam suam introduxit ad eum dante ancilla filie zelpham nomine. **A**d quam cum ex more iacob fuisset ingressus factum mane vidit lyan et dixit ad socerem suum. **Q**uid est qd facere voluisti. **N**one p rachel fuiui tibi. **Q**uare imposuisti michi. **R**espondit laban. **N**on est in loco nostro consuetudinis ut minores ante tradamus ad nuptias. **I**mplemente ergo hebdomada dierum huius copule et hancq dabo tibi p opere quo fueris mihi septem annis alijs. **A**cceperunt placito et hebdomada transacta rachel duxit uxorem. **C**ui prius seruauit bala

tradiderat. **T**andemq potius optatis nuptijs amore sequens priori pretulit seruiens apud eum septem annis alijs. **V**ides aut dominus qd despiceret lyan aperuit vuluam eius sorore sterili permanente. **Q**ue conceptu genuit filium vocauitq nomen eius ruben dicens. **V**idit dominus humilitatem meam. **N**unc amabit me vir meus. **R**ursusq concepta et peperit filium et ait. **Q**uoniam audiuit me dominus haberi conceptum tui dedit etiam istum mihi. **V**ocauitq nomen eius symeon. **C**oncepta et tertio et genuit alium filium dixitq. **N**uncq copulabitur mihi maritus meus eo qd peperim ei tres filios. **E**t idcirco appellauit nomen eius leui. **Q**uarto concepta et peperit filium et ait. **M**odo confitebor domino ob hoc genuit eum iudam. **C**essauitq parere. **Q**uoniam autem rachel **C**a. xxx. qd infirma erat inuadit sorori sue et ait marito suo. **D**a mihi liberos alioquin moriar. **C**ui iratus respondit iacob. **N**u p deo ego sum qui p uauit te fructu ventris tui. **A**t illa. **H**abeo inquit famulam balam ingredere ad illam ut pariat super genua mea et habeam ex illa filios. **D**editq illi balam in coniugium. **Q**ue ingressa ad se viro concepta et peperit filium. **D**ixitq rachel. **I**udicauit mihi dominus et exaudiuit vocem meam dante mihi filium. **E**t idcirco appellauit nomen eius dan. **R**ursusq bala concipiens peperit alterum p qd ait rachel. **C**onparauit me dominus cum sorore mea et inualui. **V**ocauitq eum neptalim. **S**entens lya qd perire desisset zelpham ancilla suam marito tradidit. **Q**uam post conceptum edere filium dixit. **F**elicitex. **E**t idcirco vocauit nomen eius.

gad. **P**eperitq; zelpha alterū: dī-
xitq; lya. **D**oc p beatitudie mea
Beatā q̄ppe me dicent omēs mu-
lieres. **P**ropterea appellauit euz
aser. **E**gressus aut ruten tpe mel-
fis triticee ī agrū reperit mandra-
goras q̄s matrilys detulit. **D**ixitq;
rachel. **D**a mibi partē de mādra-
goris filij tui. **I**lla rēdit. **P**arū ne-
tibi videt q̄ p̄pueris maritū mē:
nisi etiā mādragoras filij mei tu-
leris. **A**it rachel. **D**ormiat tecum
hac nocte p mādragoris filij tui.
Redeuntq; ad vesp̄am iacob de
agro egressa ē ī occurſū ei⁹ lya.
et ait. **A**d me inq̄t ītrabis q̄ mer-
cede cōduxi te p mandagoris filij
mei. **D**ormiuitq; cū ea nocte illa et
exaudiuit de⁹ p̄ces ei⁹. **C**ōcepitq;
et peperit filiū quintū et ait. **D**edit
deus mercedē mibi q̄ dedi ancillā
meaz viro meo. **A**ppellauitq; no-
mē eius ysachar. **R**urſū lya cōci-
piens peperit sextū filiū et ait. **D**ita-
uit me de⁹ dote bona. **E**tia hac vi-
ce mecū erit marit⁹ me⁹: eo q̄ ge-
nuerim ei sex filios. **E**t idcirco ap-
pellauit nomē ei⁹ zabulon. **P**ost
quē peperit filiā nomē dīnam. **R**e-
cordatusq; dñs rachelis: exaudi-
uit eā et apuit vuluā eius q̄ cōce-
pit et peperit filiū dicens. **A**bstulit
de⁹ opprobriū meū. **E**t vocauit no-
mē illi⁹ ioseph dicens. **A**ddat mē
dñs alterū. **N**ato aut ioseph: dī-
xit iacob socero suo. **D**imittē me
vt reuertar ī patriā meā et ad ter-
rā meā. **D**a mibi vxores et liberos
meos p q̄b⁹ fuiui tibi vt abeam.
Tu vero nosti fuitutē q̄ fuiui tibi.
Ait ei laban. **I**nueniā grāz ī cō-
spectu tuo. **E**xpimento didici: q̄

bñdixerit mibi deus p̄p̄ te. **C**ōsti-
tue mercedē tuā quā dem tibi. **A**t
ille rēdit. **T**u nosti quō fuiuerim
tibi et quāta ī manib⁹ meis fue-
rit possessio tua. **M**odiciū habui
sti anq̄ venire ad te et nūc diues
effectus es: bñdixitq; tibi de⁹ ad
introitū meū. **I**ustu est igit vt ali-
quādo puidēā domui mee. **D**ixitq;
laban. **Q**uid tibi dabo. **A**t ille ait.
Nihil volo sed si feceris q̄ postu-
lo: iterū pascā et custodiā pecora
tua. **C**ira oēs greges tuos et sepa-
ra cunctas oues varias et sparso
vellere et q̄dciq; futuū et maculo-
sū variūq; fuerit: tam ī ouib⁹ q̄
ī capris: erit merces mea. **R**espo-
debitq; mibi cēs iusticia mea qū
placitū tēpus aduenerit coraz te
et omia q̄ nō fuerint varia et ma-
culosa et furua: tā ī ouib⁹ q̄ ī ca-
pris: furti me arguet. **D**ixitq; la-
bā. **G**ratū habeo q̄d petis. **E**t sepa-
rauit ī die illa capras et oues et
hircos et arietes varios et macu-
losos. **C**undū at gregē vnicolorē
id ē albi et nigri velleris: tradidit
ī manu filiorū suorū et posuit spaci-
um itineris inter se et generū triū
dierū: q̄ pascebat reliq̄s greges
eius. **T**ollēs ergo iacob virgas
populeas virides et amigdalinas
et ex platamis: ex pte decorticauit
eas. **D**etractisq; corticib⁹ ī hīs
que spoliata fuerāt: cādor apparu-
it. **I**lla vero que integra fuerūt: vi-
ridia pmanſerunt: atq; ī hunc
modū color effect⁹ ē varius. **P**o-
suitq; eas ī canalib⁹ vbi effun-
debat aqua: vt cū venissent greges
ad bibēdū ante oculos habe-
rent ygas et ī aspici eaz cōciperēt.

Factūq; est ut in ipso calore coit⁹
oues intuerent virgas et parerēt
maculosa et varia et diuerso colo
re respersa. Diuisitq; gregē iacob
et posuit virgas in canalib; ante
oculos arietū. Erāt autē alba et ni
gra queq; labā. cetera vero iacob
separatis inter se gregibus. Igit⁹
qñ primo tpe ascēdebāt oues
ponebat iacob virgas in canali
bus aquarū an oculos arietū et
ouū ut in eazū cōplacōe cōcipe
rent. qñ vero serotina admissura
erat et cōceptus extrem⁹ nō pone
bat eas. Facta q; fuit ea q̄ erāt se
rotina labā et que p̄mi tēporis ia
cob. Ditatusq; est hō vltra modū
et habuit greges mltos acillas et
seruos camelos et asinos.

Postq̄ autē audi **Ca. xxi.**
uit verba filiorū laban dicē
tium tulit iacob omnia que fuerūt
patris nūi et de illius facultate di
tatus fact⁹ ē inditus animaduē
titq; faciē labā q̄ nō ess; erga se
sicut heri et nudius tert⁹ maxime
dicēte sibi dño reuertere i terram
patrū tuorū et ad gnacōnem tuā
eroq; tecū misit et vocauit rachel
et lyam in agrū vbi pascebat gre
ges dixitq; eis. Video faciē p̄is
vūi q̄ non sit erga me sicut heri et
nudius tert⁹. Deus autē p̄is mei
fuit mecū et ipse nostisq; totis vi
rib; meis fūerim p̄i vestro Sed
et p̄i vester circūuenit me et muta
uit mercē meā decē vicibus et tñ
nō dimisit eū de⁹ ut noceret mihi
Siquādo dixit varie erunt merce
des tue pariebāt omēs oues vari
os fetus qñ vero ecōtrario ait al
ba queq; accipies p̄ mercede oēs

greges alba peperūt. Tulitq; de⁹
substāciā patris vūi et dedit mihi
Postq̄ enī cōcept⁹ ouū tempus
adueneāt leuauit oculos meos et
vidi in somnis ascēdētes mares su
per feminas varios et maculo
sos et diuersorū colorū. Dixitq; an
gel⁹ dñi ad me in somnis. Iacob
Et ego rēdi. Assum. Qui ait Leua
oculos tuos et vide vniūsos mas
culos ascēdētes sup feminas va
rios maculosos atq; respsos Vi
di enī oīa q̄ fecit tibi laban. Ego
sū deus bethel. vbi vnixisti lapidē
et votū vouisti mihi. Nūc ḡ surge
et egredē de terra hac reuēns in
terrā natitatis tue. Rēderūtq; ra
chel et lyā. Nūquid hēm⁹ residui
quicq; in facultatib; et hereditate
dom⁹ p̄is nūi. Nōne qñ alienas
reputauit nos et redidit cōmedit
q; p̄tū nūm. Sed deus tulit opes
p̄is nūi et eas tradidit nob ac fi
lijs nostris. Vñ oīa que p̄cepit ti
bi dñs fac. Surrexit autē iacob et
impositis liberis ac cōingib; suis
sup camelos abiit tulitq; omnē
substāciā suā et greges et quicq; d
in mesopotamia acq̄sēat p̄gēs
ad ysaac p̄rē suū in terra chana
an. Eo tempe ierat laban ad ton
dēdas oues et rachel furata ē ydo
la p̄is sui. Noluitq; iacob cōfiteri
socero suo q̄ fugeret Cūq; abiss;
tā ipse q̄ oīa q̄ iuris sui erāt et am
ne trāsmissio p̄geret cōn montem
galaad. nūciatū est laban die ter
tio q̄ fugēt iacob Qui assumptis
tribus suis p̄secutus ē eū dieb;
septē et cōphendit eū in monte ga
laad. Viditq; in somnis dicentē
sibi dñm. Caue ne quicq; aspere

loquatis cōtra iacob. **I**aq̃ iacob
extēdeat in mōte tabnaculū. **C**ūq̃
ille cōsecutus fuiss̃ eū cū fratrib⁹
fuis in eodē mōte galaad fixit tē
toriū. **E**t dixit ad iacob. **Q**uāē ita
egisti ut dam me abigeres filias
meas q̃si captiuas gladio. **C**ur
ignorante me fugere voluisti nec
indicare m̃ ut p̃seqrer te cū gau
dio a cāticiis a tīpamis a cithais. **N**ō
es passus ut oscularer filios
meos a filias. **S**tolte operatus es
Et nūc q̃dēz valet man⁹ mea red
dere tibi malū. **S** deus p̃ris tui heri
dixit m̃hi. **C**auē ne loq̃ris cōtra
iacob quicq̃ durius. **E**sto. **A**d tu
os ire cupiebas a desiderio erat ti
bi domus p̃ris tui. **C**ur furatus es
deos meos. **R**espondit iacob. **Q**uā
in scio te p̃fect⁹ fū: timui ne violē
ter auferres filias tuas. **Q**uā autē
furti me arguis apud quēcūq̃ in
ueneris deos tuos: nec ē cōrā frī
bus n̄ris. **S**crutare quicq̃d tuorū
apud ne inueneris aufer. **H**ec di
cēs ignorabat q̃ rachel furata es
set ydola. **I**ngressus itaq̃ labā ta
bernaculū iacob a lye a vtriusq̃
famule nō inuenit. **C**ūq̃ intrass̃
tētoriū rachelis: illa festinās ab
scōdit ydola s̃bter stramēta came
li a sedit desup: scrutatūq̃ oē tēto
riū a nihil inueniētī ait. **P**e irasca
tur dñs meus q̃ corāz te assurge
re nequeo. q̃ iuxta cōsuetudinēz fe
minarū nūc accidit m̃hi. **S**ic delu
sa sollicitudo querētis ē. **T**umēs
q̃ iacob cū iurgio ait. **Q**uā ob cul
paz meā a ob q̃d peccatū meū sic
exarsisti post me a scrutat⁹ es oēz
suppelledilē meaz. **Q**uid inueisti
de cūcta s̃bstātia domus tue. **P**o

ne hic cōrā frīb⁹ meis a frīb⁹ tu
is a iudicet inter me a te. **I**dcirco
viginti annis fui tecū oues tue et
capre steriles non fuerūt. arietes
gregis tui nō comedi. nec captū a
testia ostēdi tibi. **E**go dāmnū oē
red debā. **Q**uicq̃d furtim pibat a
me exigebas: die noctūq̃ estu vī
gebat a gelu. fugiebatq̃ somn⁹
ab oculis meis. **S**icq̃ p̃ viginti an
nos in domo tua fui tibi: q̃tuor
decā p̃ filiab⁹ a sex p̃ gregibus tu
is. **I**mmutasti q̃ mercedē meā decē
vicib⁹. **N**isi dē p̃ris mei abrahāz
a timor ysaac affuisset m̃: forsitan
modo nudum me dimisisses. **A**ffli
ctōez meā a laborē manuū meaz
resperit dñs et arguit te heri. **R**e
spōdit ei laban. **F**ilie mee a filij a
greges tui et oīa que cernis mea
sūt. **Q**uid possum facere filiis a ne
potib⁹ meis. **V**eni g̃ a ineamus
fedus ut sit testimoniū int̃ me et
te. **T**ulit itaq̃ iacob lapidez a ere
xit illū in titulū. **D**ixitq̃ fratrib⁹
suis. **A**ffer te lapides. **Q**ui c̃greg ā
tes fecerūt tumulū: comederūtq̃ su
per eū. **Q**uē vocauit labā tumulū
testis et iacob aceruū testimoniij
vterq̃ in p̃prietatē lingue sue. **D**i
xitq̃ labā. **T**umul⁹ iste testis est
inter me a te hodie. **E**t idcirco ap
pellatū est nomē ei⁹ galaad id ē
tumul⁹ testis. **E**t adiecit labā. **I**n
tueat⁹ a iudicet dñs inter nos q̃n
recessim⁹ a nob: si afflixeris filias
meas a si introduxeris alias vxo
res sup eas. **N**ullus s̃mois n̄ri te
stis est absq̃ deo q̃ p̃sēs respicit.
Dixitq̃ rursus ad iacob. **E**n tumu
lus hic et lapis quez erexi int̃ me
a te testis erit. **T**umulus inq̃ iste

et lapsi sint in testimonium. si aut
ego transiero illum pgens ad te aut
tu preterieris malum mihi cogitans.
Deus abraham et deus nathor iudi
cet inter nos deus patris eorum. **J**ura
uit ergo iacob per timorem patris sui ysa
ac ymolatisque victimis in monte
vocavit fratres suos ut ederent panem.
Qui cum comedisent manserunt ibi.
Laban vero de nocte consurgens of
culatus est filios et filias suas et
benedixit illis reversusque est in locum suum.
Acob autem abiit in itinere. **C**ap. xxii.
nere quo ceperat fueratque ei obvia
angeli dei. **Q**uos cum vidisset ait.
Castra dei sunt hec. **E**t appellavit
nomen loci illius manaim id est ca
stra. **M**isit autem et nuntios ante se ad
esau fratrem suum in terra seyr in regi
one edom precepitque eis dicens. **S**ic
loquimini domino meo esau. **H**ec di
cit frater tuus iacob. **A**pod laban
peregri natus sum et fui usque in presens
die. **D**ateo boues et asinos et oves
et servos et ancillas. mittoque nunc
legationem ad dominum meum ut inveni
am gratiam in conspectu tuo. **R**eversusque
fuit nuntius ad iacob dicens. **V**eni
mus ad esau fratrem tuum et ecce prope
rat in occursum tuum cum quadringentis
viris. **T**imuit iacob valde et preter
ritus divisit populum qui secum erat
gregesque et oves et boues et came
los in duas turmas dicens. **S**i vene
rit esau ad unam turmam et percussit
eam alia turma que reliqua est salva
bit. **D**ixitque iacob. **D**eus patris mei
abraham et deus patris mei ysaac. **D**omine
qui dixisti mihi revertere in terram tuam
et in locum nativitatis tue et beneficias
tibi. **M**inor sum cunctis misera comibus
tuis et veritate tua quam explesti

servo tuo. **I**n baculo meo transivi
iordanem istum et nunc cum duabus tur
mis regredior. **E**rue me de manu
fratris mei esau quia valde eum timeo.
ne forte veniens percipiat mecum cum fi
liis. **T**u locutus es quia benefaceres mihi
et dilatares seminem meum sicut arenam
males que per multitudinem numerari
non potest. **C**umque dormisset ibi nocte
illa separavit de hiis que habebat munera
esau fratri suo capras ducentas
hircos viginti oves ducentas
et arietes viginti camelos fetas
cum pullis suis triginta vacas que
draginta et thaurus viginti asinas
viginti et pullos earum decem. **E**t
misit per manus suorum suorum singu
los seorsum greges dixitque pueris
suis. **A**ntecedite me et sit spatium inter
gregem et gregem. **E**t precepit priori di
cens. **S**i obvium habueris fratri meo
esau et interrogaverit te cuius es
aut quid vadis aut cuius sunt ista que
sequis respondebis. **S**ervi tui iacob.
Munera misit domino suo esau ipse
que post nos venit. **S**iliter dedit man
data secundo et tertio et cunctis que seque
bantur greges dicens. **D**ominus deus vestris
loquimini ad esau cum inueneritis eum
et addetis. **I**peque servus tuus iacob
iter nostrum insequitur. **D**ixit enim. **P**la
cabo illum muneribus que procedunt et
postea videbo illum. **S**orsitan propici
abit mihi. **P**recesserunt itaque mu
nera ante eum ipse vero mansit nocte
illa in castris. **C**umque mature surre
xisset tulit duas uxores suas et to
tidem famulas cum undecim filiis et
transiit vadum iaboch. **T**ransdu
cisque omnibus que ad se pertinebant
mansit solus et ecce vir lucubatur
cum eo usque mane. **Q**ui cum videret quod

eū sup̄ are nō posset. tetigit neruū
femoris eius et statim emarcuit. **D**i
xitq; ad eū. **D**imittite me. **I**az enim
ascēdit aurora. **R**ēdit. **N**ō dimittā
te nisi bñdixeris mihi. **A**it ergo
Quod est nomē tibi. **R**ēdit. **I**acob.
At ille nequaquā inq̄t iacob appel
labit nomē tuū. **S**i isrl. **Q**uomā si
p̄tra dēi fortis fuisti: quāto magis
cōtra hōies p̄ualeb. **I**ntrogauit
eū iacob. **D**ic mihi quo appellais
noīe. **R**ēdit. **C**ur q̄ris nomē meū
qđ ē mirabile. **E**t bñdixit ei in eo
dē loco. **V**ocauitq; iacob nomen
loci illius phanuel dicens. **V**idi
dñm facie ad facie et salua facta ē
aīa mea. **O**rtusq; ē ei statim sol post
q̄ trāsgressus ē phanuel. **I**psē ve
ro claudicabat pede. **Q**uaz ob cau
sā nō comedūt neruū filij isrl qui
emarcuit in femore iacob vsq; in
presētem diem: eoq; tetigerit ner
uū femoris eius et obstupuerit.

Eleuās autē ia **Ca. xxxiiij.**
Iacob oculos vidit reientem
esau et cū eo qđringentos viros.
Diuisitq; filios lye et rachel amba
rūq; famularū et posuit vtrāq; an
tillā et liberos eaz in p̄ncipio. **L**yā
vero et filios eius in secūdo loco. **R**a
chel autē et ioseph nouissimos. **E**t
ipse p̄grediēs adāuit p̄nus i ter
rā septies donec appropinq̄ret fra
ter eius. **C**urrēs itaq; esau obuiā
fr̄i suo amplexatus ē eū. **S**tringēs
q; collū eius et osculās fleuit. **L**euā
tisq; oculis vidit mulieres et puu
los eaz et ait. **Q**uid sibi volūt isti
et si ad te p̄tineāt. **R**ēdit. **P**aruu
li sūt q̄s donauit m̄ deus suo tuo
Et appropiquantes ancille et filij
earū incuruati sūt. **A**ccessitq; lyā

cū p̄ueris suis et cū similit̄ adoraf
sent: extremi ioseph et rachel ado
rauerūt. **D**ixitq; esau. **Q**ue nā sūt
iste turme q̄s obuiāz habui. **R**e
spōdit. **V**t inuenirē grāz corāz do
mino meo. **A**t ille ait. **D**abeo plu
rima frat̄ m̄: sint tua tibi. **D**ixitq;
iacob. **N**oli ita obsecro. **S**i si inuei
grāz i oculis tuis accipe munuscu
lū de manib; meis. **S**ic enim vidi
faciē tuā: quasi viderim vultū dei.
Esto m̄ p̄pici⁹ et suscipe bñdictōez
quā attulit tibi et quāz donauit m̄
deus: tribuēs oīa. **V**ix fr̄e opellē
te suscipiēs ait. **G**radiamur simul
eroq; soci⁹ itineris tui. **D**ixitq; ia
cob. **N**osti dñe m̄ q̄ puulos ha
beā teneros et oues et boues fetas
mecū: q̄s si plus i ambulādo fece
ro laborāe: moriēē vna die cuncti
greges. **P**recēdat dñs me⁹ añ ser
uū suū et ego seq̄r paulatim vesti
gia ei⁹: sic videro puulos meos pos
se: donec vēiāz ad dñm meū: i seyr.
Rēdit esau. **O**ro te ut de p̄plo qui
mecū est: salē so cñ remaneāt vie
tue. **N**on est inq̄t necesse: hoc vno
tñ indigeo ut inueiāz grāz i ospe
dū tuo dñe m̄. **R**eūsus ē itaq; illo
die esau itinere q̄ venerat i seyr.
Et iacob venit in socht vbi edifi
cata domo et fixis tētorijs: appella
uit nomē loci illi⁹ socht id ē tab
nacula. **T**ransiuitq; i salē vitem
sichimorum que est in terra cha
naan. postq̄ reuersus est de meso
potamia syrie et habitauit iuxta
oppidū: emitq; partem agrī in q̄
fixerat tabernacula a filiis emor
patris sichem centum agnis et
erecto ibi altari: inuocauit super
illud fortissimum deum israhel.

Egressa est au **Ca. xxxiij.**
 tē dīna filia lye ut vidēt mu
 lieres regionis illius. Quā cum vi
 disset sicheṃ filius emor euei p̄i
 cep̄s terre illi⁹ adamauit eā ⁊ ra
 puit et dōmīuit cum illa vi oppri
 mēs virginē. Et aglutinata ē ani
 ma ei⁹ cū ea tristēq; delīniuit blā
 dihi⁹ ⁊ p̄gēs ad emor patrē suū.
 accipe inquit mīhi puellā hāc cō
 ingē. Qd cū audiss; iacob absēti
 bus filiis ⁊ in pastu pecorū occu
 patis filuit donec redirēt. Egresso
 autē emor p̄re sicheṃ ut loquere
 tur ad iacob ecce filij ei⁹ reiebāt
 de agro auditoq; qd acciderat ira
 ti sūt valde eo qd fedā rem op̄at⁹
 ess; i israhel ⁊ violata filia iacob
 rē illicitā perpetrasset. Locut⁹ est
 itaq; emor ad eos. Siche filij mei
 adhēsit aīa filie v̄re. Date eam illi
 vxorē ⁊ iūgam⁹ vicissim cōnubia
 Filias v̄ras tradite nob; ⁊ filias
 nr̄as accipite ⁊ habitate nobiscū.
 Terra i p̄tate vestra ē exerceate ne
 gotiamini ⁊ possidete eā. Sed ⁊ si
 chem ad p̄rem et ad fratres eius
 ait. Inueniā gratiā corā vobis ⁊
 quēcūq; statueritis dabo. Augete
 dotem ⁊ munera postulate et libē
 ter tribuam quod petieritis. tū
 date mīhi puellā hāc vxorē. Rū
 derūt filij iacob sicheṃ ⁊ p̄i eius
 in dolo seuiētes ob stupr; sororis
 Nō possum⁹ facere qd petitis nec
 dare sororē nr̄am hōi incircūciso
 qd illicitū et nephariū est apud
 nos. S; in hoc valebim⁹ federari
 Si volueritis eē filies nostri et cir
 cūcidat in vobis om̄is masculini
 sexus. tūc dabim⁹ et accipiemus
 mutuo filias v̄ras ac nr̄as ⁊ ha

bitabim⁹ vobiscū. erim⁹q; vn⁹ po
 pul⁹. Si autē circūcidi nolueritis
 tollem⁹ filiā nostrā ⁊ recedemus
 Placuit oblatō eorū emor ⁊ siche
 filio ei⁹ nec distulit adolescēs qn̄
 statū qd petebat explēt. Amabat
 enim puellā valde ⁊ erat inditus
 in omni domo p̄is sui. Ingressiq;
 portā vrbis locuti sunt ad pplm.
 Viri isti pacifici sūt ⁊ volūt habi
 tare nobiscū. Negociētur in terra
 ⁊ exerceāt eā que spatiosa ⁊ lata
 cultorib⁹ indiget. Filias eorū ac
 cipiē⁹ vxores ⁊ nr̄as illis dabi
 mus. Vnū est quo differēt tantū
 bonū. Si circūcidam⁹ masculos
 nr̄os ritū gētis imitātes ⁊ substā
 tia eorū ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ possidēt
 nr̄a erunt. Tū in hoc acquiesca
 mus et habitātes simul vnū effi
 ciamus pplm. Assensiq; sūt om̄s
 circūcisis cūdis maribus. Et ecce
 die tercio qn̄ gūstimus vulnerū
 dolor ē arreptis duo filij iacob sy
 meō et leui fratres dīne gladiis
 ingressi sūt vrbē ofidēter iter fedis
 qd omib⁹ masculis emor ⁊ sichez
 pariter necauerūt tollētes dīnaz
 de domo siche sororē suā. Quibus
 egressis irruerūt sup̄ occisos ceti
 filij iacob ⁊ depopulati sunt vrbē
 in vltionē stupri oues eorū et ar
 mēta ⁊ afinos cūcta qd vastantes
 que in domib⁹ ⁊ i agris erāt puu
 los qd eorū et vxores duxerūt cap
 tiuas. Quibus perpetratis auda
 cter iacob dixit ad simeon ⁊ leui
 Turbastis me et obiosū fecistis
 me chananais et pherezais hita
 torib⁹ t̄re hui⁹. Nos pauci sum⁹
 illi aggregati pcutiēt me et delebor
 ego ⁊ dom⁹ mea. Rūderūt. Pūq̄d

ut scorto abuti debuē sorore nra.
Nterea locutus est de **Ca. xxxv.**
us ad iacob. Surge et ascende be
thel et habita ibi: facq; altaē dño
q̄ apparuit tibi qñ fugiebas esau
fratres tuū. **J**acob vero cōuocata
omni domo sua ait. Abicite deos
alienos q̄ in medio vestri sunt et
mūdammī ac mutate vestimēta
vra. **S**urgite et ascēdam⁹ i thel
ut fatiam⁹ ibi altare dño q̄ exau
diuit me in die tribulacōis mee et
socius fuit itineris mei. **D**ederunt
ergo ei oēs deos alienos q̄s habe
bāt et in aures q̄ erāt in auribus
eorū. **A**t ille infodit eas s̄bter the
rebintū q̄ est post vitē siche. **C**ū
q; pfecti essent: terror dei inuasit
oēs p circuitū ciuitates et non fuit
ausi psequi recēdētes. **V**enit igit̃
iacob iuzam q̄ est in terra chana
an cognomēto thel: ipse et oīs
pplūs cū eo. **E**dificauitq; ibi altaē
et appellauit nomen loci illius do
mus dei. **I**bi em̄ apparuit ei de⁹ cū
fugeret frēm suum. **E**o dē tpe mor
tua est debora nutritrix rebecca et se
pulta est ad radices thel s̄bter
queru: vocatūq; est nomē loci il
lius quercus fletus. **A**pparuit au
tē iterū deus iacob: post q̄ reuſus
est de mesopotamia syrie et venit
in thel: bñdixitq; ei dicēs. **N**on
vocaberis vltra iacob. s̄ isrl erit
nomē tuū. **E**t appellauit eum isrl.
Dixitq; ei. **E**go de⁹ oīpotēs. **C**resce
et multiplicare gentes et ppli naco
nū ex te erūt. **R**eges de lūbis tuis
egrediēt: terrāq; quam dedi abra
hā et ysaac dabo tibi et semini tuo
post te. **E**t recessit ab eo. **I**lle vero
erexit titulū lapideū in loco q̄ locu

tus fueāt ei deus: libans sup eū li
bamina et effundēs oleū: vocāsq;
nomē loci illius thel. **E**gressus
aut̃ inde venit verno tpe ad terrā
que ducit effrathā. **I**n q̄ cū pturi
ret rachel ob difficultatē ptus pe
riditari cepit. **D**ixitq; ei obstetrix.
Noli timere q̄a hūc habeſ filiū
Egrediēte autē anima p dolore et
imminēte iam morte: vocauit no
men filij sui bennom id ē filius do
loris mei. **D**at vero appellauit eū
beniamin id est filius dextre. **M**or
tua est g̃ rachel et sepulta ē in via
que ducit effrathā hec ē theleē
Erexitq; iacob titulum super sepul
chrū ei⁹. **H**ic ē titulus monumen
ti rachel vsq; in pntē diē. **E**gressus
inde fixit tabnaculū trās turrem
gregis. **C**ūq; hitaēt i illa regione
abijt rutē et dormiuit cū bala ocu
bina p̄is sui. **Q**d illū mīme latuit
Erāt aut̃ filij iacob duodecī. **F**ilij
lye p̄mo geit⁹ rutē et symeō et leui
indas et ysachar et zabolō. **F**ilij
rachel ioseph et beniamī. **F**ilij bale
ancille rachelis: dan et neptalim
Filij zelphe ancille lyē: gad et aser
Hij sūt filij iacob q̄ nati sunt ei in
mesopotamia syrie. **V**enit etiā ad
ysaac p̄ez suū in mābre citatē ar
bee. hec ē ebiō in q̄ pegrinat⁹ est
abrahā et ysaac. **E**t opletū sūt dies
ysaac cētū octogita ānoꝝ: oſūpt⁹
q; etate mortu⁹ est et apposit⁹ est
p̄lo suo senex et plen⁹ dieꝝ et se
pelierūt eū esau et iacob filij sui.

Ee autem sunt **Ca. xxxvi.**
generacōes esau: ipse ē edom
Esau accepit vxorē de filiab⁹ cha
naan. ada filiaz elom ethei et ooli
bama filiaz ane filij seleon euei.

Basemath q̄ filia ismabel sorore
nabaioth. **P**epit autem ada eli
phā. Basemath genuit rahuel.
Oolibama genuit iehus et ihelō
et chore. **U**n filij esau qui nati sūt
ei in fra chanaā. Tulit autē esau
vxoꝛes suas et filios et filias et oēs
aiam domus sue et substantiā et pe
cora et ciuita q̄ habē poteāt in ter
ra chanaā et abiit in alterā regio
nē recessitq; a fratre suo iacob. **D**i
uites enī erāt valde et simul habi
tare nō poterāt nec sustinebat eos
fra pegrinacōis eoꝝ p̄ multitudi
ne gregū. **H**abitauitq; esau i mō
te seyr ipe est edom. **H**ec autē sūt
generacōnes esau p̄is edom in
mōte seyr et hec noīa filioꝝ eius.
Eliphā fili⁹ ada vxoris esau. **R**a
huelq; fili⁹ basemath vxoris ei⁹
Fuerūtq; eliphā filij themā omar
sephua et gathā et cenez et chore
Erat autē thamna concubina eliphā
filij esau q̄ pepit ei amalech. **U**n
fuit filij ada vxoris esau. **F**ilij autē
rahuel naath et zara sēma et me
sa. **U**n filij basemath vxoris esau
Isti q; erant filij oolibama filie
ane filij seleon vxoris esau q̄s ge
nuit ei iehus et ihelō et chore. **U**n
duces filioꝝ esau **F**ilij eliphā p̄i
mogemiti esau dux themam dux
omar dux sephua dux cenez dux
chore dux gathan dux amalech.
Un filij elephā in fra edom et hī
filij ade. **U**n q; filij rahuel filij
esau. **D**ux naath dux zara dux sē
ma dux meza. **U**n autē duces ra
huel in terra edom. **I**sti filij base
math vxoris esau. **U**n autem filij
oolibama vxoris esau **D**ux ieh⁹
dux ielō dux chore. **U**n duces oo

libama filie ane vxoris esau. **I**sti
fuit filij esau et hī duces eoꝝ ipse
ē edom. **I**sti fuit filij seyr horrei ha
bitatoris fr̄e lothan et sobal et se
leon et anan et disō et eser et isan.
Un duces horrei filij seyr in terra
edom. **F**acti sunt autē filij lothan
horrei et emā. **E**āt autē soror lothā
thamna. **E**t isti filij sobal aluhan
et maneeth et ebal sephi et onan.
Et hī filij seleon achia et anā. **I**ste
est anā qui inuenit aq̄s calidas
in solitudine cū pascēt afinas se
leon p̄is sui. **D**abuītq; filiū disā
et filiā oolibama. **E**t isti filij disan
abdā et iesbā et iethrā et charan.
Unq; filij eser bala anā et zeuā et
achā. **D**abuīt autē filios disan
hus et aran. **U**n duces horreoꝝ.
Dux lothā dux sobal dux seleon
dux ana dux dison dux ezer dux
disā. **I**sti duces horreoꝝ q̄ impera
uerūt in terra seyr. **R**eges autē q̄
regnauerūt in fra edom aīq; ha
berent reges filij israel fuerūt hī
Balach fili⁹ teor nomenq; vrbis
ei⁹ denaba. **M**ortu⁹ ē autē balach
et regnauit p̄ eo iobab filius zare
de tostra. **C**ūq; mortu⁹ esset iobab
regnauit p̄ eo husā de terra thea
noꝝ. **H**ocq; mortuo regnauit p̄
eo adad fili⁹ badadi qui p̄ussit
madiā in regiōe moab et nomen
vrbis ei⁹ aūth. **C**ūq; mortu⁹ eēt
adad regnauit p̄ eo semla de mase
recha. **H**ocq; mortuo regnauit p̄ eo
saul de fluuio rooboth. **C**ūq; et h
obisset successit in regnū balanā
filius achobor. **I**sto q; mortuo reg
nauit p̄ eo adad nomenq; vrbis ei⁹
phou. **E**t appellabat vxor ei⁹ mee
zabel filia matreth filie misaab.

Hec g̃ noīa ducū esau in agnaco
mib⁹ a locis a vocabulis suis dux
thāna dux aluba dux iethet dux
oolibama dux ela dux phimon
dux cenē dux themā dux mabsar
dux mab dixel dux hira. **U**n̄ du
ces edom habitātes i fra imperij
fui: ipse est esau pater ydumeorū
Vitauit aut iacob i fra chanaan
in q̃ pat̃ suus pegrinatus ē a hee
fuit geneacōes ei⁹. **Ca. xxxvij.**

Ioseph cū sedecim esset annorū pas
cebat gregē cū frīb⁹ suis adhuc
puer. **E**t erat cum filijs bale a zel
phexroū p̃is sui: accusauitq̃ fra
tres suos apud p̃iez crimine pelli
mo. **I**srl̄ at̄ diligebat ioseph sup
oēs filios: eoq̃ in senectute genu
issit eū. **F**ecitq̃ ei tunicā polimitay
Vidētes aut frēs eius q̃ a patre
plus cūdis filijs amaret: oderāt
eū nec poterant ei quicq̃ pacifice
loqui. **A**cciditq̃ ut visu somniuz
referret frīb⁹ suis q̃ causa maio
ris odij seminariū fuit. **D**ixitq̃ io
seph fratrib⁹ suis. **A**udite sōmū
meū qd̄ vidi. **P**utabā nōs ligare
maipulos i agro a q̃si cūrgē ma
nipulū meū et stare: v̄iosq̃ mani
pulos circūstātes adorare maipu
lū meū. **R**ūderūt frēs ei⁹. **N**ūquid
tex n̄ eris aut sbiciemur ditioni
tue. **H**ec g̃ causa sōmiorū atq̃ ser
monū: inuidie a odij fom̄te mini
strauit. **A**liudq̃ vidit somnium
qd̄ narrās frīb⁹ suis ait. **V**idi p̃ sō
mū q̃si solē a lunā a stellas vnde
tim̄ adoraē me. **Q**d̄ cū p̃i suo a frī
bus retulisset: increpauit eū pat̃
suus a dixit. **Q**uid sibi vult hoc sō
niū qd̄ vidisti. **N**um ego et mat̃
tua a frēs tui adorābim⁹ te sup̃ ter

ra. **I**nūdebāt ei igit̃ frēs sui: pat̃
vero rem tacitus cōsideābat. **C**ūq̃
frēs illius i pascēdis gregib⁹ pa
tris morarent̃ in sichē: dixit ad eū
isrl̄. **F**ratres tui pascūt oues in si
chimis: veni mittā te ad eos. **Q**uo
rūdet̃ p̃sto sū. **A**it. **V**ade a vide si
cūcta p̃spera sint erga frēs tuos a
pecora a renūtia mihi qd̄ agatur.
Missus de valle hebrō venit in si
chē. **I**nueitq̃ eū vir errāte: i agro
a infrogauit qd̄ quereretur. **A**t ille
rūdit. **F**rēs meos quero. **I**ndica
mihi vbi pascant greges. **D**ixitq̃
ei vir. **R**ecesserūt de loco isto. **A**u
diu aut eos dicētes. **E**amus in do
thaim. **P**errexerit itaq̃ ioseph p̃
frēs suos a inueit eos i dothaim.
Qui cum vidissent euz p̃cul: ante
q̃ accederet ad eos cogitauerūt il
lū occidē a mutuo loq̃bant̃. **E**cce
somnia tor venit. **V**eite occidam⁹
eū a mittamus in cisternā veterē
dicemusq̃ fera pessima deuorauit
eū a tūc appaēbit qd̄ illi p̃sint sō
nia sua. **A**udiens autē hec ruten
incebat liberare eū de manib⁹ eo
rū a dicebat. **N**ō infitiam⁹ aīam
eius nec effundamus sāguinē. **S**p̃
picite eū in cisternā veterē que ē
in solitudine: manusq̃ v̄ias sua
te innoxias. **H**oc aut dicebat vo
lens eripere eū de manibus eorū a
reddere patri suo. **C**ōfestim igitur
ut p̃ueit ad frēs suos: nudauerūt
eum tunica talari a polimitamise
rūtq̃ eū in cisternam veterē que
non habebat aquam. **E**t sedentes
ut comederent panem: vidē rūt p̃
mabelitas viatores venire de ga
laad a camelos eorū portātes aro
mata a resinā a staden in egiptū

Dixit ergo iudas fratribus suis **Q**uid nobis prodest si occiderimus fratres nostros et celauerimus sanguinem ipsorum? **M**elius est ut venundetur ysmahelitis et manus nostra non polluatur. **F**rater enim et caro nostra est. **A**cqueverunt fratres ysmahelitis illi et perreuntibus madianitis negotiatoribus extra tentes eum de cisterna vendiderunt eum ysmahelitis triginta argenteis quod duxerunt eum in egiptum. reuersusque ruben ad cisternam non inuenit puerum et scissis vestibus perges ad fratres suos ait. **P**uer non competet et ego quod ibo. **T**ulerunt autem tunicam eius et sanguinem hedi quem occiderant tinxerunt mittentes qui ferret ad patrem et diceret. **H**ac inuenimus vide vestem tunicam filii tui sit an non. **Q**uam cum cognouisset pater ait. **T**unica filii mei est. **F**era pessima comedit eum bestia deuorauit ioseph. **S**cissisque vestibus indutus est cilicio lugens filium suum multo tempore. **C**ongregatis autem ciuitatibus liberis eius ut leuaret dolorem patris noluit consolacionem accipere sed ait. **D**escende ad filium meum lugens in infernum. **E**t illo pseuerante in fletu madianite vendiderunt ioseph in egipto phutifari eunucho pharaonis magistro militum. **Ca. xxxviii.**
Et de tempore descendens iudas a fratribus suis diuertit ad viam odollamitarum nomine hiram vidit quod ibi filiam hominis chananei vocabulo sue. **E**t accepta uxore ingressus est ad eam. **Q**ue concepit et peperit filium et vocauit nomen eius her. **R**ursumque concepto fetu natum filium vocauit onan. **T**erciumque peperit quem appellauit sela. **Q**uo nato parere ultra cessauit. **D**edit autem iudas uxori

re primogenito suo her nomine thamar. **F**uitque her primogenitus iude nequam in conspectu domini et idcirco ab eo occisus est. **D**ixit ergo iudas ad onan filium suum ingredere ad uxorem fratris tui et sociare illi ut fuscites semen fratri tuo. **I**lle sciens non nasci sibi filios introiens ad uxorem fratris sui semine funderet in terram ne liberi fratris nomine nascerentur. **E**t idcirco percussit eum dominus eo quod rem detestabilem faceret. **Q**uam ob rem dixit iudas thamar nurui sue. **E**sto vidua in domo patris tui donec crescat sela filius meus. **T**imebat enim ne et ipse moreretur sicut fratres eius. **Q**ue abiit et habitauit in domo patris sui. **E**uo lutis autem multis annis mortua est uxor iude. **Q**ui post luctum consolatione suscepta ascendeat ad tonsores ouium suarum ipse et hiras opilio gregis odollamita in thanas. **N**unciatumque est thamar quod socer illius ascenderet in thanas ad tondeas oues. **Q**ue depositis viduitatis vestibus assumpsit vestem et mutato habitu sedit in viuo itineris quod ducit thanas eo quod creuisset sela et non eum accepisset maritum. **Q**uam cum vidisset iudas suspicatus est esse meretricem. **O**perueat enim vultum suum ne agnosceretur. **I**ngrediensque ad eam ait. **D**imitte me ut coeam tecum. **N**e sciebat enim quod nurus sua esset. **Q**uam tunc dicens quod dabis mihi ut feceris concubitu meo dixit. **M**ittas tibi hedi de gregibus. **R**ursumque illa dicens patiar quod vis si dedis mihi arrationem donec mittas quod polliceis ait iudas. **Q**uid tibi vis per arrationem dari. **R**espondit. **A**nulum tuum et armillam et baculum quem manu tenes.

Ad vñū igit̃ coitū mulier cepit
et surgēs abiit: depositoq; habitu
quē sup̃serat induta ē viduitatis
vestib⁹. **M**isit aut̃ iudas hedū p
pastorē suū odollamiten ut recipe
ret pignus qđ dēdāt muliei. **Q**ui
cū non inueiss; eā intro gavit hōi
nes loci illius. **V**bi ē mulier q̃ se
debat i biuiō. **R**identib⁹ cunctis
nō fuit i loco isto meretrix: reuēsus
est ad iudā et dixit ei. **N**ō inueni
eā. **S**ed et hōies loci illius dixerūt
mibi: nūq; sedisse ibi scortū. **A**it
iudas. **V**aleat sibi. **C**erte mēda
cū arguē nos nō potest. **E**go mi
hi hedū quē pmiserā et tu nō inue
nisti eā. **E**cce autē post tres mēses
nūtiauerūt inde dicētes. **F**ornicata
est thamar nurus tua et videtur
vterus illius intumescere. **D**ixitq;
iudas. **P**roducite eā ut cōburat.
Que cū duceret ad penā misit ad
socerū suū dicēs. **D**e viro cuius hec
fuit cepi. **C**ognosce cuius sit anu
lus et armilla et baculus. **Q**ui ag
nitis munerib⁹ ait. **I**ustior me ē.
q̃ nō tradidi eam sela filio meo.
Attamē vltra nō agnouit eā. **I**n
stāte aut̃ ptu apparuerūt geminī i
vtero atq; i ipsa effusione infātū
vnus ptulit manū in q̃ obstetrix
ligauit coccinū dicēs. **I**ste egredi
etur p̃or. **I**llo ṽeo retrahēte manū
egressus ē al̃. **D**ixitq; mlier. **Q**ua
re diuisa ē ppter te maceia. **E**t ob
hāc causā vocauit nomē ei⁹ pha
res. **P**ostea egressus ē fr̃at̃ eius i
cuius manu erat coccinū quē ap
pellauit zarā. **Ca. xxxix.**

Situr ioseph ductus ē in egiptū
emittq; eū phutifar eunuch⁹ pha
raōis princeps exercitus sui vir

egiptius de manu ysmahelitarū a
quib⁹ pductus erat. **F**uitq; dñs
cum eo et erat vir in cūctis pspere
agēs. **H**abitauitq; i domo dñi sui
qui optime nouerat dñm esse cū
eo et oīa que gereret ab eo dirigi
in maū illi⁹. **I**nueitq; ioseph gra
tiā corā dñio suo et ministrabat ei.
Aq̃ preposit⁹ oībus gubnabat
creditā sibi domū et vniūsa que ei
tradita fuerāt. **B**ñdixitq; dñs do
mū egipci p̃ ioseph et multipli
cauit tam i hedibus q̃ i agris cū
ctā eius substantiā. **N**ec quicq; ali
ud nouerat nisi panē q̃ ṽsebat.
Erat aut̃ ioseph pulchra facie et
decorus aspectu. **P**ost multos ita
q; dies imetit dñs oculos suos in
ioseph et ait. **D**ormi mecum. **Q**ui ne
quaq; acquiescēs operi nephalo
dixit ad eā. **E**cce dñs meus oībus
mibi traditis: ignorat quid hāte
at in domo sua: nec quicq; est qđ
nō sit i mea potestate vel nō tra
diderit mibi preter te que vxor ei⁹
es. **Q**uō ergo possum hoc malum
facere et peccare in dñm meū. **D**u
iuscemodi ṽbis p singulos dies et
mulier molesta erat adolescenti et il
le recusabat stuprū. **A**ccidit autē
quada; die ut intraret ioseph do
mū et operis quippiam absq; arbi
tris faceret et illa apprehensa laci
ma vestimēti eius diceret. **D**ormi
mecum. **Q**ui relicto in manu eius
pallio fugit et egressus est foras.
Cūq; vidisset mulier vestem i ma
nibus suis et se esse contemptam
vocauit ad se homines dom⁹ sue
et ait ad eos. **E**n intro duxi t̃ virū
hebreū ut illuderet nob. **I**ngres
sus est ad me ut coiret mecum.

Cūq; ego succlamassez et audiuit
voce; meā reliquit palliū qđ tene
bā et fugit foras. In argumētū g
fidei retentū palliū ostēdit maio
reuerētī domū et ait. Ingressus ē
ad me seru⁹ hebre⁹ quē adduxi
sti ut illuderet mihi. Cūq; audissz
me clamare reliquit palliū qđ te
nebā et fugit foras. Hīs auditis
dñs et nimīū credulus verbis cō
iugis irat⁹ ē valde tradiditq; io
seph ī carcerē; vbi vīdī regis cu
stodiebant et eāt ibi clausus. Fu
it aut dñs cum ioseph et miser⁹
est illius et dedit ei graciā ī spe
ctu pñcipis carceris. Qui tradidit
ī manu illi⁹ vniuersos vinctos
q; ī custodia tenebant et quicqđ
fiebāt sub ipso erat nec nouerat
aliqđ cūctis ei creditis Dominus
enī erat cū illo et omīa opēa eius
dirigebat. **Cap. xl.**

Hīs itaq; gestis accidit ut pee
carent duo eunuchi pñcer
na regis egipti et pistoz dño suo.
Gratusq; oīra eos pharao. nā al
ter pñcernis pērat alter pistori
bus. misit eos ī carcerē pñcipis
militū ī q; erat vinct⁹ et ioseph.
At custos carceris tradidit eos io
seph qui et ministrabat eis. Ali
quātulū tēpīs fluxerāt et illi ī custo
dia tenebātur. Videruntq; ambo
sommū nocte vna iuxta interp̄ta
tioēz cōgruā sibi. Ad q̄s cū intro
issz ioseph mane et vidisset eos
tristes sciscitatus ē dicēs. Cur tri
stior ē hodie solito facies vestrae.
Qui respōderūt. Sommū vidim⁹
et nō est qui īterp̄tet nobis. Vi
ritq; ad eos ioseph. Nūquid nō
dei ē interp̄tacō. Referte mihi qđ

videtis. **N**arrauit pōr prepositus
pñcernarū somniū suū. Videbā co
rā me vitē ī qua erāt tres p̄pagi
nes crescere paulatim gēmas et
post flores vuas maturescere cali
cēq; pharaonis ī manu mea. Tu
li g vuas et exp̄ssi ī calicē quē te
nebā et tradidi poculū pharaoni
Rñdit ioseph. **H**ec ē interp̄tatio
sonij. Tres p̄pagies tres adhuc
dies sūt post q̄s recordabit pha
rao mīsterij tui et restituet te ī g
dū pristinū dabisq; ei calicē iux
offitiū tuū sicut añ facē cōfuecās
Tūtū memēto mei cū tibi bñ fue
rit et facies meā mīaz ut fuggeās
pharaoni ut educat me de isto
carcere. q; furtim sblatus sū de ter
ra hebreoz et h̄ īnocēs ī lacum
missus sū. Vidēs pistoz mgē q;
prudēter somniū dissoluissz ait.
Et ego vidi somniū q; tria camistra
farine hērem sup caput meū et ī
vno camistro qđ erat excel⁹ por
tare me putabā oēs cibos q; sūt
arte pistoria auesq; comedē ex eo
Rñdit ioseph. **H**ec ē interp̄tatio
somnia. Tria caistra tres adhuc
dies sūt post q̄s auferet pharao
caput tuū ac suspēdet te ī cruce
et lacerabūt volucres carnes tuas
Exinde dies terti⁹ natalit⁹ phara
onis erat. Qui faciens grādē cui
uīū pueris suis recordatus est ī
ter epulas mgē pñcernarū et pi
stoz pñcipis restituitq; alterz ī io
cū suū ut porrigeret ei poculū. alte
rū suspēdit ī patibulo ut cōiecto
ris veritas pbaret. Et tñ succēdēti
bus p̄speis prepositus pñcerno
rū oblitus est interp̄tis sui.

Capituli. xli.

Post duos annos vidit pharaon somnium. Putabat se stare super fluvium de quo ascenderant septem boues pulchre et crasse nimis et pascebantur in locis pascuosis. Alię septem emegebant de flumine fete et ferebat macie et pascebantur in ipsa amnis ripa in locis virentibus: deuoraueruntque eas quę mira species et habitudo corporum erat. Exprophetatus pharaon rursum dormiuit et vidit alterum somnium. Septem spice pullulabant in culmo vno: plene atque formose: alięque totide spice tenues et percusse vredime oriebantur: deuorantes omnem partem pulchritudinis. Euigilans pharaon post quędam et facto mane pauore perterritus misit ad omnes consiliores egipti: cunctosque sapientes et accersitis narrauit somnium nec erat qui interpretaretur. Tunc demum remissus magister picearnarum ait. Consiteor peccatum meum. Erat rex frater meus: me et magistrum pistorum retinendi iussit in carcere principis militum ubi vna nocte uterque vidimus somnium: presagium futurorum. Erat ibi puer hebreus eiusdem ducis militum famulus: cui narrantes somnia: audiuimus quicquid postea rei probauit euentus. Ego enim redditus sum officio meo et ille suspensus est in cruce. Protinus ad regis imperium educatus de carcere ioseph totum decessit: ac veste mutata obtulerunt ei. Cui ille ait. Vidi somnia: nec est qui edisserat quicquid audiui te sapientissime conicere. Respondit ioseph. Absque me deinde debet prospera pharaoni. Narrauit ergo pharaon quicquid videret. Putabat me stare super ripam fluminis et septem boues de amne ascendere.

pulchras nimis et obesis carnibus quę in pastu paludis virentia carpebant. Et ecce has sequebantur alie septem boues intantum deformes et macilentę. ut nunquam tales in terra egipti viderim. Qui deuoratis et consumptis partibus: nullum saturitatis deinde vestigium: sed simili macie et squalore torpebant. Euigilans: rursum sompniū decessus vidi somnium. Septem spice pullulabant in culmo vno: plene atque pulcherrime. Alięque septem tenues et percusse vredime: oriebantur et stipulas quę partem pulchritudinis deuorauerunt. Narraui vicioribus somnium et nemo est qui edisserat. Respondit ioseph. Somnium regis: vnum est. Que factururus est deus ostendit pharaoni. Septem boues pulchre et septem spice plene: septem vbertatis anni sunt: eandemque vim somnii comprehendunt. Septemque boues tenues atque macilentes quę ascenderunt per eas et septem spice tenues et vento ventente percusse: septem anni venturae sunt famis: qui hoc ordine complebuntur. Ecce septem anni venient fertilitatis magne in vniuersa terra egipti: quos sequentur septem anni alij tante sterilitatis ut obliuio tradatur cuncta retro abundantia. Consumptura est enim fames omnem terram et vbertatis magnitudinem perditura est in opie magnitudo. Quod autem vidisti secundum: ad eandem pertinens somnium: firmitatis indicium est: eo quod fiat sermo dei et velocitus impleatur. Nunc ergo prouideat rex vicum sapientem et industrium et perficiat eum in terra egipti: qui constituat prepositos per ciuitates regiones et quantam partem fructuum per septem annos fertilitatis

qui iam nūc futuri sūt aggreget in
 horrea et omne frumentū sub pha-
 raonis potestate cōdat seruet in
 vrbib⁹ et preparet future septem
 ānoꝝ fami que oppressura ē egip-
 tū et non cōsumetur terra inopia.
Placuit pharaoni cōsiliū et cūdis
 ministris ei⁹. **Locutusq;** ē ad eos
Nū inuenire poterim⁹ talez viꝝ q̄
 spiritu dei plen⁹ sit. **Dixit** ḡ ad io-
 seph. **Quia** oñdit tibi deus omnia
 que locut⁹ es nūquid sapiētiores
 et cōsimilē tui inuenire potēo. **Tu**
 eris sup domū meaz et ad tui oris
 imperiū cūctus populus obediet.
Vno tm̄ regni solio precedam te
Dixitq; eursū pharao ad ioseph
Ecce cōstitui te sup vniuersā terrā
 egipti. **Tulitq;** anulum de manu
 sua et dedit eū in manu eius vesti-
 uitq; eū stolā bissimā et collo tor-
 quē aureaz circūposuit. **Fecitq;** eū
 ascēdē sup currū suū secūd clamā-
 te precōe ut omīs corā eo genu fle-
 derent et prepositū esse scirēt vni-
 uerse terre egipti. **Dixitq;** rex egip-
 ti ad ioseph. **Ego** sū pharao. **Ab-**
 sq; tuo impio nō mouebit quisq;
 manū aut pedē in omī terra egip-
 ti. **Vertitq;** nomē illius et vocauit
 eum lingua egiptiaca saluatorez
 mūdi. **Deditq;** illi vxorē assenē fi-
 liā phutifar⁹ sacerdotis elicpole-
 os. **Egressus** ē itaq; ioseph ad ter-
 rā egipti. **Triginta** ānoꝝ eāt quā-
 do stetit in cōspectu regis phara-
 onis et circūiuit omīs regiōes egip-
 ti. **Venitq;** fertilitas septē annoꝝ
 et in manipulos redacte segetes
 aggregate sūt in horrea egipti. **Om-**
 nis etiā frugū abundācia ī singu-
 lis vrbib⁹ cōdita est. **Tantaq;** fu-

it abundācia tritici ut arene maris
 cōeq̄retur et copia mensurā excede-
 ret. **Natiq;** sūt ioseph filij duo an-
 te q̄ veniret fames q̄s peperit ei as-
 senē filia phutifar⁹ sacerdotis eli-
 opoleos. **Vocauitq;** nomē p̄mo
 geniti manasses dicēs. **Oblivisci**
 me fecit de⁹ omniū laborū meorū
 et domus patris mei. **Nomēq;** secun-
 di appellauit ephraim dicēs. **Cre-**
 scere me fecit deus ī terra paup̄ta-
 tis mee. **Igit** trāsactis septē vber-
 tatis annis q̄ fuerāt in egipto ce-
 perūt vire septēz anni inopie q̄s
 p̄dixerat ioseph et in vniuerso or-
 be fames p̄ualuit. **In** cūcta etiā ter-
 ra egipti fames erat. **Qua** esurien-
 te clamauit ppl⁹ ad pharaonē
 alimēta petēs. **Quibus** ille rēdit.
Ite ad ioseph et quicquid ip̄e vo-
 bis dixerit facite. **Crescebat** autē
 q̄tidie fames in omni terra aperu-
 itq; ioseph vniuersa horrea et re-
 debat egipti⁹. **Nā** et illos oppres-
 serat fames. **Omnesq;** puincie ve-
 niebāt in egiptū ut emerēt escas
 et mahum inopie temperarent.

XXVI.
A Vdiens autē ia **Ca. xliij.**
 et b q; alimēta viderētur in
 egipto dixit filiis suis **Quaē** negli-
 gitis. **Audiui** q; triticū venundē
 in egipto. **Descēdite** et emite nob̄
 necēria ut possim⁹ vinere et non
 cōsumamur inopia. **Descēdentes**
 igit fratres ioseph decem ut eme-
 rent frumēta in egipto. **beniamin**
 domi retēto a iacob q̄ dixerat fra-
 tribus eius ne forte ī itinere quic-
 q; paciatur mali ingressi sūt terrā
 egipti cū alijs qui pergebant ad
 emēdū. **Erat** autēz fames in terra
 chanaan et ioseph erat p̄nceps

in terra egipti atq; ad ei⁹ nūtiū; frū
mēta p^{pl}is vendebant. Cūq; ado
rassent eū frēs sui et agnouisset
eos q̄si ad alienos duri⁹ loq̄bat̄
introgās eos. **V**nde vēistis. **Q**ui
rēderūt: de terra chanaan vt ema
mus victuū necessaria. **E**t tū frēs
ipe agnosces: nō ē agnit⁹ ab eis
Recordatusq; sōmiorū q̄ aliquādo
viderat ait ad eos. **E**xploratores
estis vt videatis ifirmiora frē vē
istis. **Q**ui dixerūt. **N**ō ē ita dñe. sed
serui tui venērūt vt emerēt cibos.
Omnes filij vni⁹ viri sum⁹. **P**acifi
ci venim⁹ nec q̄cūq; famuli tui ma
chinant̄ mali. **Q**uib⁹ ille rēdit.
Aliter ē. **I**mmunita frē huius cō
derare venistis. **A**t illi dixerūt. **D**uo
decim inquit frēs sui tui sum⁹ filij
viri vni⁹ i terra chanaan. **M**imim⁹
cū p̄re nro ē ali⁹ nō ē sup. **H**oc ē
ait qđ locut⁹ fū. **E**xploratōres estis.
In nūc experimētū v̄ri capia. **P**er
salutē pharaonis n̄ egrediemini
hic: donec veniat frā v̄r minim⁹.
Mittite ex vob⁹ vnū a adducat eū
vos aut eritis i vinculis: donec p
tentur que dixistis: vtrum verā
an falsa sint. **A**lioquin per salu
tē pharaonis exploratores estis.
Tradidit ergo illos custodie tri
bus dieb⁹. **D**ie at̄ tertio educis
de carcere ait. **F**acite q̄ dixi a vine
tis. **D**eū ei timeo. **S**i pacifici estis
frā vester vn⁹ liget i carcē. vos
aut abite a ferte frumenta q̄ emi
stis i domos v̄ras a frēm v̄r; mi
nimū ad me adducite: vt possim
v̄ros pbare sermōes a nō moria
mini. **F**ecerūt vt dixerat et locuti
fūt adinuicē. **M**erito hec patimur
q̄ peccauim⁹ i frēm n̄m vidētes

angustias anime illi⁹ dū dep̄caret̄
nos a nō audiuim⁹. **I**dcirco vēit
sup nos ista tribulacō. **E**t quibus
vnus ruten ait. **N**unq̄d nō dixi
vobis. nolite peccare i puerū et n̄
audistis me. **E**n sanguis ei⁹ exq̄
rit. **R**esciebāt em̄ q̄ itelligeret io
seph: eo q̄ p̄ it̄p̄tē; loqueretur
ad eos. **A**utitq; se parūper et fle
uit a reuſus locut⁹ ē ad eos. **T**ol
lensq; simeon: ligās illis p̄nibus
iussit ministris vt iplerēt saccos
eorū tritico et reponerēt pecunias
singulorū sacculū suis: datis supra
cibarijs i via. **Q**ui fecerūt ita. **A**t
illi portātes frumēta i aſinis suis
p̄fecti sūt. **A**ptōq; vnus sacco vt
daret iumēto pabulū i diūſorio.
cōtēplat⁹ pecuniā i ore sacculi: di
xit frīb⁹ suis. **R**eddata ē mihi pecu
nia. **E**n hēt i sacco. **E**t obstupēſa
ti turbatq; mutuo dixerūt. **Q**uid
nā ē hoc qđ fecit nobis deus. **V**e
nerūtq; ad iacob p̄rēz suū i terra
chanaan a narrauerūt ei omnia
que accidissent sibi dicentes. **L**o
cutus est nobis domin⁹ terre du
re a putauit nos exploratores eē
p̄uincie. **C**ui respondimus. **P**a
cifici sumus: nec vllas molimur
inſidias. **D**uo decim fratres vno
patre geniti sumus. vnus nō est
super. minimus cū patre nostro
est in terra chanaan. **Q**ui ait no
bis. **S**ic probato q̄ pacifici sitis
Fratrem vestrum vnū; dimittite
apud me et cibaria domibus ve
ſtris necessaria sumite et abite.
Fratremq; vestrū; minimum ad
ducite ad me. vt ſciam q̄ non si
tis exploratores et istum qui te
netur in vinculis recipere possitis

ac deinceps q̄ vultis emēdi habe
atis licētiā. **D**ñs dictis cū frumēta
effunderēt singuli repererūt in ore
sacchorū ligatas pecunias exteritū
q̄ fil' om̄ibus dixit pat' iacob abs
q̄ literis me esse fecistis. **J**oseph
nō est super. sinē eō tenet in vincul
et beniamin auferetis. **I**n me hec
om̄ia mala reciderūt. **C**ui rēdit ru
ten. **D**uos filios meos interfice si
nō reduxero illū tibi. **T**rade illū
in manu mea et ego eum tibi resti
tuā. **A**t ille nō descēdet inquit fili
meus vobiscū. **F**rater eius mortu
us est et ip̄e solus remāsit. **S**i q̄d
ei adūsitatis acciderit in terra ad
quā p̄gitis deducetis canos meos
cū dolore ad inferos. **C**a. xliij.
Nterim fames oēm terrā vehemē
ter p̄mebat cūp̄tisq̄ cibis quos
ex egipto detulerāt dixit iacob ad
filios suos. **R**euertimini et emite
nobis paup̄illū escaū. **R**ēdit in
das **D**enūciauit nobis vir ille sibi
attestacōe iurissurādi dicēs. **N**ō
videbitis faciē meā nisi fratrē ve
strū minimū adduxeritis vobiscū
Si ergo vis eū mittere nobiscū p̄
gem⁹ p̄iter et emem⁹ tibi necessa
ria. si autē non vis nō ibim⁹. **V**ir
enī ut sepe dixim⁹ denūciauit no
bis dicēs. **N**ō videbitis faciē meā
absq̄ fratre vestro minimo. **D**ixit
eis isrl'. **I**n meaz hoc fecistis mise
riā ut indicaretis ei et aliū habere
vos fratres. **A**t illi rēderūt. **I**nter
rogauit nos homo per ordinē no
strū p̄gemē si pater vinceret si ha
berem⁹ fratrē. **E**t nos rēdimus ei
cōsequēter iuxta id q̄d fuerat sci
scitatus. **N**ūquid scire poteramus
q̄ didurus esset adducite fratres

vestrū vobiscū. **J**udasq̄ dixit
p̄ri suo **M**itte puez meū ut p̄fici
scamur et possim⁹ viuere ne mori
amur nos et puuli n̄rī. **E**go susci
pio puez de manu mea req̄re illū
Nisi reduxero et reddidero eū tibi
ero peccati reus ī te om̄i tpe. **S**i nō
intercessiss; dilacō iam vice alterā
remissem⁹. **I**git' isrl' pater eorū di
xit ad eos. **S**i sic necesse est facite
q̄d vultis. **S**umite de optimis ter
re frugib⁹ in vasis vestris et defer
te viro munera modicū refine et
mellis et storacis et stades et there
binti et amigdalarū. **P**ecuniazq̄
duplicē ferre vobiscū et illaz quaz
inuenistis ī sacculis reportate ne
forte errore factū sit. **S**ed et fratrē
vestrū tollite et ite ad viꝝ. **D**e⁹ au
tē meus omnipotēs faciat vob̄ eū
placabilez et remittat vobiscū fra
trem vestrū quez tenet ī vincul et
hūc beniamin. **E**go autē q̄si orbat⁹
absq̄ literis ero. **T**ulerūt ḡ viri
munera et pecuniā duplicē et benia
min descēderūtq̄ in egiptū et stete
runt corā ioseph. **Q**uos cū ille vi
dis; et beniamin fil' p̄cepit dispen
satori dom⁹ sue dicens **I**ntroduc
viros domū et occide victimas et
instrue cōuiuū quomā hodie me
cū sūt comesturi meridie. **F**ecit il
le q̄d sibi fuerat impetrātū et intro
duxit viros domū. **I**bique exterriti
dixerūt mutuo. **P**rop̄ pecuniam
quaz retulim⁹ p̄us in saccis n̄ris
introduci sumus ut deuoluat in
nos calumniā et violēter sbiciat
seruituti et nos et asinos nostros
Quā ob rem ī ip̄is foribus accēde
tes ad disp̄satorē locati sūt. **O**ra
mus dñe ut audias nos **I**ā ante

descendim⁹ vt emereim⁹ escas: q̄
bus emptis. cū venissem⁹ ad diu
soriū: aperuim⁹ saccos nr̄os ⁊ in
uenim⁹ pecuniā i ore saccorū quā
nūc eodē pōdere reportauim⁹. Sed
⁊ aliud attulim⁹ argētū vt ema
m⁹ q̄ nob̄ necessaria sūt. Nō ē in
nr̄a cōsciētia: q̄s posuerit eā i mar
sup̄iis nr̄is. At ille rēdit. Pax vo
biscū: nolite timere. De⁹ v̄ et de⁹
p̄iis v̄i dedit vobis thesauros in
saccis v̄iis. Nā pecuniā quā dedi
stis m̄ pbatā ego habeo. Eduxit
q̄ ad eos simeō. Et introductis do
mū attulit aquā ⁊ lauerūt pedes
suos: deditq̄ pabulū asinis eorū.
Illi vero parabat munerā donec
ingredēt ioseph meridie. Audie
rāt em̄ q̄ ibi cōmesturi essent pa
nes. Igit̄ ingressus ē ioseph domū
suā obtulerūtq̄ ei muneā: tenētes
i manib⁹ suis ⁊ adoraueūt p̄m i
terrā. At ille clement̄ resalutatis
eis interrogauit eos dicēs. Sanus
ne ē p̄r vester senex de q̄ dixerātis
m̄. Adhuc viuit. Qui respōdet
Sospes ē seruus tuus p̄r nr̄. Ad
huc viuit. Et iurauit adoraueūt
eū. Attollens aut̄ ioseph oculos
vidit beniamin frēm suū vterinū
⁊ ait. Iste ē frater v̄r puulus de q̄
dixerātis m̄. Et rursum De⁹ inq̄t
miseret̄ tui fili m̄. Festinauitq̄
in domū. q̄ cōmota fuerāt viscera
ei⁹ sup̄ frē suo et erūp̄bāt lac̄me
⁊ introiens cubiculū fleuit. Rur
sumq̄ lota fatie egressus: cōtinuit
se ⁊ ait. Domite panes. Quib⁹ ap
positis: seorsū ioseph. et seorsū fra
trib⁹. egiptiis q̄ q̄ v̄scebant̄ fil
seorsū. illicitū ē em̄ egiptiis come
dere cū hebreis ⁊ apphanū putant

huiusmodi diuiniū sederūt corā
eo. p̄mogem⁹ iuxta p̄mogemita
sua et minim⁹ iuxta etatē suā. Et
mirabant̄ nimis: sūptis partib⁹
quas ab eo acceperant. Maiorq̄
ps venit beniamin ita vt quinq̄
p̄tib⁹ excedēt. Biberūtq̄ ⁊ inebri
ati sūt cum eo. **Ca. xliij.**

Precepit aut̄ ioseph dispēsa
tori dom⁹ sue dicēs. Imple
saccos eorū frumento quātū pos
sūt capere et pone pecuniā singlo
rū i summitate sacci. Ciphū aut̄ me
um argētū: ⁊ p̄ciū qd̄ dedit triti
ci pone in ore sacci iunioris. Senti
q̄ ē ita. Et orto mane dimissi sūt
cū asinis suis. Itaq̄ v̄tē exierant
⁊ p̄cesserāt paululū. Tūc ioseph
accerhito dispensatore domus ait
Surge inq̄t ⁊ p̄sequē viros ⁊ ap
p̄hensis dicit. Quare reddidistis
malū p̄ bono. Ciph⁹ quē furati
estis ip̄e ē i quo bibit dominus
meus et in quo auguriari solet.
Pessimam rem fecistis. Fecit ille
vt iusserat ⁊ apprehensis per ordi
nem locutus est. Qui responderūt
Quare sic loquit̄ dominus noster
vt serui tui tantū flagiciū cōmise
runt. Pecuniā quā inuenimus
in summitate saccorū: reportau
mus ad te de terra chanaan. Et
quomodo cōsequens est. vt fura
ti simus de domo domini tui aurū
vel argentum. Apud quemcūq̄
fuerit iuentū suorū tuorū qd̄ q̄ris
moriat̄ ⁊ nos erim⁹ serui dñi nr̄i.
Qui dixit eis. Fiat iuxta vestrā sē
tentia. Apud quemcūq̄ fuerit in
uentū ip̄e sit seru⁹ meus. vos at̄
eritis innoxij. Itaq̄ festiato depo
nētes i terrā saccos apuerūt singli

Quos scrutatus incipiens a maio
revsq; ad minimū invenit ciphū
i saeco beniamin. **A**t illi scissis ve
stib; oneratisq; rurū asinis reūsi
fuit i opidū primusq; iudas cum
fratrib; ingressus est ad ioseph
Necdū enim de loco abierat. **O**m
nesq; añ eum piter in terrā corru
erūt. **Q**uib; ille ait. **C**ur sic agere
voluistis. **A**n ignoratis q; nō sit
simil; mei in auguriādi sciencia.
Cui iudas. **Q**uid rēdebim; inqt
dñio meo vel qd loqm̃r ā iuste
poterim; obtēdere. **D**eus invenit
inqtatē seruoꝝ tuoꝝ. **E**n oēs fui
sum; dñi mei a nos a apud quē
inuētus ē ciphus. **R**ēdit ioseph
Ab sit a me ut sic agā **Q**ui furat;
est ciphū ip̃e sit seru; meus. **V**os
autē abite liberi ad p̃ez ṽm. **A**c
cedēs autē p̃p̃ius iudas cōfidēter
ait. **O**ro dñe audi me ut loqtur
seru; tuus ṽbū in aurib; tuis et
ne irascaris famulo tuo. **T**u es ei
post pharaonē dñs me;. **I**ntrō
gasti prius seruos tuos habetis
p̃ez aut frēm a nos t̃idim; tibi
dñio meo. **E**st nob; pater senex et
puer puulus q; in senectute illius
natus est cuius vterinus fr̃at est
mortu; a ip̃ū solū habet mat; sua
pat; verō tenere eū diligit. **D**ixisti
q; seruus tuus. **A**dducite eum ad
me a ponā oculos meos sup; illū.
Suggestim; tibi dñio meo non po
test puer relinq̃re p̃ez suū. **S**i em̃
illū dimiserit moriet; **E**t dixisti ser
uis tuis. **N**isi venerit frater ṽr mi
nim; vobiscū non videbitis āpli
us faciē meā. **C**ū ergo ascēdisse
mus ad famulū tuū p̃em nostꝝ
narravim; ei om̃a que locut; est

dñs me;. Et dixit pat; noster Red
timini a emite nobis parū tritici.
Cui dixim;. **N**ō possum; ire **S**i fra
ter noster minim; descēderit nobi
scū p̃ficiscemur fil; alio qñ illo ab
sēte nō audem; videre faciē viri.
At ille rēdit. **V**os scitis q; duos
genueit mihi vxor mea. **E**gressus
est vnus et dixistis bestia deuora
uit eū a huc vsq; nō oparet; **S**i tu
leritis a istū a aliqd ei in via cōti
gerit deducētis canos meos cum
merore ad inferos. **I**git; si itraue
ro ad seruū tuū p̃ez nostꝝ a pu
er defuerit cū anima illi; ex hui;
aia depēdeat videritq; eū non esse
nobiscū moriet; a deducēt famuli
tui canos ei; cū dolore ad inferos
Ego p̃p̃rie seru; tuus sū qui in me
am hunc recepī fidē a sponendi di
cēs **N**isi reduxero eū peccati rē; ero
in p̃ez meum oī tpe. **M**anebo ita
q; seru; tuus p; puero in ministe
rio dñi mei a puer ascēdat cū fra
trib; suis. **N**on em̃ possum; redire
ad p̃em absēte puero ne calami
tatis q; oppressura est p̃ez meū te
stis assistam. **C**ar. lvi.

Non se potēat vltra cohibere
ioseph multis corā astanti
b; vnde p̃cepit ut egredērētur cū
ai foras a null; interest; alienus
agnicōm; mutue. **E**leuauitq; vocē
cū fletu quā audierūt egip̃tj om
nisq; dom; pharaonis a dixit fra
trib; suis. **E**go sū ioseph. **A**dhuc
pater me; viuit. **N**ō poterant re
spōdere fratres nimio terrore p̃ter
riti. **A**d q̃s ille clemēter accēdite i
quit ad me. **E**t cū appinquassent
p̃pe ego sum; ait ioseph frater ṽr
quē ṽdidistis in egip̃tu; **N**olite

pauere neq; vobis duri esse vide
at q; redidistis me i hijs regionibus
Pro salute em vra misit me
deus an vos in egiptu. **Bien**iu;
e ei q; cepit fames esse i tra et ad
huc quiq; am restant quib; nec
arari poterit nec meti **Premisit**q;
me deus vt reseruemini sup terra
a escas ad viuendu herte possitis
No vro co filio s; dei volutate huc
missus su. q; fecit me quasi prem
pharaonis a dñi; vniuse dom; ei;
ac pncipe in omi tra egipti **Festi**
nate a ascendite ad prem meū et
dicetis ei. **Hec** madat fili; tu; io
seph. **Deus** fecit me dñm vniuse
tre egipti **Descēde** ad me ne more
ris a habitabis i terra iessen **Fr̃s**
q; iuxta me tu et filij tui a filij fili
oru tuor. oues tue a armeta tua
a vniuersa q; possides: ibiq; te pas
cam. **Adhuc** em quinq; anni resi
dui sūt famis: ne a tu pereas et o
nis domus tua a omia q; possides
En oculi vri a oculi fr̃s mei benia
min videt q; os meū loquatur ad
vos **Nūciatē** p̃i meo vniusa glo
ria mea a cuncta q; vidistis i egi
pto. **Festiate** a adducite eū ad me
Cūq; āpleratus recidiss; in collū
beniamī fr̃s sui fleuit: illoq; fite
flete sup collū ei;. **Osculatus**q; est
ioseph oēs fr̃s suos a plorauit
sup singlos. **Post** q; ausi sūt loq;
ad eū. **Auditūq;** ē a celebris mōe
vulgatū i aula regis: venerūt fr̃s
ioseph. **Et** gavis; ē pharao: atq;
oīs familia ei;. **Dixitq;** ad ioseph
vt imparet fratrib; suis dicens.
Onerantes iumenta ite in terraz
chanaan a tollite inde p̃ez ṽm
a cognacōem a reite ad me a ego

dabo vobis omia bona egipti. vt
comedatis medullā terre. **Precipe**
etiā vt tollāt plaustra de tra egi
pti ad subuedōez puuloz suoru
ac iugum. **Et** dicit **Tollite** p̃ez
vestrū et p̃perate q̃ntotius venie
tes: nec dimittatis q; q; de suple
dili ṽa q; omes opes egipti ṽe
erūt. **Fecerūtq;** filij israel vt eis
madatū fuerat. **Quibus** dedit io
seph plaustra scdm pharaonis
imperiu a cibaria i itinere **Singu**
lisq; proferri iussit binas stolas
beniamin vero dedit trecentos ar
gēteos cū quinq; stolis optimis
tantūdem pecunie a vestiu mittēs
p̃i suo addēs eis asinos decē. qui
subueherēt ex oib; diuitijs egi
pti a totidē asinas triticū i itinere.
panesq; portātes. **Dimisit** ergo
fr̃s suos et p̃fiscētib; ait. **Ne**
irascimini i via **Qui** ascendētes ex
egypto: venerūt i tra chanaā ad
prem suū iacob a nūciauerūt ei di
cētes **Ioseph** fili; tu; viuit a ipse
dñat in oī tra egipti. **Quo** audī
to iacob q; de graui somito euigi
lans tamen non credebāt eis: illi
ecōtra referebāt ōnem ordinē rei
Cūq; vidisset plaustra a vniusa
q; mīseāt: reuixit sp̃s ei; a ait **Suf**
ficit m̃ si adhuc ioseph fili; me;
viuit vadā a videbo illū aūq; mo
Profectus **Carly.** **Li.**
q; isrl cū oib; q; hatebat
venit ad puteū iuramēti a mada
tis ibi vidimis d; p̃is sui ysaac
audiuit eū p visionē nocte vocā
te se et dicentē sibi. **Iacob** iacob
Cū r̃dit. Ecce assum. **At** illi d;
Ego sum fortissimus d; p̃is tui.
Noli timere sed descende i egiptū;

q̄ in gentē magnā faciam te ibi
Ego dēscēdā tecū illuc et ego in ad
 ducā te reuertēte **I**oseph q̄ ponet
 man⁹ suas sup oculos tuos. **S**ur
 rexerit iacob mane a puteo iuramē
 ti tulerūtq; eū filij cū puul et vxo
 ribus suis in plaustris q̄ miserat
 pharao ad portandū senez et om
 ma q̄ possederat in terra chanaā.
Venitq; in egiptū cum oī semine
 suo filij ei⁹ et nepotes filie et cūcta
 fil p̄gemēs. **H**ec sūt aut nomina
 filioꝝ isrl qui ingressi sūt i egiptū
 ipe cum liberis suis. **P**rimo gēit⁹
 rubē. **F**ilij rubē enoch et phallu et
 estrom et charmi. **F**ilij simeō ianu
 hel et iamin et iami et alxod et ia
 chin et sater et saul filius chana
 nitidis. **F**ilij leui gersō et caath et
 merari. **F**ilij iuda her et onan et se
 la et phares et zara. **M**ortui sūt au
 tē her et onan in terra chanaan.
Ratiq; sunt filij phares estrom et
 amul. **F**ilij ysachar thola et phua
 et iobab et semrō. **F**ilij zabulō sa
 reth et chelō et iabelel. **D**ij filij lye
 quos genuit in mesopotamia sy
 rie cū dīma filia sua. **O**ēs aīe filio
 rū eius et filiaꝝ trigintatres. **F**ilij
 gad sephon et aggi et eseton et su
 mi et teri et arodi et areli. **F**ilij aser
 iēna et iesua et iesui et teria. saraq;
 soror eorū. **F**ilij teria teter et mel
 chiel. **D**ij filij zelphe quā dedit la
 ban lye filie sue et hos genuit ia
 cob sedecū aīmas. **F**ilij rachel vxo
 ris iacob ioseph et beniamin. **R**a
 tiq; sūt ioseph filij in terra egipti
 quos genuit ei assenez filia phu
 tisaris sacerdotis eliopoleos ma
 nasses et ephraim. **F**ilij beniamin
 bela et bechor et asbel et gera et na

amā et iechri et iethros mophim
 et ofim et ared. **D**ij filij rachel q̄s
 genuit iacob. oēs aīe q̄tuordecim
Filij dan vsan. **F**ilij neptalim ia
 fiel et gum et ieser et salē. **D**ij filij
 bale quā dedit laban rachel filie
 sue et hos genuit iacob. oēs aīe
 septē. **C**ūcteq; aīe q̄ ingresse sunt
 cū iacob in egiptū et egressē sūt de
 femore illi⁹ absq; vxoꝝ filioꝝ
 ei⁹ sexagintasep. **F**ilij aut ioseph
 qui nati sunt ei in terra egipti aīe
 due. **O**ēs aīe dom⁹ iacob que in
 gresse sunt in egiptū fuere septua
 ginta. **M**isit aut iacob iudā ante
 se ad ioseph in egiptū ut nuncia
 ret ei et ille occurrēt i iessen. **Q**uo
 cū puēssz iūcto ioseph curru suo
 ascēdit obuiā p̄ri ad eundē locū
 vidēs q; eū irruit sup collū eius et
 inter amplexus fleuit. **D**ixitq; pa
 ter ad ioseph. **N**ā letus moriar q̄
 vi di faciē tuā et sup stitē te relinq;
Et ille locutus est ad frēs suos et
 ad omēz domū patris sui. **A**scēdā
 et nūciato pharaoni dicamq; ei.
Frēs mei et dom⁹ p̄ris mei q̄ erāt
 in terra chanaan venerūt ad me
 et sūt viri pastores ouīū curamq;
 habēt alēdoꝝ gregū. **D**ecora sua
 et armēta et oīa que habere potu
 erūt adduxerunt secū. **C**ūq; voca
 uerit vos et dixerit qd est op⁹ re
 sty rēdebitis. **V**iri pastores sum⁹
 fui tui ab infātia n̄ra vsq; in p̄ns
 et nos et patres n̄ri. **H**ec aut dice
 tis ut habitare possitis i terra ies
 sen quia detestāt egipci om̄s pa
 stores ouium. **C**arlvij.

Ingressus ergo ioseph nūciauit
 pharaoni dicēs **P**ater me⁹ et fra
 tres oues eoꝝ et armēta et cūcta

que possidet: venerunt de terra chanaan et ecce consistunt in terra iessen. **E**xtremosque fratrum suorum quique viros constituit coram rege. Quos ille interrogavit. Quid habetis operis? **R**esponderunt Pastores ovium sumus sui tui et nos et patres nostri. **A**d peregrinandum in terra tua venimus. quoniam non est herba gregibus nostrorum tuorum ingrauescente fame in terra chanaan. **P**etimusque ut esse nos iubeas servos tuos in terra iessen. **D**ixit itaque rex ad ioseph. Pater tuus et fratres tui venerunt ad te. **T**erra egipti in conspectu tuo est: in optimo loco fac eos habitare et trade eis terram iessen. **Q**uod si nosti in eis esse viros industrios: constitue illos magistros pecorum meorum. **P**ost hec introduxit ioseph patrem suum ad regem et statuit eum coram eo. **Q**ui benedicens illi et interrogatus ab eo: quot sunt dies annorum vite tue: respondit. **D**ies peregrinationis vite mee centum triginta annorum sunt: parvi et mali et non penerunt usque ad dies patrum meorum. quibus peregrinati sunt. **E**t benedicto regi: egressus est foras. **I**oseph vero patri et fratribus suis dedit possessionem in egipto in optimo frumento solo ramesses: ut precepit pharaon et alebat eos: omnemque domum patris sui: pretibus cibaria singulis. **I**n toto enim orbe pais deerat et opprimerat fames terram: maxime egiptum et chanaan. **E**t quibus omnem pecuniam congregavit per venditionem frumenti et intulit eam in erarium regis. **C**umque defuisset emptoribus pretium: venit cum ad egiptum ad ioseph dicens. **D**a nobis panes. **Q**uare morimur coram te deficiente pecunia? **Q**uibus ille respondit

Adducite pecora vestra et dabo vobis pro eis cibos: si pretium non habetis. **Q**uem cum adduxissent dedit eis alimenta pro equis et ovibus et bobus et asinis sustentavitque eos illo anno pro mutatione pecorum. **V**eneruntque anno secundo et dixerunt ei. **N**on celamus domino nostro quod deficiente pecunia: pecora filii defecerunt: nec damus te: quod absque corporibus et terra nihil habemus. **C**ur ergo moriemur te videre. **E**t nos et terra nostra tui erimus. **E**me nos in servitute regiam et prebe semina: ne penite cultore redigat terra in solitudinem. **E**mit igitur ioseph omnes fratres egipti: venditque singulis possessiones suas pro magnitudine famis. **S**ubiecitque eam pharaoni et custos populos eius: a novissimis feminis egipti usque ad extremos fines eius propter terram sacerdotum que a rege tradita fuerat eis quibus et statuta cibaria ex horreis publicis prebebantur et idcirco non sunt compulsi vendere possessiones suas. **D**ixit ergo ioseph ad populos. **E**n venite et vos et terra vestra pharaon possidet. **A**ccipite semina et serite agros: ut fruges habere possitis. **Q**uintam partem regi dabitis. quartam reliquam prout vobis in sementem et in cibum familiis et liberis vestris. **Q**ui responderunt. **S**alvum nostrum in manu tua est. **R**espiciat nos dominus noster et leti serviemus regi. **E**x eo tempore usque in presentem diem in universa terra egipti regibus quinta pars soluitur et factum est quasi in legem: absque terra sacerdotum que libera ab hac venditione fuit. **H**abitavit ergo israel in egipto id est in terra iessen et possedit eam. **A**uctusque est et multiplicatus numerus et vixit in ea decem et septem annis.

Factiq; fuit omnes dies vite illius cē-
tumq;draginta septē annoꝝ. Cū
q; appropinqre cerneret dieꝝ mor-
tis eiꝝ vocauit filiū suū ioseph et
dixit ad eū. Si inueni grāz in oꝝpe
tuo pone manū tuā sū femore
meo et facies mī misericordiā et veri-
tateꝝ ut nō sepelias me in egipto
sed dormiaꝝ cū patribꝝ meis et au-
feras me de terra hac cōdāsq; me
i sepulchro maioꝝū. Cui rēdit io-
seph. Ego faciā qd iussisti. Et ille
iura g; inq̃t mibi. Quo iurāte ado-
rauit israel domiū cōuersus ad
lectuli caput. **Ca. xlvij.**

His ita trāfactis nūciatū est
ioseph q; egrotāet p̃t suus
Qui assumptis duobꝝ filiis ma-
nasse et ephraim ire prexit. Dictūq;
est semi. Ecce filiꝝ tui ioseph venit
ad te. Qui oꝛtatus sedit in lectu-
lo Et ingressio ad se ioseph ait. Deꝝ
omnipotēs apparuit mibi in lūza
que est in terra chanaā. bñdixit
q; mibi et ait. Ego te augeto et mlti-
plicabo et faciā te i turbas p̃plo
eū. Daboq; tibi terrā hanc et semi-
ni tuo post te in possessioneꝝ sēpi-
ternā. Duo g; filij tui q; nati sunt ti-
bi in terra egipti anteq; hūc veni-
rem ad te mei erūt ephraim et ma-
nasses sicut simeō et ruben reputa-
bunt mibi. Reliqs aut quos ge-
nueris post eos tui erūt et nomie
fratꝝ suoz vocabūtur in possessi-
onibꝝ suis. Mibi em quādo venie-
bā de mesopotamia mortua est ra-
chel in fra chanaā in ip̃o itinere.
Eratq; vernū tempꝝ. Et ingredie-
bar effrathā et sepeliui eā inꝝ viā
effrathę que alio noie appellatur
bethleem. Vidēs autē filios eiꝝ di-

xit ad eū. Qui sunt isti. Rñdite. **M**
lij mei sūt q; donauit mibi dñs i
hoc loco. Adduc inq̃t eos ad me
ut bñdicam illis. Oculi em israel
caligabāt pre nimia senectute et
clare videre nō poteāt. Applicatos
q; ad se deosculatꝝ et circūplexꝝ di-
xit ad filiū suū. Non sū fraudatꝝ
aspectu tuo insup; oñdit mī deus se-
men tuū. Cūq; tulissꝝ eos ioseph
de gremio p̃ris adrauit p̃nus in
terraz et posuit ephraim ad dexte-
ram suā id est ad sinistā israel.
manassen vero in sinistra sua ad
dexterā scilicꝝ p̃ris applicuitq; am-
bos ad eū. Qui extēdens manū de
dexteraꝝ posuit sup; caput ephraim
minoris fr̃is. sinistā autē sup; ca-
put manasse q; maioꝝ natu eāt cō-
mutās manꝝ. Bñdixitq; iacob fi-
lios ioseph et ait. Deus in cuiꝝ cō-
spectu ambulauerūt patres mei
abraham et ysaac deus q; pascit
me ab adolescencia mea vsq; in p̃-
sentē dieꝝ angelus q; eruit me de
cūdis mal bñdicat pueris istis
et inuocet sup; eos nomē meū no-
minaq; patrū meoz abraham et
ysaac et crescāt in multitudie sup;
terrā. Vidēs aut ioseph q; posuiss-
et p̃t suus dexteraꝝ manū sup; ca-
put ephraim quā accepit. Et ap-
prehensā manū p̃ris leuare cona-
tus ē de capite ephraim et trāffer-
re sup; caput manasse. Dixitq; ad
patrē. Nō ita ouenit pater q; hic
est p̃mogenitꝝ. Done dextera tuā
sup; caput eius. Qui rēnuens ait.
Scio fili mī scio. Et iste quippe eie
in p̃plos et multiplicabitꝝ frater
eius minor maioꝝ erit illo et semē
illꝝ crescet in gētes Bñdixitq; eis

in tpe illo dices. **I**n te bñdicerunt
isrl atq; dices. **S**atiet tibi de⁹ sicut
effraim et sicut manasse. **C**ōstitu
itq; effraim ante manassen. **E**t ait
ad ioseph filiū suū. **E**n ego mori
or et erit deus vobiscū et reducet
vos ad fraz patrū vroz. **D**o tibi
ptem vnā extra frēs tuos quam
tuli de manu amorrei in gladio et
arcu meo. **Ca. xlii.**

Uocauit aut iacob filios suos
et ait eis. **C**ōgregamini: vt an
nūtiez q̄ v̄tura sūt vob̄ i dieb⁹ no
uissimis. **C**ōgregamini et audite fi
lij iacob: audite israhel prēs v̄m
Ruben p̄mogenit⁹ me⁹. **T**u forti
tudo mea et p̄ncipiū doloris mei.
Prior i domis. maior i impio. **E**ffu
sus es sicut aq̄. **N**ō crescas. q̄ ascē
disti cubile pr̄is tui et maculasti
stratū ei⁹. **S**imeō et leui frēs vasa
im̄q̄tatis bellantia. **I**n osiliū eoz
nō veniat aīa mea et i cētū illorū
nō sit gl̄ia mea. q̄ i furore suo oc
ciderūt virū et i volūate sua suffo
derūt murū. **M**aledict⁹ furor eoz
q̄ p̄tinax et idignatō eoz q̄ duā
diuidā eos i iacob et disp̄gā eos
in isrl. **J**uda: te laudabunt frēs
tui. **M**an⁹ tue i ceruicib⁹ iūmicorū
tuorū. adorabūt te filij patris tui.
Catulus leonis iuda. **A**d p̄dam
fili mī ascēdisti: req̄escēs accubui
sti vt leo et q̄si leena. **Q**uis suscita
bit eū. **N**ō auferet s̄ceptū de iu
da et dux de femore eius: donec ve
niat q̄ m̄tēdus ē et ip̄e erit expe
ctatio gentiū. **L**igans ad vineaz
pullū suū et ad vitē o fili mī asinā
suā. **L**auabit i vino stolam suā et
in sanguine v̄ue pullū suū. **P**ul
chriorēs sūt oculi ei⁹ vino et dētes

eius lacte cādidiores. **I**abolo in
litore maris habitabit et in statione
naviū: p̄gēs vsq; ad sydonē. **P**sa
char asinus fortis: accubās inter
terminos. **V**idit regem q̄ esset bō
et terrā q̄ optima et sup̄posuit hu
merū suū ad portandū: factusq; ē
tributis seruiens. **D**an iudicabit
p̄p̄m suū sicut et alia trib⁹ i isrl.
Fiat dan celuber i via et rastes in
semita: morēs vngulas equi vt
cadat ascensor ei⁹ retro. **S**alutae
tū expectabo dñe. **G**ad accinet⁹
preliabit ante eū et ip̄e accinget
retro sū. **A**ser pinguis panis ei⁹
et p̄tebit delicias regib⁹. **N**eptalim
ceruus emissus et dans eloquia
pulehritudinis. **F**ili⁹ accrescēs io
seph: fili⁹ accrescēs et decor⁹ asp̄cū
Filie discurrēt sup̄ murū. **S**i era
sperauerūt eū et iurgati sūt: inuide
rūtq; illi h̄ntes iacula. **S**edit isrl
i arcus ei⁹ et dissoluta sūt v̄cula
brachiorū et manūū illi⁹: per ma
nus potentis iacob. **I**nde pastor
egressus ē: lapis isrl. **D**e⁹ patris
tui erit adiutor tu⁹ et oīp̄tēs bñ
dicet tibi bñdicoib⁹ celi et sup̄: bñ
dictiōib⁹ abissi iacētis et osiū: bñ
dictiōib⁹ v̄terū et v̄luē. **B**ñdicti
ones pr̄is tui oīritate sūt. **B**ñdico
nib⁹ patrū ei⁹ donec veniet desi
deriū colliū eternorū. **F**iat in cap̄i
te ioseph et in v̄tice nazarei: inter
frēs suos. **B**eniamin lup⁹ rapax
mane comedet p̄dam et a spe diuī
det spolia. **O**mēs h̄ij i tribub⁹ isrl
duodecī. **H**ec locutus ē eis p̄t su⁹
bñdixitq; singulis benedictiōib⁹
p̄p̄is et precepit eis dicens. **E**go
cōgregor ad p̄p̄m meū. **S**epelice me
cū p̄tib⁹ meis in spelunca duplici

que ē in agro ephron ethei extra
mābre in fra chanaan quā emit
abrahā cū agro ab ephrō etheo
in possessionē sepulchri. Ibi sepe
lierūt eū a sarā vxorē eius. Ibi se
pult⁹ est ysaac cū rebecca cōiuge
sua. Ibi a lya cōdita iacet. Finitis
q; mādatis quib⁹ filios instrue
bat collegit pedes suos sup lectulū
et obiit apposit⁹ q; ē ad p̄m suū.
Quo cernēs ioseph **Ca. l.**
ruit sup faciē patris flens a
deosulās eum p̄cepitq; suis suis
medicis ut aromatib⁹ odorēt pa
trez. Quib⁹ iussa expletib⁹ trāsie
rūt quadragita dies. Iste quippe
mos erat cadauerū ditor. Fle
uitq; eū egiptus septuaginta die
bus. Et expleto planct⁹ tpe locu
tus est ioseph ad familiā phara
onis. Si inueni grām ī spectu ve
stro loq̄mī in aurib⁹ pharaōis
eo q; p̄f me⁹ adintrauerit me di
cens. En morior in sepulchro meo
q; fodi mihi ī terra chanaā sepe
lies me. Ascēdā igit a sepeliāz pa
trez meū ac reūtar. Dixitq; ei pha
rao. Ascēde a sepeli p̄rez tuoz sicut
adintra⁹ es. Quo ascēdere ierunt
cū eo omīs senes domus pharao
nis cūq; maiores natu frē egip
ti domus ioseph cū fratrib⁹ suis
absq; puulis a gregib⁹ atq; arm
tis q; dereliq̄runt in fra iessen. Da
buitq; in comitatu currus a equi
tes a facta ē turba nō modica ve
neruntq; ad areā adad q; sita est
trās iordanē vbi celebrātes exeq̄
as plādu magno atq; vehemēti
impleuerūt septē dies. Quod cum
vidissent habitatores frē chana
an dixerūt. Planct⁹ magn⁹ ē iste

egipcijs. Et idcirco vocatū est no
men loci illi⁹ planct⁹ egipti. Fecerūt
g filij iacob sicut p̄ceperat eis
a portātes eū in terraz chanaā se
pelierūt eū in spelūca duplici quā
emerat abrahāz cū agro ī posses
sione sepulchri ab ephron etheo
extra faciē mambre. Reuerfusq; ē
ioseph in egiptū cum fratrib⁹ su
is a omī comitatu sepulto patre.
Quo mortuo timētes frēs eius et
mutuo colloquentes. ne forte me
mor sit iniurie quā passus ē a red
dat nob omne malū qd fecimus
mādauerūt ei. Pater tu⁹ p̄cepit
nob anteq̄ morerē ut hec tibi ver
bis illi⁹ dicerem⁹. Obsecro ut ob
liniscaris sceles fratz tuoꝝ a pec
cati atq; malicie quaz exercuerūt
in te. Nosq; oram⁹ ut suo dei p̄ri
tuo dimittas iniquitatē hanc. Qui
b⁹ auditis fleuit ioseph venerūt
q; ad eū frēs sui et p̄m ad orātes
in terrā dixerūt. Serui tui sumus.
Quib⁹ ille respōdit. Nolite timere
Num dei possu⁹ resistere voluntati
Vos cogitastis de me malū s; de⁹
verūt illud ī bonū ut exaltaēt me
sicut in p̄nciaz cernitis a saluos
faceret mltos pplos. Nolite timē.
Ego pascā vos a puulos vestros
Cōsolatusq; est eos et blāde et le
uiter locutus est et habitauit in
egipto cū omni domo patris sui.
Vixitq; centūdecē annis a vidit ef
fraim filios vsq; ad terciā genēa
cionez. Filijq; machir filij manaf
se nati sūt in gemb⁹ ioseph. Qui
bus trāsactis locut⁹ est fratrib⁹
suis. Post mortē meaz deus visita
bit vos a ascēdere vos faciet de fra
ista ad fraz quā iurauit abrahā

ysaac et iacob. Cūq; adiuuassz eos
atq; dixissz. de⁹ visitabit vōs aspor-
tate ossa mea vobiscū de loco isto
mortuus ē: expletis centūdecē vi-
te sue amīs et cōdit⁹ aromatibus
reposit⁹ ē in loculo in egipto.

**Explicit liber genesis. Inci-
pit liber Ellesmoth quē nos
exodi dicim⁹. Ca. i.**

Ec sūt nomīa filioz
isrl. q; ingressi sūt in
egiptū cū iacob. Si-
guli cū domib⁹ suis
introierūt. Ruben. si-
meon. leui. iudas. ysachar. zabu-
lon. et beniamin. dan et neptalim
gad et aser. Erāt igit omēs anime
eoꝝ q; egressi sūt de femore iacob:
septuagita. Ioseph autē i egipto
erat. Quo mortuo et vniūsis frīb⁹
ei⁹ omīq; agnacione sua: filij isrl
creuerūt et q; germinātes multi-
plicati sūt ac roborati nimis imple-
uerūt terrā. Surrexit interea rex no-
uus sup egiptū qui ignorabat io-
seph. Et ait ad pplm suum. Ecce
pplis filioz israel multus et for-
tior nobis ē. Venite sapiēter opp-
mam⁹ eū ne forte multiplicetur et
si ingruet oꝛa nos tellū: addat
inimicis nostris. expugnatisq; no-
bis: egrediat⁹ de terra. Preposuit
itaq; eis magistros opēū vt affli-
gerēt eos onerib⁹. Edificauerūtq;
vrbes tabernaculoꝝ pharaoni.
phiton et ramasses. Quātoq; opp-
mebāt eos: tanto magis multipli-
cabant⁹ et crescebant. Oderantq;
filios isrl egiptij et affligebāt il-
ludētes et inuidētes eis atq; ab

amaritudinē pducebāt vitaz eo-
rū opib⁹ duris luti et lateris oīq;
famulatu quo i tre opibus pme-
bant⁹. Dixit autē rex egipti obste-
tricib⁹ hebreorū quaz vna voca-
bat⁹ sephora altera phua: p̄cipi-
ens eis. Quando obstetricabitis
hebreas et partus tēpus aduene-
rit: si masculus fuerit inficite eū
si femina reseruare. Timuerūt at
obstetrices deū et nō fecerūt iuxta
preceptū regis egipti. s; conserua-
bāt mares. Quib⁹ accersitis ad se
rex ait. Quidnā est hoc qd facere
voluistis vt pueros seruaretis?
Que rēderūt. Non sūt hebreæ sicut
egiptij mulieres. Ipse ei obstetri-
candi hñt scientiā et priusq; veni-
amus ad eas pariūt. Bene ergo
fecit dñs obstetrib⁹ et creuit pls
cōfortatusq; ē nimis. Et qā timue-
rūt obstetrices deū: edificauit eis
domos. Precepit g pharao omī
pplō suo dicēs. Quicqd masculini
sexus natum fuerit i flumē picice
quidqd femini resuare. **Ca. ij.**
Egressus ē post hec vir de do-
mo leui et accepit vxorez stiz
pls sue que cepit et peperit filiū et
videns eum elegantem abscondit
tribus mensibus. Cūq; iam ce la-
te nō posset fumpit fiscellam scir-
peā et limiuit eam bitumine ac pi-
ce. posuitq; intus infantulum et
exposuit eum in careto ripe flumi-
nis stante procul sorore eius et cō-
siderante euentum rei. Ecce autem
descendebat filia pharaonis ut
lauaretur i flumine et puelle eius
gradiebantur per crepidiez aluei
Que cum vidisset fiscellā in papi-
rione misit vnaz e famulab⁹ suis